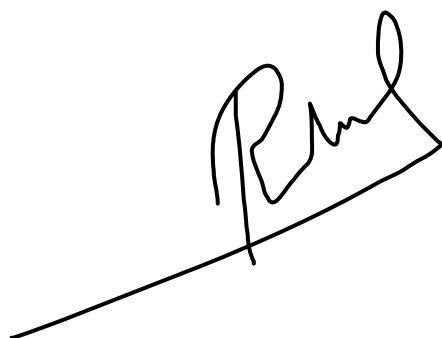

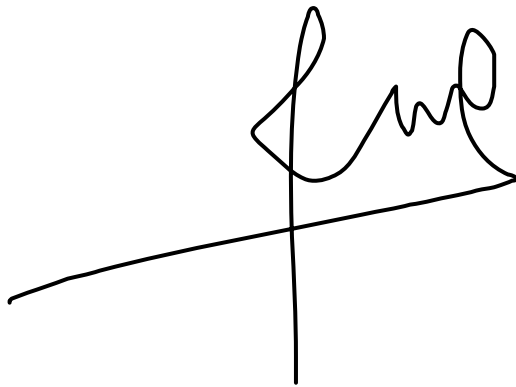
LA SORT DELS DESGRACIATS

DE

ROSA MARIA SERRA REIXACH

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'R' followed by 'ma' and 'reixach', all written above a long diagonal line that extends from the bottom left towards the right.

*A tots els desgraciats,
amb sort o sense.*

A handwritten signature in black ink, consisting of a long horizontal stroke that curves upwards at the right end, and a vertical stroke that intersects it near the right end. The signature is stylized and appears to be a name.

EL RESPONSABLE

Em dic Destí i encara tinc alguns problemes d'identitat, perquè no sé d'on vinc ni on vaig. Això sí, sé que faig.

M'explico: No tinc pares ni cap altre ascendent, ni fills ni amics, així que en la meva soledat faig allò que més em convé sense cap mena d'entrebanc físic ni moral. No em costa gens prendre decisions, i de forma ràpida, si cal. La plena llibertat pot ser problemàtica per segons qui no se sàpiga governar, però en el meu cas és un goig. Les meves actuacions han suscitat, susciten i possiblement suscitaran, això sí, moltes crítiques. Pel que sembla sóc el responsable de moltes desgràcies, però també ho sóc de moltes alegries, perquè de vegades porto allò que s'anomena "sort". Val a dir que aquesta és molt ben rebuda. Un punt al meu favor. Però no puc actuar a gust de tothom. Les meves actuacions són completament arbitràries. Hi ha qui n'és conscient. Hi haurà temps més endavant de comprovar-ho.

El cas és que tinc una feina, i en èpoques de crisi cal valorar-la, diuen alguns. És clar que no la cobro, la feina, i en això també em sento diferent, perquè qui més qui menys treballa per cobrar, tret d'excepcions, que sempre n'hi ha, afortunadament. Però penso que fóra un lleig cobrar per la meva feina, d'una banda perquè en molts casos no satisfà plenament les expectatives de la gent i d'altra banda, perquè quin sou recompensaria una feina de vint-i-quatre hores i de tres-cents seixanta-cinc dies l'any?

Malgrat no tenir massa consciència del temps –mot força intel·ligible per a mi- sospito per pura intuïció que, efectivament, transcorre quelcom que flueix com l'aigua d'un riu. Els humans han posat noms a certes fragmentacions objectives del flux temporal, sens dubte per entendre's. Perquè per a ells no és el mateix cobrar un sou mensual que setmanal, ni

pagar allò que anomenen “hipoteca” en vint-i-cinc anys o en quaranta. Ara bé, una altra cosa és la consciència –quelcom subjectiu- de cadascú d’aquest flux temporal. Segons sembla, els humans tenen una sensació del pas del temps segons la seva experiència. Per això és subjectiva. Jo que no tinc res d’humà ni de cap altra mena, no ho entenc gaire bé. Per mi, només hi ha una sola cosa: l’eternitat. M’explico sense embuts: qui les passa magres té la impressió que el temps no transcorre, mentre que corre massa i fins i tot volant quan s’ho passa bé i les coses li funcionen. Això ho he après dels humans, és clar, amb els quals tracto, tant si m’agrada com si no, des que existeixen. Confesso que a mi em va bé tot, no conec cap sentiment de culpabilitat, no tinc cap remordiment de consciència, no sóc ni feliç ni infeliç.

Els humans –segons he observat- posseeixen la facultat d’assimilar, recordar i oblidar successos que han transcorregut durant el temps. I ho fan segons la impressió que els ha causat: pena o glòria, desgràcia o sort. I així es va conformant la seva experiència de la vida com a successió de fets en el temps, que són de tota mena com acabo d’esmentar. Jo sóc partícip imprescindible en aquesta formació personal. Sense la meua intervenció constant, totes les vides serien idèntiques. No contemplo aquesta possibilitat.

Parlem d’una altre aspecte. Quan es tracta de conceptes lingüístics, tinc la impressió que no sóc prou capaç de discernir-los amb la claredat adient. Potser per això no comprenc per quina raó rebo diferents noms en diferents fases de la vida de l’espècie humana. Em sembla que els humans les anomenen èpoques. Bé, doncs, reconec que jo també he conegut èpoques més glorioses que unes altres. Feina, sempre n’he tingut, gràcies a Déu, però no sempre se m’ha reconegut l’autoria dels meus fets. Tinc una seriosa competència des que l’anomenada *ciència* ha estat capaç d’explicar esdeveniments que m’han estat atribuïdes a mi per desconeixement.

De tota manera, no crec que perdi credibilitat així com així, perquè sempre hi haurà fets als quals els humans no trobaran cap explicació científica, per més que s'hi escarrassin. Abans s'hauran autodestruït. Segur, al pas que van... Tanmateix hauran de recórrer al Destí, un servidor. Em sembla que l'home de carrer sempre em tindrà present.

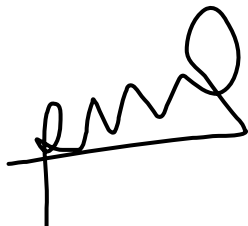
De vegades m'han confós amb un tal "Déu", perquè hi mantinc alguns lligams, però no som el mateix, em fa l'efecte. Caldria saber qui és Ell. Però ja tinc prou feina per saber qui sóc jo exactament... Això ja és massa complicat... deixem-ho estar per ara.

Anem a una altra qüestió: sóc acceptat o no? En general, crec que sí i per força, però no per tothom. Llavors haig de lluitar i em veig forçat a actuar amb agressivitat, però forma part de la meva feina, perquè sóc propietari de la seva vida. Reconec que és dur reconèixer-me, sotmetre's a mi; però és el que hi ha, no hi ha volta de full. Potser en algun moment em va tocar a mi mateix acceptar-lo com a rol propi.

Cal confiar en mi, perquè puc donar bones sorpreses.

Els personatges d'aquesta "novel·la" -un invent humà prou interessant- prou ho saben, que no sóc tan dolent. Ells se senten desgraciats -amb raó- però també afortunats. Alguns m'accepten de més bon grat que uns altres.

Jo reparteixo arbitràriament -com he dit abans-i sense contemplacions de cap mena allò que li toca a cadascú. I, al llarg de la vida, sol tocar de tot, però no sempre. No sóc just. I puc errar fins i tot, no sóc perfecte. D'aquí alguns desequilibris que no són pas deliberats, de debò. No hi ha cap mala intenció per la meva banda. Tot i que aprenent tant dels homes com n'aprenc pel contacte constant que en tinc, podria estar temptat de fer més d'un cop accions deliberadament malèvols. Però no n'he fet cap fins ara. A més d'un li deu semblar en més d'una ocasió que el meu comportament ha estat o és menyspreable. No dic que no. Què hi farem? És irremeiable.

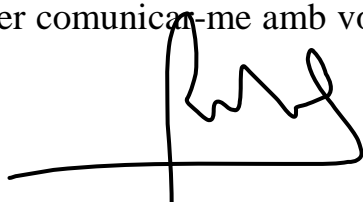
A handwritten signature in black ink, consisting of a series of connected loops and a long horizontal stroke at the bottom.

I com sé jo allò que li correspon de viure a cadascú? Tinc l'orgull de dir que sóc extraordinàriament creador. Per això els artistes em fan gràcia, perquè em volen imitar creant personatges amb destins propis que s'entrecreuen. És una activitat estimulante. Però els artistes ho fan conscientment, mentre que jo treballo amb una vena als ulls, de forma irracional. No sóc humà, per tant no puc fer servir allò que no tinc, l'anomenada raó, tal com l'entenen ells. És clar que no vol dir que sempre la facin servir, més aviat crec que tot sovint en prescindeixen. Hi ha qui la utilitza per fer malícies. Jo almenys no ho faig això.

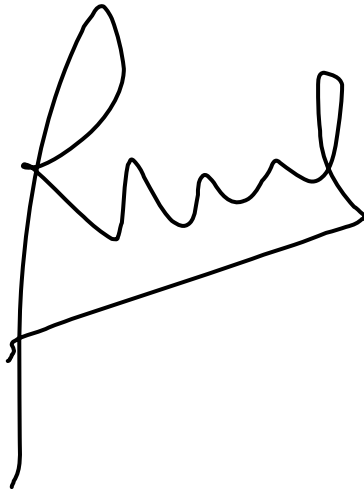
Gaudeixo d'una altra facultat innombrable. No sé si em pot servir de disculpa. Pitjor és que no es faci servir allò que es té.

Un darrer comentari. És curiós que l'home hagi formulat un concepte misteriós de destí amb dues cares, però té una senzilla explicació: l'home des que és conscient de la seva condició mortal ha volgut –mogut per una imperiosa necessitat inherent a l'espècie- donar-li un sentit i una explicació a la seva vida i a la seva mort. Llavors, davant la manca d'una explicació vàlida per a tothom i científicament comprovable que satisfaci les ments més exigents, s'ha inventat una força superior a ell, que el bandeja com una titella i en fa el que vol. Ací entro jo, és clar. Dedueixo que sóc aquesta força incontrolable que m'adapto a les diferents circumstàncies que es succeeixen irremeiablement en el decurs del cicle vital.

Tot i així, alguns homes i dones es permeten el luxe de pensar que s'escriuen a sí mateixos el destí, com alguns personatges d'algunes novel·les que es rebel·len contra els seus creadors. Seré generós i els concediré el benefici del dubte. Tanmateix potser jo també sóc un titella. Els humans m'han encomanat moltes paraules, potser ja començo a parlar i sentir com ells. Fins i tot, de vegades, em sorprenen parlant de sentiments que desconec en la meua pròpia psique. Amb tot, crec que temporalment, per poder comunicar-me amb vosaltres, els lectors d'aquesta novel·la m'he

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of loops and a long horizontal stroke at the bottom.

disfressat d'humà i per això parlo com vosaltres. L'autora d'aquesta creació m'ho ha demanat i m'ha fet gràcia la tasca. Per un cop en la meva eternitat em complau de fer un favor a un humà quan me'l demanen. Ep!, no us hi acostumeu ara. Vet ací la meva presentació.

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'R' followed by a series of connected, wavy lines that form a cursive name. The signature is written on a white background.

NATÀLIA

Em dic Natàlia Bosch i ja fa una colla d'anys que visc de regal. A casa em diuen “la comprimida”, perquè em prenc pastilles per un tub, però me les prenc totes religiosament sense cap recança perquè em diuen que així viuré més temps, i com que en aquesta vida i potser en qualsevol altra possible d'això es tracta, no estic en condicions de provar una altra manera de mantenir-me viva. Però em fa gràcia això... Crec que sense els comprimits i els polsos me'n sortiria, però no seré jo qui experimenti amb el meu propi cos, perquè sóc curiosa però no suïcida. Toca el que toca, per ara. Fins que un dia me'n cansi. Potser un dia un savi descobrirà la poció màgica que d'una vegada per totes resoldrà el problema mèdic i hi haurà el pressupost per provar-la i després posar-la al mercat. Actualment hi ha alguns intents de trobar la panacea, però estem en allò propi del coneixement humà, l'assaig i l'error.

Amb mi van fer una cosa semblant, van provar i com que va ser un èxit, sorprenentment, van seguir practicant la mateixa tècnica i els mateixos remeis. D'ençà que han anat perfeccionant-la. Llavors jo era una dona soltera sense família. Si em moria, cap dolor ni cap denúncia podien enterbolir el meritori intent frustrat. Després ja us explicaré més coses de mi.

Quan vaig a l'hospital saludo tothom, ja són tots com de la família. Estic al dia dels naixements i de les defuncions del personal, dels trasllats, de les alegries i les desil·lusions d'algunes infermeres amb les quals he tingut més relació els darrers vint-i-cinc anys.

Els he vist envellir a tots: els metges ja tenen el cabell blanc i les arrugues que delaten el principi de la vellesa, les infermeres s'han engreixat o s'han pansit i jo segueixo endavant, fresca com una rosa. El temps no perdona

ningú. Bé, jo també m'he envellit, és clar, és llei de vida. Estic perdent la memòria i les cames ja no em porten com abans, però com una altra dona de la meua edat. Ni més ni menys. Com qualsevol dona de seixanta-cinc anys em començo a repetir i em fan mal els genolls i alguna cosa més que ja no dic, perquè ja s'ho troba un quan hi arriba i no vull avançar-li els esdeveniments innecessàriament. La vida ja és prou dura, diuen. I ho és, ja ho crec!

Tornant a l'experiment. Estic segura que més d'un metge al·lucina. Deu pensar: guaita, aquesta encara ens enterrarà a tots! Qui ho anava a dir! Vint-i-cinc anys ja fa d'allò que fou un arriscat experiment el seu dia. Un repte assolit en què potser ben pocs confiaven. Els metges no ho reconeixen gairebé mai, però de vegades fan provatures sense saber quin serà el resultat. No poden controlar totes les variables. Ells proven: si surt bé, és repeteix. Si surt malament, es suspèn de moment l'experiment i s'avalua què ha sortit malament, per quina raó i com es pot evitar en ocasions posteriors. A la cuina, per exemple, o en altres àmbits de la vida fem igual, oi? Si l'estofat no ens ha sortit bé, el llancem i ja està. Un altre dia provem de fer-ho d'una altra manera. Els metges fan igual, proven. Si surt bé, t'envien a casa; si surt malament, t'envien a la funerària. Tothom ha de viure. I els de la funerària no es quedaran sense feina, no.

Amb mi tot els va sortir sorprenentment bé, per això els metges m'han tractat sempre amb un especial afecte. Perquè els he fet quedar bé. Sí, sinó m'haurien maleït en silenci. M'admiren fins i tot. Ho noto per la manera com em miren. Amb uns ulls aquosos. Com si fos una criatura modelada per ells. I ja és dir, perquè els metges acostumen a tenir un comportament distant, més aviat fred. És comprensible. Per a ells tractar malalts és una feina com una altra. No tracten amb la Laura, l'artista; amb el Gerard, el músic; el Ricard, el periodista o la Carme, la cuinera, per dir alguns exemples, tracten amb els números d'historial x que presenten una

determinada patologia. No els retrec pas. Suposo que la desentimentalització és imprescindible. Jo no era la Natàlia, la llibretera; sinó el cas perdut, fins que vaig convertir-me en el cas mediàtic, ja que vaig ser notícia i vaig sortir a tots els mitjans. Vaja uns! Com corbs s'hi llançaren! Sort que un terratrèmol i una pujada espectacular del preu del petroli em van treure protagonisme en quaranta-vuit hores.

Allí, a l'hospital, he conegut molts pacients, desgraciats amb sort com jo i desgraciats sense sort. Com que m'he tornat sociable amb el temps, parlo amb molts d'ells i intento fer-ho des de la veu de l'experiència amb optimisme. Veig les cares d'angoixa i de dolor i llavors intento donar-los una llum d'esperança. Explico algun acudit fins i tot. Com aquell que diu que era una vegada un home que es trobava tan malament tan malament que un dia va a cal metge i li diu doctor em fa mal tot, què puc prendre i el metge li respon doncs molta paciència! Si somriuen una mica ja em dono per satisfeta. Em sento solidària davant el dolor.

Quan jo anava a l'hospital abans de l'experiment, ningú no em consolava. Ningú no m'acompanyava, perquè estava sola. Ben sola, des que un terrible accident s'emportà per sempre a l'altre barri l'única família que tenia: els meus pares i els meus germans grans. No tenia oncles, ni cosins. Els avis ja havien mort. Així que un dia per l'altra vaig trobar-me sola amb un negoci familiar mig ruïnós –una llibreria- per tirar endavant fos com fos. Però només tenia vint-i-cinc anys i aquest succés em desequilibrà força. Vaig pensar que era una desgraciada. I qui no se n'hauria sentit? Quina dissortada vida m'espera, em deia, si començo tan malament.

Amb el temps –que ho cura tot o ens alleuja almenys- vaig refer-me i vaig poder portar la petita empresa que havia heretat. Vaig necessitar ajut i pagant vaig trobar-ne. Tot té un preu. La qüestió era sobreviure. Per això, quan els metges van proposar-me l'experiment no m'ho vaig pensar dues vegades. Era l'única possibilitat –m'asseguraven- de sobreviure. Ja en tenia

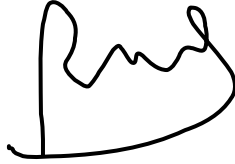

pràctica, ja les havia passat magres... no em vaig acovardir pas, ben al contrari, vaig prendre-m'ho com un repte. El destí es mofa de mi? Doncs, vaig dir-me amb determinació- jo me'n sortiré i aquest destí maleït que me la té jurada es quedarà amb un pam de nas. I així fou. Triomf total. Rient per sota el nas. Em pregunto, però, si podia ser d'una altra manera.

Abans de l'experiment, però, entre els vint-i-cinc als quaranta anys em deixà en pau el destí de la punyeta. Tingué una vida força normal. Em vaig fer càrrec de la llibreria, com he dit. Vaig llegir-me molts llibres, per poder recomanar-los o no si els clients em demanaven el parer. La meua vida era tranquil·la: m'aixecava a les vuit, esmorzava, anava a buscar el diari i a comprar pa o anava al mercat, després obria la botiga i m'hi estava fins a les dues. Dinava, feia la migdiada, i tornava a la botiga fins a les vuit del vespre. En sortir em donava un passeig i cap a casa. El dissabte el mateix i el diumenge descansava fins a mig matí, després m'anava amb la bicicleta a llegir en algun racó d'un parc o un jardí i a la tarda anava al cinema. Llavors encara feien pel·lícules que valien la pena. No tenia gaires amigues per sortir, car no havia tingut gaire ocasions de fer-ne. Així que la meua vida era molt solitària i força rutinària.

Però em vaig enamorar. De qui em podia jo enamorar si em passava tancada tot el dia a la llibreria? Doncs d'un client habitual que venia diversos cops al mes a comprar-me llibres de butxaca. Jo l'anomenava Quim, el devorador. Amb ell mantenia conversa cada cop que venia, perquè no tenia mai pressa. En més d'una ocasió m'havia demanat el parer sobre les darreres novetats. I així fou com vàrem començar la xerrameca. Després vingué la resta.

Presentava símptomes inequívocs d'enamorament: Reia sola, estava contenta, mantenia llargues converses mentals amb ell i quan el veia em venia una mena de fiblada de plaer que em travessava el cos de dalt a baix, així que vaig deduir que estava colada per ell. Tota jo vaig esdevenir una

esponja que m'impregnava de les seves paraules. Durant quinze dies, fins que tornava a veure'l, m'anaven martellejant els seus mots, però fruïa amb la iteració. El retenia a la llibreria per gaudir més de la seva presència. La imatge del seu rostre, el timbre i el color de la seva veu em tragiraven durant hores. A ell, no semblava importar-li, fins que un bon dia va desaparèixer. Mai més no l'he vist. El destí em tornà a fer la mala jugada. Em costà d'oblidar-lo. De vegades em semblava veure'l pel carrer, dins una botiga, d'altres hi somiava. El temps em guarí les ferides.

Al mes d'agost feia vacances i m'anava de viatge. El negoci no donava per grans viatges, però tenia poques despeses i podia estalviar força. Mai no he estat capriciosa, de manera que podia permetre'm, almenys un cop a l'any, un viatget a l'estranger. Vaig visitar tota Europa. No em va donar temps a viatjar per altres continents, perquè el destí va voler recordar-me que ell mana i em va començar a fer la guitza de debò. Vaig emmalaltir no sé com ni per què i, després de sotmetre'm a moltes proves, els metges començaren a parlar del meu cas com un cas singular, després, passà a categoria de cas perdut. Però transcorregut un temps, quan jo ja havia fet testament a favor d'uns nebots llunyans, un metge va parlar-me com aquell que no vol la cosa de l'experiment. Jo no tenia res a perdre, així que vaig donar el meu consentiment. I encara ho explico.

A l'hospital, venia a veure'm una veïna. Sort d'ella, i de la companya d'habitació, que m'alegrava les llargues tardes amb les seves històries increïbles. A hores d'ara encara no sé si és cert que el seu marit va desaparèixer un bon dia després de dir-li vaig a buscar el pa i el diari. No va tornar a veure'l segons ella. M'explicà també que a l'hospital havia vist ombres estranyes a la nit. M'assegurà que eren esperits dels morts a l'hospital. Però això ja no m'ho vaig creure.

Quant a la meva veïna, m'ajudà molt i li estaré agraïda tota la vida. Tant li devia, que em vaig casar amb el seu nebot cinc anys més tard. No

m'agradava especialment, el Salvador, però el xicot s'havia quedat vidu amb dos fills i necessitava una dona que l'ajudés a pujar-los. Jo no en sabia ni un borrall d'educació dels fills ni de nens. Això sí, de sentit comú, no me n'ha faltat mai. I vaig tenir-ne prou. Ell necessitava companyia i jo també. En tenia bones referències, és clar. La tia me'n va parlar sempre molt bé, d'ell i de la difunta. Una desgraciada sense sort. Bé, jo m'ho vaig prendre com un repte. Val a dir que m'ho van posar fàcil.

La tia em va presentar el Salvador el dijous gras. Jo havia anat a dinar a casa seva. Vam fer truites de tres menes. De vegades era ella la que venia a casa. El nebot visità la tia justament aquell dia. El fet no era pas casual, és clar, però va quedar dissimulat. Feia temps que me'n parlava, del nebot i els seus fills: vés quina desgràcia, ara tot sol ha de criar els nens, com s'ho farà treballant... i jo ja sóc gran per fer-me'n càrrec, es lamentava la dona. Després es va deixar de lamentar i es va morir tranquil·la pel nou destí del seu nebot i la seva estimada veïna, una servidora, que va resoldre el seu gran problema.

El Salvador –llavors un home alt i prim d'uns cinquanta-cinc anys- es mostrà molt atent i cordial amb mi. Per conquerir-me no podia ser d'una altra manera. Em penso que ell també tenia bones referències meves. N'estic segura. Vam parlar una bona estona com si ens coneguéssim de tota la vida, amb tota la confiança del món. I així vàrem començar, parlant i parlant a casa de la tia, fins que un dia em convidà a anar al cinema. No m'hi vaig poder negar. Aquella pel·lícula m'agradava. Després vingué un altre dia i un altre. I en sortir, passejàvem i xerràvem, rèiem i, en definitiva, congeniàvem. A la nostra edat no aspiràvem a altra cosa que fer-nos bona companyia, respectar-nos i passar bones estones junts. I així fou que decidirem conviure junts. Les nenes podien ser un problema, però no ho van ser. Eren molt afectuoses. Es van fer estimar des del començament. Ara ja fan la seva vida, són prou grans. El Salvador viatjava força, però

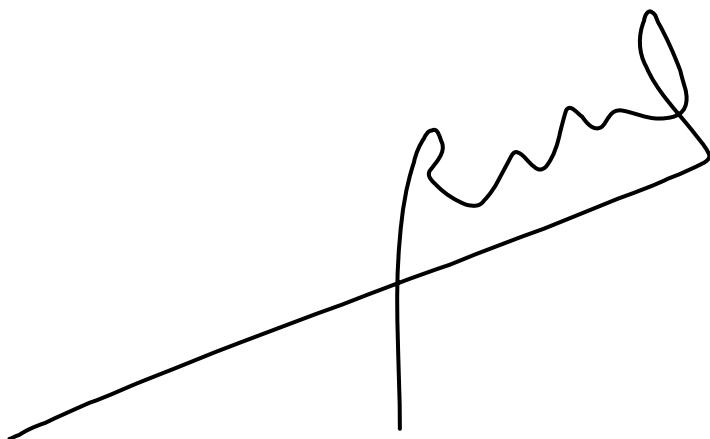
procurava ser present en moments importants de les nostres vides. No ha defugit mai les seves responsabilitats paternes pel fet que ja em tenia a mi.

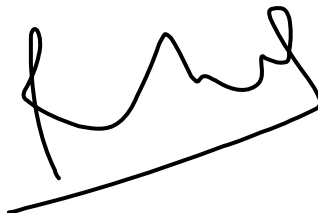
De sobte, doncs, vaig trobar-me amb una família a casa. Havia venut la llibreria i em dedicava a escriure algunes narracions. Quan es jubilà el meu marit, el Salvador, ens vam traslladar al seu pis, més petit.

Afortunadament, la salut ens permet encara fer algun viatge. De vegades anem a veure la filla petita, la Clàudia, a Colònia. Hi treballa d'enginyera de telecomunicacions. L'altra és ballarina i forma part d'una companyia de dansa que viatja per tot el món. Sempre que podem, anem a veure-la actuar. A l'hospital, he hagut d'anar tot sovint, però sortosament no he tingut problemes importants. Allí he conegut, en el decurs dels vint-i-cinc anys, des que varen reviscolar-me miraculosament, molta gent amb qui he xerrat força. Alguns personatges de les meves narracions estan inspirats en pacients. De tots ells, voldria destacar-ne quatre amb els quals he parlat molts cops: la Laura, la Carme, el Gerard i el Ricard. M'agradaria explicar la seva història. He afegit una mica de fantasia per respecte a la seva intimitat. Però ells mateixos m'han autoritzat novel·lar les seves vides. Que consti. Els estic molt agraïda.

Us deixo ara amb ells, uns desgraciats amb sort, com jo.

*Nota d'aclariment: a partir d'ara escric en cursiva els pensaments expressats directament en primera persona dels meus personatges.

LAURA 1

-Agafa aire, tot el que puguis i... bufa ben fort! Més, més, més encara! Bé, torna a agafar aire i descansa.

Un sospir profund de la Laura.

-Però hi tornem un cop més.

-No n'hi ha prou? –pregunta-. No puc més.

-Vinga, la darrera –insisteix la infermera. Agafa tot l'aire que puguis i treu-lo tot quan jo t'ho digui, preparada? Respira tranquil·la Laura, i... ara bufa ben fort! Més, més, més... agafa aire, molt bé! Veus com no ha estat tan difícil?

–Uf. No ho saps prou!

-Ja estem llestos avui. Imprimeixo els resultats i te'n podràs anar.

-Com ho he fet? Pitjor que l'últim cop? –pregunto com si no ho sabés... no m'enganyo pas-

-Sí... Dona, de vegades el mal temps o un refredat influeix...A veure què et diu el metge.

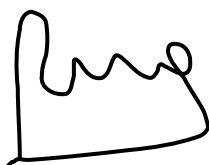
- Ja, les baixes pressions no em van gens bé. Adéu.

Agafa el sobre, l'obre i mira els números.

Ho sabia... vaig a seure en el banc, descanso fins que em vegi amb cor de pujar a la sala de visita. Avui no funcionen els ascensors, ves per on i jo els necessito més que mai.

De mica en mica, esbufegant, la Laura puja les escales. Una dona se la mira i la passa davant.

Ara trucarà la mare i em preguntarà com m'ha anat l'actuació, i jo que no goso de respondre-li la veritat. Ella es refereix a la feina, perquè no sap que em van acomiadar de bones maneres. No li vaig dir que des de fa mesos no puc cantar i que estic de baixa. No la vull capficar. Si

s'assabenta que joestic així... Ja en va tenir prou amb la separació, pobra! No se'n sabia avenir, voldria que anés a casa seva, voldria tenir cura de mi com quan era petita, ai, déu meu senyor! En fi, no vull pensar-hi ara. No ho ha de saber ningú... És clar que aviat notarà alguna cosa estranya. Ens hem de veure alguna vegada, no la puc esquivar sempre amb excuses i llavors comprendrà indubtablement que ja no sóc la mateixa, què pàl·lida estàs filla meva!, I començaran les preguntes: Que no menges, que no dorms? Ja m'ho imagino, no costa pas gaire. Per concloure:- Ja t'ho deia jo, que amb aquesta feina amunt i avall, no te'n sortiries sola. El que necessites, filla meva, és algú que et posi el plat a taula, perquè això de menjar a qualsevol lloc i de qualsevol manera, si és que menges, no és sa i porta males conseqüències. Ja ho veus. Recorda ton pare, pobre, com va acabar, i tu segueixes exactament el mateix camí. Però amb la diferència que ell em tenia a mi i jo li feia costat. Si em fessis cas alguna vegada! T'hauries casat amb el Felip i ara no faries aquesta cara d'abaltida. Em sembla que ni tan sols dorms. Ja t'ho dic jo sempre, que treballar de nit no et convé. I aquests ulls tan tristos, filla, delaten la teva soledat, l'amargor-. I així roman durant hores ma mare, fins que amb el pap ple li dic que ja en tinc prou i se'n va emmurriada a casa i jo encara m'hi quedo més a la meva, aclaparada pels records.

Encara que no està bé que ho digui, no hi entès mai que el pare es casés amb la mare. Que s'hi fixés, encara, perquè la mare era maca i devia enlluernar-lo amb els seus ulls blaus; però que decidís compartir la seva vida amb ella, una dona aburgesada i conservadora com ningú altre he conegut... Probablement la mare aspirava a tenir un marit que li donés fills i li proporcionés una tranquil·la situació social. Per això trobo del tot incoherent per a un home més aviat bohemí i aventurer, d'esquerres potser fins i tot, que es casés amb ella. Em sembla que el va ensarronar. És clar que pensant-ho bé, encara trobo més estrany que la mare li anés al

darrere. En fi, el cert és que la mare encara és per a mi un misteri en molts aspectes.

En uns moments de la meva joventut em vaig sentir pressionada per la meva mare a casar-me amb un xicot, el Felip, fill de casa bona, per tenir un bon coixí –com diu ella- i dedicar-me a la beneficència o alguna cosa semblant. Vaig haver de recordar-li que estàvem al segle vint-i-u, que les dones ens emancipàvem, treballàvem i vaig afegir que volia estudiar Teatre i Interpretació perquè volia ser actriu. La mare va posar mala cara, es va posar fins i tot pàl·lida, com si hagués descobert que la seva filla fos una delinqüent o una prostituta. Estic segura, però, que la mare només volia i vol el millor per a mi. No nego les seves bones intencions, però no ens avenim.

Vaig estudiar, efectivament, Direcció escènica i Dramatúrgia a l'Institut del Teatre. Més tard vaig descobrir que tenia bona veu –gràcies al meu professor d'interpretació Baltasar- i vaig fer-li saber un bon dia que volia ser cantant. La mare es va posar novament les mans al cap, el meu pare va somriure i em va donar la seva aprovació. No la necessitava, perquè hauria fet la mateixa carrera, però vaig agrair-li el seu recolzament.

Crec que ens enteníem bé el pare i jo, però malauradament no tingué gaires ocasions de comprovar-ho, perquè mon pare parava poc a casa. Llàstima que viatgés tant i el veiés tan poc durant uns anys. M'hauria agradat parlar més amb ell, jugar-hi més durant la infància i l'adolescència, en els moments en què em calien respostes i conèixer models de conducta diferents als que he après –no pas assimilats- de la meva mare. Després... quan s'enretirà de la feina, per força, perquè el seu cos deia prou però no pas el seu cervell que continuava cavil·lant, ja no arribà a temps.

No resistí el repòs obligat, la quietud, la qual acabà imposant-se a la seva voluntat. El pare es morí havent callat moltes coses i així vàrem perdre

ambdós l'oportunitat única de compartir pensaments, potser comuns, sentiments i opinions que la mare ni podia concebre.

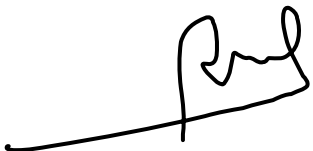
Quan es morí el pare, em deixà un gran buit, el que deixa la conversa tallada de sobte en aquell punt més dolç o interessant, el que deixa allò inacabat, ja irrecuperable, en l'instant gloriós que hom vol culminar. Pobre pare si em veiés patir!

Després vingué en Sergi. M'hi vaig enamorar perquè em recordava el pare, era alt i esvelt com ell, amb uns ulls grisos, de mirada profunda, malenconiosa i alhora irònica. Vaig exigir-li inconscientment que substituís mon pare, que em parlés com desitjava que ho fes ell, sense parar esment al seu propi tarannà, als seus propis pensaments. No comprenc com vaig trigar tant a adonar-me que no l'estimava a ell per si mateix, sinó com a reproducció vivent d'un pare que, en realitat, amb prou feines havia conegut. Els psiquiatres anomenen aquesta anomalia "complex d'Electra".

El pitjor fou que en Sergi tenia una palla a l'ull i no solament es va enamorar també bojament de mi, encara no entenc per què, sinó que a més em va convèncer que seríem feliços junts. Quina gran mentida! La mare tingué raó en aquella ocasió, ho reconec, tot i que me'n guardaré prou de dir-li-ho, perquè no suportaria la seva satisfacció –ja t'ho deia jo, filla-. Però amb el Felip no hauria estat més feliç. D'això, n'estic segura.

Tot i l'error, vaig viure un moments feliços amb el Sergi. La fase de l'enamorament, aquella en què et ve el somriure als llavis de forma involuntària, aquella en què hom sura, gairebé levita, sobre qualsevol realitat; aquella fase de joiosa inconsciència que, d'altra banda, és efímera i caduca necessàriament com tot en aquesta vida. I quan arribà aquest moment, vaig lamentar-ho molt, perquè vaig adonar-me que el somni de la felicitat compartida s'esvania. Llavors se m'obriren els ulls i

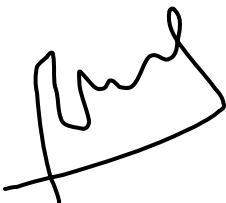
veié que el Sergi em feia nosa, així de simple i cruel, no me l'estimava prou, no el necessitava i allò que més m'importava era la meva feina.

El Sergi, que m'insinuà un bon dia el seu desig de tenir un fill i jo em vaig fer la sorda, se'm presentava ara com un obstacle en el desenvolupament de la meva carrera professional com a actriu, i sobretot era un problema per a les meves aspiracions de cantant.

El Sergi es convertí en un amant del sofà. Era un home poc sociable, poc donat a les festes i reunions socials a les quals m'agradava assistir freqüentment des que vaig relacionar-me amb la gent de l'espectacle. Jo pretenia cantar en un conegut musical, per la qual cosa, mitjançant el meu professor Baltasar, el qual em facilità alguns contactes, havia de deixar-me veure en els cercles socials adients. El Sergi no en tenia prou amb quedar-se a casa sinó que també desitjava que jo fes el mateix. Tot sovint s'acontentava en veure el televisor després de sopar.

Però no havia estat sempre així, als inicis de la nostra relació sortíem i ens ho passàvem bé. Fou després que es tornà més mandrós i avorrit. El pitjor era, però, que no em sentia recolzada. Massa cops em deia On vas ara? Ahir també vas sortir amb aquesta gent de la faràndula, què et penses que et donaran un paper perquè els vas tant darrera? Doncs, sí, espero que em contractin, de més verdes en maduren! –responia jo. Per tot això, vaig decidir separar-me finalment del Sergi. Li ho vaig dir sense embuts. Em sembla que no li va saber massa greu, perquè va posar cara de circumstàncies però no es va fer pregar gaire. Així que vam separar-nos per mutu acord. Em va doldre, això sí. Em quedà un sabor amarg de fracàs.

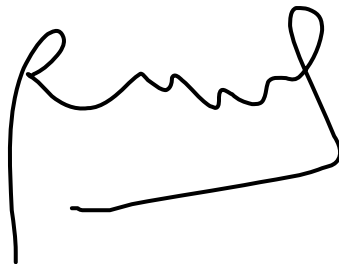
Ell se'n va tornar a viure a casa dels pares. Jo em vaig quedar al pis de lloguer. No ens hem vist gairebé des de llavors. Al començament ens trucàvem de tant en tant, després els contactes es distanciaren.

Finalment, vaig aconseguir participar en l'espectacle, el qual fou un èxit. Vaig donar un pas crucial en la meua carrera, perquè després em van ploure els contractes. Vaig viatjar força i vaig conèixer molta gent. La feina em fascinava i estava aprenent. Arribà el moment en què podia triar, de tantes feines que m'oferien. No obstant això, em vaig resistir força a deixar-me veure molt pels programes de televisió, vaig guardar la meua intimitat tant com vaig poder. No volia ser tan famosa. Fins que tot això s'acabà, perquè la meua veu deixà de ser el que era. Em faltava força, no podia cridar i amb prou feines alçar la veu, senzillament m'ofegava. I tot el fum d'èxit desaparegué un dia per l'altre. També la gent.

Potser hauria de dir-li a la mare que estic malalta, potser només la tindré a ella quan estigui pitjor. Vindran temps de neguit, malauradament, i ella haurà de ser el meu ajut i consol. La necessitaré encara que em dolgui. Demà la trucaré.

CARME 1

La Carme ha vist un anunci al diari en el qual demanen una cuinera. Ella ha fet aquesta feina durant vint-i-cinc anys, fins que emmalaltí i va haver de plegar perquè no suportava les olors, els fums i es cansava d'estar dreta. Ara que ja fa un any que és trasplantada i tot va bé, desitja tornar a estar a prop de les olles i cassoles.

-Tinc experiència, és clar- li respon a l'amo del restaurant- he treballat gairebé mitja vida com a cuinera, concretament en tres restaurants i sé fer un munt de plats diferents amb ingredients de primera qualitat sempre, és clar.

-Farem una prova, què li sembla? Avui el dinar del personal el farà vostè, sorprendri'ns. Els ajudants la guiaran per trobar tot el que necessiti.

-Està bé, senyor.

La Carme recorda els ingredients dels plats, les mides no tant, però se'n sortirà, és clar. Accepta el repte amb gust. Té confiança en ella mateixa. Ara rai, que ja no li molesta l'olor del peix a la planxa ni del guisat, ni es cansa cuinant.

Desitja tornar a la feina, perquè li agrada i a més els diners sempre van bé, encara que el marit guanyi força a l'empresa. Els fills van a la Universitat, fan la seva vida i ella es troba sola a casa—va rumiant mentre prepara una fideuà de galeres i sipions.

-Durant aquests dotze mesos de baixa laboral he llegit moltes revistes, he passejat molt, he fet ganxet... no és que m'hagi avorrit molt, però allò que m'omple de debò és la cuina, què hi farem! I ara que els nens ja són grans i paren poc per casa... tu treballes moltes hores, i jo... necessito sentir-me útil.

És el que li he dit a l'Ignasi, el seu marit, perquè si fos per ell...- va rumiant mentre prepara el sofregit amb ceba i tomàquet.

-Ja estàs bé a casa, dona, no tinguis pressa en tornar a la feina, no ho necessitem. El més important ara és la teva salut -li diu l'Ignasi.

-I tant que ho és, per això vull treballar! Els metges no m'ho prohibeixen pas, ben al contrari, el millor és retornar a la vida normal tot i que haig d'anar amb cura..

Finalment l'he convençut i he anat sense pensar-m'ho dues vegades al restaurant. I fa bona pinta! És nou de trinca. Si em contracten, crec que podré fer i desfer, perquè seria la cap dels cuiners.

-Com ha anat mama, t'han donat la feina? -li pregunta el fill gran.

-Sí, fill, començo dimarts vinent. Treballaré només els migdies de dotze a cinc de la tarda, perquè no fan sopars, tret dels caps de setmana. Els dilluns, festa setmanal. A l'amo, li ha agradat molt la meva fideuà, també els he cuinat rèmol, vedella amb gírgoles, i capricis d'amanides de tota mena com a primer plat. I de postres, he fet uns pastissos farcits de poma i formatge fresc amb codony confitat! Tots feien una cara de satisfets!

-Me n'alegro molt, mare! I el pare, què hi diu? Ja ho sap?

-No encara, avui treballa tot el dia fora i fins al vespre no li ho diré, però ja sap que jo desitjo treballar un altre cop i ja es pot imaginar a quines hores ho faré, ja us espavilareu sense mi, sou grans i a més us puc deixar abans de marxar menjar fet perquè només us l'hagueu d'escalfar, no crec que tingueu cap inconvenient en fer-ho, oi?

-Jo cap, ja em coneixes... ara, el Pol és més rondinaire.

-El Pol, l'hem consentit massa, així de clar, reconec el meu error com a mare. Però ja n'aprendrà. Això espero. No s'ensorrarà el món perquè jo no us posi el plat a taula! O sí? Potser ja ha arribat el moment en què aprengueu a fer-vos una truita. La vostra mare cuinera i vosaltres no sabeu ni fer-vos un ou ferrat...

-Vinga, mare, no exageris, quan tu estaves malalta, jo t'ajudava, o ja no te'n recordes?

-Sí, fill, és cert, tu sempre has estat més manyós i comprensiu. Però el teu germà... no sé què farà el dia de demà. Espera que sempre li facin tot? Pobra noia, la que gosi de casar-se amb ell!

-No pateixis, mare, del Pol ja me'n faig càrrec jo. I allò que nosaltres no li ensenyem, ho farà la noia amb qui es fixi. Ara rai, que ho tenen molt clar les noies.

-No ho sé... les noies d'avui dia només saben obrir llaunes.

-Au, mare, no exageris... i no pateixis ara per això.

La Carme recorda que començà a treballar com a cuinera en un bar on hi servia els entrepans i les tapes que elaborava ella mateixa en una cuina estreta i fosca on amb prou feines es podia moure. Amb alguna cosa havia de començar, necessitava diners per marxar de casa. En aquella època era tan difícil independitzar-se com ara.

La Carme creu que els joves d'avui dia es pensen que els han de donar un pis pel sol fet que hi tenen dret. Una cosa és el dret, una altra ben diferent és la realitat. Diu ella. No és altra que la de treballar i estalviar molt per marxar de casa dels pares i anar a parar a un pis petit, de lloguer, de vegades compartit per tal de repartir les despeses.

Això porta temps... ja ho crec! Ara la canalla està molt mal acostumada, s'ho troben tot fet i es pensen que això de trobar un pis, no de lloguer, sinó de propietat, ha d'ésser finançat per la família o el govern –va rumiant mentre va un altre cop al restaurant.

És un plaer poder anar-hi a peu, tot passejant, com ho feia anys enrere. A ella, sempre li ha agradat molt caminar. Recorda sovint els seus temps d'excursionista. Amb la colla anava cada cap de setmana a la muntanya i s'ho passava d'allò més bé. Se sentia lliure quan era a dalt, hauria emprès el vol des del turó com una àliga més d'una vegada, però ha estat sempre

molt conscient la Carme, mai no ha perdut el control. Ni la paciència. Sort d'això! Serveix per suportar el pitjor, perquè en aquesta vida hi ha moments en què et sents temptat a defugir responsabilitats amb tu mateix i amb la família, però ella sempre deixà que la realitat la lligués de braços i de cames i fins i tot el cap, en adonar-se que és més heroic resistir, lluitar, suportar el que cal amb la confiança que temps millors vindran. I vingueren, sortosament, abans que no es pensava. Qui ho havia de dir que tornaria a treballar després de tot el que havia passat. Bé, però això ja era història i havia de mirar endavant, només endavant. Fins i tot havia oblidat moltes coses. Millor.

El primer dia té molta feina al restaurant, tothom demana plats diferents i no dóna a l'abast, perquè un dels cuiners ajudants té la grip i està de baixa. No han trobat ningú per substituir-lo en tan poc temps. Encara sort, perquè la Carme no es vol contagiar, no s'ho pot permetre, té els leucòcits molt baixos i per això, les defenses també. No hi fa res, mentre es trobi bé. No pot viure pensant constantment que pot emmalaltir, que una infecció o un rebuig poden presentar-se i recordar-li en qualsevol moment que la seva vida és un regal, no sap de qui, de déu, del destí o de qui sap, de qui no coneix ni entén, però a qui està agraïda per la segona oportunitat que li ha ofert. Hi pensa sovint, en això, però sense por.

Té feina, molta feina, com abans, però ja no s'esgota, se sent forta físicament i sobretot ha guanyat, en pren consciència ara més que mai, ferma i diligència. No es vol estressar, i no ho fa, vol ser eficaç sense atabalar-se, perquè ha après a prendre paciència i ser tolerant amb ella mateixa i amb els altres, perquè no ho ha de ser? Al capdavall som tots humans. Certament, som éssers vius que naixem i morim quan és la nostra hora. Ara la Carme s'exigeix perfecció com abans, però si no l'aconsegueix, s'ho perdona.

Al final de la jornada, ningú s'ha queixat de res, ben al contrari, l'amo l'ha felicitada. Ja és estrany això.

-La gent s'acaba els plats, saps què vol dir això? Doncs que els agrada, i això és el que tots desitgem, que mengin a gust- li diu.

Sembla bona persona, no tots els amos elogien la feina del treballador. Ben pocs. És clar que la cuinera és fonamental per al negoci, però quantes vegades l'amo no et diu res de bo i en cometre un error un sol dia t'ho recorda eternament fins que et fa fora. Això sí que és el més habitual. Em sembla que m'hi trobaré a gust aquí. A més els companys també són eficients, ràpids i agradables -pensa la Carme quan ja és a casa, descansant al sofà, satisfeta de la feina feta. Se sent feliç després de molt de temps de neguit.

El problema, s'adona, és que ha d'anar a l'hospital sovint, això no ho ha dit a l'amo per por a que fos un entrebanc a l'hora de donar-li la feina. Espera poder resoldre el problema deixant instruccions als companys, els quals són de fiar, i més menjar enllestit el dia abans. Aniria molt d'hora a fer-se l'analítica, l'espirometria i la visita al pneumòleg, per arribar el més aviat possible a la feina. Confia en què l'amo sigui comprensiu. Li ho comenta a la Francina, companya de fogons.

-Bé, la setmana vinent provarem què passa. L'avisos dos dies abans, creus que ja serà suficient? Tu el coneixes més que jo, creus que s'enfadarà?.

-Estigues tranquil·la Carme, l'amo no dirà res, hi tens tot el dret, d'anar al metge. Nosaltres ja sabem què hem de fer. De tota manera, jo l'avisaria una mica abans, perquè no es posi nerviós.

-Vols dir que és millor?

-Sí, és clar.

La Carme no queda gaire convençuda, però així ho fa. L'amo reacciona malament. La Carme no s'esperava aquesta resposta.

-No m'ho havies dit això, Carme -li respon-. És clar que no -pensa ella! No gosa replicar. Potser té raó.

-Vés, vés, no passa res... contesta molt seriós. La Carme pensa que tots tenim un mal dia. Tots som estúpids algun cop.

Passen els dies i les setmanes, tot segueix bé, com el primer dia. Cada cop ve més gent, el restaurant és sempre ple. S'han guanyat una clientela fixa, fidel, que alhora porta altra gent i això convé. L'amo sembla content i per això no li retreu res, li dóna permís per anar a l'hospital quan cal sense posar mala cara. La Carme s'ha fet un lloc a la feina, és respectada per tots, tret de la Francina que no sembla estar gaire a gust.

Potser té fred als peus, potser m'enveja el lloc –cavil·la la Carme.

Quan es troba la Laura a l'hospital, li ho comenta:

-Bé, ja s'ho farà, no és culpa meva que l'amo em prefereixi a mi i no pas a ella per ocupar aquest lloc. Ella va arribar abans que jo aquí, això és cert i devia tenir esperances d'ocupar aquesta plaça, semblaria just que així fos, per això l'entenc, a la Francina, però si l'amo, el senyor Rovira, no se'n refia prou, que haig de fer jo? Negar-me a una feina que m'ofereixen i que desitjo? Ja li passarà, i si no està bé treballant al meu costat, que marxi, així de simple. Això sí, que no em faci la punyeta! Com l'altre dia que –potser sóc una malpensada- però crec que em volia fer la guitza en deixar cremar el sofregit per fer-me perdre temps. Evidentment vaig rebutjar el sofregit cremat i vaig exigir fer-ne un altre. La Francina semblà que no li importés l'incident. Per això vaig sospitar que ho havia fet expressament. Malgrat la Francina, hi ha un bon ambient de treball, i això ho valoro molt, per a mi i per a la meva feina, en què cal treballar en equip de forma coordinada, això és fonamental.

La Carme dona ànims a la Laura, que empitjora de mica en mica. Li diu que no pateixi, que tot acabarà bé, com en el seu cas. Que confii en...-en què haig de confiar? –pregunta la Laura, una mica inflada per la cortisona.

Has de confiar en els metges o... en la teva sort, dona, mira, jo t'entenc molt bé, sé com et sents... jo he passat per això mateix i sé de què et parlo, creu-me. No llencis mai la tovallola, Laura. Em sents? Mai!

GERARD 1

-Tornaré a tocar el clarinet? –pregunta el Gerard quan s'assabenta del diagnòstic.

El metge no pot esquivar la resposta, per bé que és massa directa i el Gerard se'l mira fixament exigint-li una resposta immediata i, sobretot, sincera, malgrat sigui dolorosa, punyent, per a qui considera l'instrument musical com a una continuació de sí mateix. Però el pneumòleg no suporta la mirada incisiva del pacient i abaixa el cap, pensatiu, abans de respondre. El telèfon que sona en el moment precís el salva de moment. En penjar, Gerard envesteix de nou el facultatiu amb més fermesa encara:

-Què em diu doctor, podré tornar a tocar?

I ell respon com és de costum allò que no el compromet massa:

-És molt aviat per dir-ho, ja veurem. I el Gerard no es dóna per satisfet encara i continua incomodant el metge:

-Això vol dir que no, però no s'atreveix a dir-ho obertament, m'equivoco?

El metge, encaçat pel pacient, creua les mans i dóna una resposta definitiva:

-Està bé, li ho diré clarament, si és el que vol.

-Ara m'agrada, doctor, això mateix li demano.

-Miri, ho sento, però amb aquest diagnòstic només li puc dir que el trasplantament és l'única solució... i aquesta és la nostra feina, salvar-lo. Després ja veurem, però tingui en compte que la majoria dels pacients trasplantats tenen una capacitat pulmonar reduïda, d'un 60%. Tot i que alguns la tenen superior. Creu que amb aquesta capacitat podria tocar el clarinet? Això ja no li puc dir jo.

-No, em sembla que no podria, gràcies doctor, això volia saber. Té raó, donades les circumstàncies, si me'n surto, ja puc estar content.

-Em sap greu, però encara no sabem guarir aquesta malaltia tan punyetera, si em permet l'expressió... prepari's, anirà perdent capacitat de mica en mica, fins que no podrà passar sense oxigen... però farem tot el que calgui perquè no... Té temps de rumiar-s'ho. Ara bé, la supervivència als cinc anys és del...

-No segueixi, no vull saber els percentatges, ja l'entenc –irromp el Gerard-. En fi, l'orquestra no sonarà tan bé amb un nou instrument, el qual ofereix poques garanties d'èxit...

-Això mateix, ho ha entès a la perfecció: seguint amb la metàfora, no podem reparar l'instrument que utilitza, però el podem substituir per un de nou que almenys soni. Hi ha instruments substitutoris millors que altres, però l'orquestra se'n ressent, és clar...

-És qüestió de sort, és clar, no pot ser d'una altra manera. En la vida tot depèn de la sort. Bé, espero que em servirà de quelcom el patiment. Perquè estem parlant de cirurgia arriscada, no?

-Sí, es poden presentar molts problemes durant i després de l'operació.

-I, per últim, per ser trasplantat, quin protocol se segueix?

-Primer farem una avaluació per poder decidir si és factible.

-Ah, però potser que no em trasplantin? –pregunta sorprès el Gerard.

-Bé, de vegades hi ha entrebancs... –respongué abaixant el cap el pneumòleg.

-Com ara quins? –preguntà el Gerard inquiet.

-Problemes de cor, d'obesitat, de diabetis, de grup sanguini... esperem que no n'hi hagi cap.

-Ja, quan em fareu aquesta avaluació prèvia? –va interrompre el Gerard.

-Tan aviat com sigui possible, però hi ha una llista d'espera, és clar. A més trigar... compti un parell de mesos.

-I per al transplantament?

-També hi ha una llista. Potser de vuit mesos a dos anys, o si té sort abans i tot, de vegades cal esperar molt.

-La sort un altre cop! Bé, de moment, ja m'he assabentat de tot el que necessitava saber. Gràcies per la seva sinceritat, doctor, no me l'esperava pas, de veritat, perquè els metges de vegades sou molt hermètics.

-L'ha demanada i l'he donada. És la meva obligació informar el pacient.

-No em faci riure que m'ofego... Amb aquesta maleïda malaltia ni tan sols puc riure sense patir!

-Ja el trucarem per dir-li el dia de l'ingrés. Compti que s'hi estarà una setmana a l'hospital. Hem d'efectuar moltes proves i així és més còmode per tots. De moment quedem per la visita del mes vinent –respon el professional amb evidents ganes d'acomiar-lo. Li dona la mà al Gerard i li obre la porta.

-Doncs a reveure. No me'n vaig més tranquil, ben al contrari, però almenys sé què m'espera. M'estimo més saber la veritat, de debò –vol afegir- però calla, perquè té la impressió que ja el fa fora.

En sortir, més que amoïnats, se sent trastornats. Trasplantament... un mot que li martelleja al cap un cop i un altre. No s'ho acaba de creure. Però si jo feia esport i tocava el clarinet fins fa quatre dies –mormoleja-.

Quan és a l'autobús de tornada cap a casa, el Gerard té unes ganes terribles de plorar de ràbia, es pregunta per què se sent impotent, desgraciat, per què li ha de tocar a ell això? Per què? Hauria entès que un fumador, un individu que no tingués cura de l'alimentació, que treballés en una fàbrica de substàncies tòxiques o en una granja d'aus emmalaltís, però ell que es passa el dia fent la respiració abdominal, que no fuma ni beu, que porta una vida sana... Què injust! I ben bé no sap de què es pot morir, perquè no solament es desconeix la causa de la malaltia sinó que no se sap guarir. Tanmateix, és massa tard per lamentar-se, no hi ha res a fer, només confiar en la sort.

Però coi, en quina sort puc confiar? Amb la malastrugança que em toca viure, com puc confiar de nou en la bona sort? Tants anys de medicina, tants anys de progrés, segons hom diu, caram quin progrés! La tecnologia potser sí que ha progressat i ens ajuda a viure amb més comoditat... la rentadora, per exemple, sí que és un bon invent! però la ciència ha progressat realmen?, em pregunto. La vida i la mort són encara un misteri. Encara no sabem guarir ni tan sols una grip. Encara hi ha qui mor de gana, encara hi ha guerres, no sabem fer ploure amb mesura i a gust de tothom, ni aturem les inundacions, ni aturem un volcà en erupció o un terratrèmol. Per no aturar, no aturem ni la ignorància. Moltes malalties com la meva són un misteri encara... en fi, no segueixo. El progrés... no em facin riure. Què és? Possiblement l'home no sigui el culpable de la seva imperfecció. I tampoc no sabem qui n'és el responsable. Hom diu que és el destí... maleït destí! No em val tampoc que em diguin "Déu". És massa fàcil atribuir el bo i el dolent d'aquest món a algú que no coneixem personalment. Tantes coses li preguntaria, si pogués veure'l un sol cop! Molts retrets li faria. Per això, ho comprenc, no es deixa veure, ja sap el que es fa, ja... –cavil·la amb acritud i alhora amb expressió sorneguera, fruit del seu regirament .

El Gerard no es veu amb cor d'anar a l'escola a portar la baixa. Haurà de suspendre alguns concerts, perquè ja no té prou bufera per tocar com ho ha de fer. Uns dies són pitjor que d'altres, creu que depèn del temps, de si la pressió atmosfèrica puja o baixa, o de si hi ha molta contaminació o menys. Havia observat que en dies molt calorosos o plujosos li faltava l'aire. Llavors odiava les escales i les pujades. També havia notat en les darreres setmanes un increment de la seva sensibilitat olfactiva. Començaven a molestar-li algunes olors. Com una dona embarassada. Ho sap perquè sa germana no suportava algunes flaires provinents de la cuina durant els primers mesos de la gestació del fill gran.

En arribar a casa, li agradaria trobar algú que pogués escoltar-lo, comprendre'l, compartir el seu dolor i les seves llàgrimes. Se sent més sol que mai.

És clar que puc explicar-ho a la família, als seus germans, però no és el mateix. Ells tenen els seus propis problemes, i per més que vulguin i m'estimin no em poden consolar ni consentir com ho faria la seva companya, si en tingués.. Ara tampoc no és el millor moment de trobar-la. Qui s'enamorarà d'un pobre xicot que no port sortir de casa sense oxigen? Qui s'exposarà a enviudar d'ací a quatre dies? –cavil·la amb tristor-.

El Gerard està pessimista, no pot evitar-ho. Qui s'ho prendria millor? Ell sempre ha estat valent davant les circumstàncies de la vida, mai no s'ha arronsat davant els contratemps, però ara se sent covard, angoixat, car això no és com suspendre un curs al conservatori, no és com haver de suspendre un concert, no és com ser operat d'apendicitis ni tan sols com perdre un ésser estimat... és un sentiment diferent, inefable, és una mena de basarda que només pot sentir ell.

Però fa el cor fort i fa algunes trucades, ha de comunicar que els concerts s'han de cancel·lar per força major. No vol donar més explicacions. Però potser n'haurà de donar, a aquells amb qui té més confiança. I a la família, és clar.

-I què faràs a partir d'ara? –li pregunta la seva germana.

-Bona pregunta, saps que des de petit no he fet altra cosa que tocar el clarinet. Suposo que és hora de trobar una alternativa. Mentre pugui, aniré al conservatori, potser practiqui amb un altre instrument. No ho sé, Marga, haig de plantejar-me la vida de nou, perquè res no tornarà a ser igual, malgrat tot surti bé.

-Tot anirà bé- respongué abraçant-lo-. Per qualsevol cosa, truca'm Gerard, sigui l'hora que sigui. Em sents? A casa tens un llit, ja ho saps. Si arriba el moment en què no et pots estar tot sol a casa, si et trobes malament, no

dubtis de trucar o de venir directament, sense compliments, em sents, t'ho dic de debò, sempre seràs benvingut.

-I el teu marit també ho pensa això? Ja saps que nosaltres no ens avenim des d'aquella ocasió... –respon el Gerard, recordant les circumstàncies per les quals es varen trencar les bones relacions.

-No li facis cas, home, ell és com és, però en el fons t'admira i li sabrà greu, a la seva manera, que estiguis malalt, n'estic segura. I si no, tinc molt clar que tu ets el meu germà i no consentiré que et faci cap gest desagradós.

-Però els nens... ja estàs prou atabalada.

-Doncs mira, em pots ajudar fins i tot.

-Ai, Marga, t'ho agraeixo molt, però massa optimista et veig, car dintre d'uns mesos potser no pensaràs igual, llavors seré una càrrega més. Potser amb el Pere seria més fàcil –diu el Gerard intentant donar millors solucions.

-Però el Pere no és mai a casa, sempre està viatjant. Quina companyia, quin ajut creus que et pot proporcionar? Estaries sol igualment. A casa meva mai no seràs una càrrega.

-Potser tens raó, però ara haig d'assimilar tot això i ja en parlarem més endavant, quan arribi el moment, si s'escau, d'acord, Marga?

El Gerard està cansat de l'esforç, perquè ha hagut de pujar les escales del metro i les de casa seva, a més ha parlat molta estona. No s'ho pot permetre. Viu en un dúplex. Té una bona terrassa, on a l'estiu hi fa els àpats. L'habitació i el despatx són a dalt. El pis és molt maco, tothom ho diu, però aviat no serà pràctic.

El clarinet és en un racó, fa dies que no el toca. Té una constant temptació a fer-ho, però de què serveix si no és per afermar més encara que ja n'és incapaç? El troba molt a faltar. És com si una part d'ell mateix s'hagi mort. Des que no pot treballar s'ha aïllat de tothom, d'amics i companys de feina. A l'escola ha dit que té la grip, però d'això ja fa una setmana i es veu

obligat a portar la baixa. Donades les circumstàncies sap que no li renovaran el contracte.

I pel que fa als compromisos de cap de setmana, també hi ha de renunciar. Això li dol més encara. Haurà de parlar amb el director de l'orquestra a què pertany des de fa quatre anys. També va mentir en dir-li que tenia la grip. Però no podrà amagar-li per més temps la veritat, perquè amb ell ja no hi podran comptar mai més.

D'ara endavant només es podrà ocupar d'ell mateix, de la seva salut, de trobar distraccions per no pensar massa i omplir un temps que per primera vegada esdevindrà deficiós.

RICARD 1

Avui el Ricard està content, perquè surt de l'hospital, després de tres setmanes des que el trasplantaren. Recorda que el van trucar inesperadament i després d'unes hores ja era al quiròfan. Li ve a la memòria aquella sala, neta i alegre. I la gent que el va rebre amb les seves indumentàries taronges i verdes, somrients –somriuen perquè em volen tranquil·litzar, pensa-. I s'estirà amb els braços oberts sobre una mena de cadafal. Com un crucificat. L'angoixa es convertí en esperança. I la confiança en temença. Però la por era el mal necessari, perquè la supervivència urgent mana sobre totes les coses. Res no és més important. I per això va deixar fer.

En despertar pensà abans que res: *Sóc viu!* I de moment ja en tingué prou. No vol recordar els dies de la UCI, van ser dolorosos malgrat els calmants, molt llargs sense poder fer res, ni menjar ni beure, ni llegir ni amb prou feines parlar o dormir, es quedà sense veu i hi havia soroll durant els dies i les nits, patia al·lucinacions i era interminable l'espera de les visites. Venia a veure'l la Teresa, és clar, la seva estimada Teresa, no pas els nens, massa petits encara. La Teresa era allí puntualment cada migdia i cada vespre. I en aquells moments li passaven tots els mals, en veure-la tan maca com sempre.

Després, a planta, ja podia veure-la més i li explicava la seva activitat, com ara anar al gimnàs i pujar escales, els passadissos que havia caminat, el que havia esmorzat i les proves que li havien fet, els comentaris dels metges i les infermeres... i la Teresa li explicava les coses quotidianes de casa, què feien els nens, els avis, els veïns... hi anava sempre que podia, sobretot a l'hora dels àpats per ajudar-lo. Aprofitava que els nens dinaven al col·legi o que l'àvia els anava a recollir per emportar-se'ls al parc una estona. Els avis també volien anar a veure el fill, així que s'ho combinaven tots plegats, perquè el Ricard mai no es trobés sol. Però la Teresa té obligacions

a casa, car els nens donen molta feina i ha d'estar per ells, sobretot ara que no tenen el pare a casa i són massa petits per comprendre exactament que ha succeït. La Teresa s'esforça en explicar-los els fets de manera entenedora, però li sembla que no la comprenen. El troben a faltar i pregunten tot sovint pel papa.

Però avui és un dia feliç, perquè finalment el Ricard pot sortir pel seu propi peu, i sense ofec, de l'hospital. Té ganes d'arribar a casa i abraçar els seus fills, de fer-los petons i escoltar-los.

No obstant això, el Ricard no pot oblidar un curiós incident ocorregut en una de les ocasions que baixà amb l'infermer a fer-se una placa, una altra!, a la planta baixa. L'explica més tard a la policia.

Eren dos quarts de nou del vespre, després de sopar. Un infermer vingué a buscar-me a l'habitació i em portà pels passadissos reservats al personal sanitari fins a l'ascensor, com d'altres vegades. Llavors em deixà assegut a la cadira una estona. Havia d'esperar, d'altra banda ja n'estava acostumat. I vaig estar allí tot sol davant la porta del box de raigs X una bona estona. Hi havia silenci en aquelles hores. Vaig arribar a tenir temps de sentir solitud i avorriment. No era el primer cop. Passaren quinze minuts i ningú no m'atenia, passaren deu més i encara seguia igual. Vaig començar a impacientar-me. Em venies ganes de fugir fins i tot. A l'hospital un aprèn a tenir molta paciència, però allò ja em semblà exagerat.

De sobte, vaig sentir unes petjades, vaig sospirar creient que ja em venien a buscar, però no, ningú no se m'acostà, tanmateix vaig veure un home vestit amb bata blanca caminant pel passadís del fons, el qual anava mirant al seu voltant com si vigilés que ningú el veiés. Em semblà una mica sospitós. Duia a les mans un objecte que no vaig poder reconèixer. Una cosa petita però embolicada, no vaig distingir què era. Llavors vaig sentir unes veus properes. Finalment, una infermera va obrir la porta del davant

i l'individu s'apressà amagant-se en algun lloc. El cas és que vaig perdre'l de vista.

Vaig entrar a l'habitació i em van fer la foto. En sortir, vaig haver d'esperar un altre cop, però menys estona. Vaig estar sol uns cinc minuts, durant els quals vaig tornar a veure el mateix individu però ara vestit de carrer i duia també una bossa a les mans. Anava a pas lleuger i procurant que no el veiessin com abans, almenys em va fer aquest efecte. I va desaparèixer. No vaig trobar que fos prou rellevant el fet per comentar-lo a ningú. Allí tothom va per feina i vaig creure que no em farien cas. Així que voluntàriament me'n vaig oblidar per unes hores. D'altra banda, s'havia fet ja l'hora de prendre el iogurt. Mentre me'l menjava sempre escoltava les notícies dels companys de la feina.

A l'endemà però, vaig copsar un cert nerviosisme entre el personal sanitari i un xiuxiueig entre ells, com si alguna cosa anormal hagués succeït a l'hospital i no volguessin que se n'assabentés cap dels pacients. Vaja, que era top secret. Vaig pensar que potser jo pecava d'imaginar coses que tenien una fàcil explicació, però la intuïció em deia que no era tan senzill. No obstant això, vaig callar i em vaig limitar a escoltar per veure si captava alguna paraula que confirmés, o tot el contrari, la meva hipòtesi. A l'hospital hi ha molt de temps per rumiar i fer-se històries, això és cert, però d'alguna manera has d'ocupar el temps, quan els dies i les nits semblen més llargs.

Quan vingué la Teresa a recollir-me per marxar cap a casa, vaig intentar fer-li cinc cèntims del fet estrany, però estava tan contenta i atabalada que ni tan sols m'escoltà. Vaig pensar que potser no valia la pena d'explicar-li res, ja té prou coses al cap! Vam atendre a totes les explicacions que ens donaren sobre la medicació i ens en vam anar.

El Ricard és rebut a casa per la família, els nens corren a abraçar-lo i a la Teresa se li escolen les llàgrimes de felicitat. Només sap ella el que havia

patit! El Ricard ha pujat les escales sense cap dificultat, malgrat alguns dolors musculars. I això és l'important, que s'està recuperat malgrat tot el que ha passat. Confia en què d'ara endavant tot anirà bé, necessita confiar-hi. I el Ricard és un altre. Hi ha un abans i un després. L'experiència l'ha transformat, ara ho relativitza tot, perquè sap que res no és tan important com la pròpia vida, la resta pot esperar. N'és conscient i hi pensa sovint.

Una experiència així no et deixa indiferent, no pots continuar vivint després com si res no hagués canviat. Vols oblidar els pitjors moments, però ja no pots viure al marge del dolor ni de la condició de mortal. Cada dia que passa és un regal. És un tòpic, certament, però és veritat!

El Ricard no creu en Déu, però hi ha pensat molt darrerament i confessa haver-li pregat -per si serveix d'alguna cosa- més d'una vegada.

La desesperació fa que ens retractem dels nostres principis? O només ens fa crítics?, algunes experiències fan que reconsiderem opinions o valors?, almenys temporalment, sense raonar massa, perquè la necessitat és més pròpia de la natura que de la raó. Li ha demanat justícia, a Déu. Nogensmenys. I amb quin dret? Qui és ell més que un altre? Justícia... pietat... compassió... l'atzar ha volgut que se'n sortís d'aquesta, per ara, és clar, potser se l'emportarà un rebuig, una infecció, un càncer... o una grip! Potser sortint de l'hospital l'atropella un cotxe o té un accident. Llavors de què hauria servit tot el patiment? Quina mena de justícia pot demanar un individu? L'atzar, o el destí, o diguem-ne x és allò que juga amb cadascú de nosaltres, fa de nosaltres allò que més li plau. I ens fa anar de corcoll. El destí... tampoc no sabem ben bé què és. Com moltes altres coses. Ignorem tant! Més val donar gràcies a la natura, potser tot depèn d'ella sense més ni més, sense cap intervenció divina.

Els seus companys de la feina el truquen per felicitar-lo i li manifesten el seu desig de tornar-lo a veure aviat. Semblen sincers.

El Ricard no té ganes de tornar a la feina, de moment, vol tornar a la normalitat de mica en mica. No té pressa. Necessita recuperar el pes, ara que té gana i no té al·lèrgies, s'ha d'enfortir la musculatura tot passejant. Encara té dolors a l'esquena, al diafragma, a les cames, per això tem que no podrà dormir bé. Ha d'assimilar-ho tot plegat, però ho pot superar amb bon humor, perquè pot respirar com feia temps que no podia i en inspirar profundament, s'omple els pulmons d'alè de vida.

LAURA 2

La Laura creu que ja és hora de comentar a la mare la seva situació, però no vol transmetre-li cap neguit, perquè encara suporta amb serenor aquesta nova càrrega que li imposa el destí. És per a ella un repte a nivell interpretatiu.

No diuen que els actors i actrius estem tocats de l'ala i sempre representem? No és aquest un nou escenari en què he de demostrar la meva professionalitat? Davant la mare he d'ésser la dona adulta, madura, que accepta amb tota la integritat i tempra l'adversitat i el destí. He de simular tranquil·litat, confiança en la medicina i en el futur i, sobretot, no he d'encomanar-li de cap manera la meva ira o la meva temença. Més endavant, quan la mare ja s'haurà fet a la idea, que té una filla amb una malaltia irreversible, no caldrà actuar, perquè la veritat exigirà sinceritat i cercaré companyia per necessitat. Només llavors estaré disposta a compartir el dolor amb qui també patí per portar-me al món –medita la Laura, per preparar la trobada amb la mare.

-Mama, hem de parlar. Què et sembla, anem a dinar juntes demà? –li diu per telèfon.

-Sí, és clar, si et va bé, però que no treballes als matins? –pregunta estranyada la mare.

-No, per ara, d'això precisament et volia parlar. Quedem a les dues davant la font de Canaletes?

-Com tu vulguis. Però estàs bé? Fas veu de cansada -respon la mare, la qual capta en la veu de la filla un lleu ofec.

-Sí, fins a demà- tallà la Laura per no haver de parlar massa.

La Laura s'aixeca tard des que no treballa i esmorza poc, té poca gana. Es posaria a llegir, però des de fa setmanes que li molesta força l'olor del paper reciclat i de la tinta, la fa tossir, per això ara no entra gairebé a cap

llibreria ni a cap biblioteca. Tantes coses han canviat! i les ha d'explicar a algú.

La mare de la Laura arriba abans al lloc de trobada, com sempre. Veu arribar la filla i se la mira, la veu diferent, més prima, ullerosa. Feia setmanes que no la veia, perquè la Laura sempre havia de fer coses més importants que veure la mare. De vegades li retreia:

-Filla, un dia no et reconeixeré, no et deixes veure mai!

Però la Laura no se l'escoltava gaire. Per això li sorprengué que la truqués per anar a dinar.

La Laura li fa un petó a la mare, la qual comença a sospitar que alguna cosa no va bé. Ja és ben estrany que em faci un petó –pensa la mare-

-Filla meva, no fas bona cara... et trobes bé? Ni vas maquillada. Estàs treballant massa... potser?

-Gràcies, però aquesta vegada tens part de raó. Ni faig bona cara ni em prenc la molèstia de dissimular-ho. Entrem al restaurant.

Es fa el silenci fins que han demanat un plat únic totes dues.

-Mare, et volia veure per... –començà a parlar la Laura empassant saliva amb dificultat. Té la gola molt seca. Beu aigua i continua.

-Escolta, sóc la teva mare i per això endevino que et passa alguna cosa, no et trobes bé, oi? Estàs malalta o potser... embarassada?

-Què dius, mare? No he conegut cap home interessant d'ençà que vaig separar-me. Tampoc no en tinc ganes, perquè certament no estic bé... – respongué la Laura sense precisar més, pensativa, com esperant que la mare li endevinés fins i tot la malaltia.

-Em sembla que tens algun problema respiratori, m'equivoco? –contestà la mare més segura d'allò que aparentava.

-Molt bé, mare, un cop més l'has encertada, com ho has notat?

-Et falta l'alè. L'avi bufava com tu en pujar escales. Estàs pà·lida, més prima... com ell. Ell tenia... en fi, era molt greu, què tens filla? –preguntà amb veu tremolosa, tement el pitjor.

-No m'ho havies dit mai això, mare. Va morir jove, oi? –pregunta espantada.

-Sí, abans que jo em casés. Però, escolta, en aquella època la medicina no havia avançat tant com ara, no pateixis, segur que té solució, tingues paciència. Ja t'ha vist el metge? Què hi diu? –comença l'interrogatori com és el seu costum.

-És clar, però per això mateix sé que la meva malaltia no té solució. La medicina no ha avançat tant com ens pensem. Només els mitjans tecnològics per diagnosticar. Encara hi ha malalties que no saben guarir, perquè ni tan sols saben com s'originen, en saben el final només.

-Anirem als millors metges, no pateixis, filla; ens en sortirem –respon la mare amb un to de veu prepotent.

-No cal, tots et diran el mateix... només hi ha una solució a mig termini o a llarg termini, segons l'evolució de la malaltia i la meva pròpia sort.

-Ah! -sospirà profundament- ja sabia que alguna cosa s'hi podria fer, no m'espantis així filla, abans m'has dit que no hi havia res a fer -diu com si li haguessin tret un pes de sobre.

-No m'has entès bé, mare, estic parlant d'un possible trasplantament.

I la mare, observant la seva filla i fent el cor fort, procura que una llàgrima no se li escapi. En reaccionar immediatament, respon decidida:

-Bé, doncs, les dues afrontarem aquest mal tràngol, juntes, em sents? No et deixaré sola.

La mare abraça fort la seva filla, mentre una llàgrima aconsegueix llisca-li sense fre cap avall i, als llavis, la troba salobrosa i amargant alhora.

La Laura abraona la mare com no recorda haver-ho fet mai i pensa que ha fet bé en explicar-li perquè sap que la necessitarà, potser com quan era

petita. Tem que un dia en serà dependent, però tot arribarà... De moment, la Laura se sent deslliurada, perquè parlar amb la mare se li feia feixuc.

Potser aquesta serà l'ocasió per arribar a l'enteniment que ambdues dones en el fons del cor sempre han desitjat. Potser mare i filla finalment podran conviure amb certa harmonia. La Laura no vol pas barallar-se amb ningú, no està per això, ja en té prou amb les seves dificultats per fer activitats quotidianes... i amb l'estrés que això li provoca.

En la següent visita hospitalària, es troba amb la Carme, mentre esperen el torn per a l'extracció de sang.

-T'haig de dir una cosa, Carme: La mare ha manifestat el seu desig d'acompanyar-me a les proves i a les visites mèdiques –li explica contenta la Laura.

-Me n'alegro, Laura. Has de valorar molt aquest canvi en la vostra relació, perquè ambdues hi guanyareu. Ja veuràs, et sentiràs millor sabent que pots ser sincera i tens el seu recolzament, i ella també, exercint el seu paper de mare. On és, no ha vingut amb tu avui? M'agradaria conèixer-la.

-Sí, és clar, està esmorzant a la cafeteria, en acabat aniré a trobar-la. Si tens temps, podem anar juntes i així la coneixeràs.

-Bé, doncs ja hi aniré, si no se'm fa tard. Tinc la visita a les 11 hores, després hauria d'anar a la feina. Ho sabies que ja torno a treballar?

-No, no ho sabia, Carme, quina alegria, i com et va? No tens cap molèstia?

-No, les olors em resulten agradables, tot i que si alguna vegada hi ha massa fum i els extractors són insuficients, em tapo el nas i la boca. Saps Laura? Estic molt contenta, perquè em creia que no tornaria a cuinar com ho faig! He tingut molta sort, desitjo que tu també la tinguis, Laura, et canviarà la vida! –li explica exultant la Carme, amb un somriure ampli i una mirada afectuosa.

La Laura pensa que ha estat de sort també en trobar la Carme, amb qui pot confiar els seus problemes, amb qui pot parlar dels símptomes de la

malaltia, i després resta més tranquil·la, més relaxada, perquè la Carme és per a ella un model a seguir, pensa que ella es fa estimar pel seu bon caràcter, el seu optimisme i les seves ganes de viure i tirar endavant els seus projectes. Creu que la Carme la contagia positivament de totes aquestes excel·lents qualitats.

Més tard es troben les tres dones. La conversa és intranscendent, la mare de la Laura aconseguix -fent un esforç- no tocar el tema de la malaltia, però serveix per conèixer-se mútuament.

S'adona que la seva filla parla amb molta confiança amb la Carme, potser fins i tot més que amb la seva pròpia mare. Percep que s'entenen millor. La fa pensar i lamentar que la relació amb la seva pròpia filla no hagi estat més fluïda. Se'n recorda de quan era petita, de quan la tenia als braços i corria cap al seu pare quan el veia. Després, a l'adolescència, la Laura havia estat molt rebel i les discussions eren eternes. Quan la renyava cercava refugi en la comprensió i la indulgència de son pare. I el trobava, perquè ell se la mirava amb ulls condescendents, com si es veiés reflectit en ells. Era la nineta dels seus ulls, indubtablement! I ella s'havia trobat més d'un cop sola davant el tàndem amb què s'enfrontava. En fi, ara tenia l'oportunitat de demostrar-li a la seva filla l'amor del qual havia renegat sempre.

CARME 2

-Avui, aquest migdia, quan tu no hi eres, ha trucat a la porta un mosso d'esquadra- diu sorprès el marit de la Carme. Has fet alguna malifeta, Carme? –pregunta fent veure que parla seriosament.

-Jo, mare de Déu, no li faig mal ni a una mosca! A qui buscaven? –li pregunta ella amb sorpresa.

-Dissimula... jo sé que ets molt capaç d'enverinar els clients del restaurant... li respon fent broma, mentre l'agafa amb les mans abraçades al voltant de la cintura.

-No hi guanyaria res, perquè si em carregués la clientela, em quedaria sense feina... no et sembla? I doncs, què volia el mosso?

-Ha preguntat per tu.

-Per mi? –diu la Carme molt estranyada. Au, vés, que m'enganyes!

-No t'enganyo, volia saber quan series a casa per fer-te unes preguntes. He volgut saber de què es tractava, és clar, però no m'ho ha volgut dir de cap manera. Ha insistit en saber quan podia parlar amb tu, semblava que tenia pressa.

-Doncs, no sé què vol. Quan tornarà?

-Li he dit que avui fins a mitja tarda no series a casa perquè treballaves al restaurant. Llavors ha fet una ganyota i m'ha donat una targeta per tal que et posis en contacte amb ell.

-Caram, això sembla una novel·la negra! No sé què pot voler de mi. Jo no m'amago de res. Es deu confondre. Saps què? Vaig a telefonar-li, així abans ho aclariré, no creus que és millor? –i agafa el telèfon ben decidida.

El policia que l'havia cercat respon i li demana que es personi a la comissaria per respondre unes preguntes, però que no pateixi perquè no hi ha cap càrrec contra ella, només recull informació per a una investigació.

-No em pot dir de què va? Potser és una confusió...

-Vostè era a l'hospital fa un any, oi?

-Sí... Està bé, ara vinc –respon la Carme. Encara sort que m'ho ha dit! – pensa ella que continua sense entendre res.

-Haig d'anar a comissaria, però no pateixis, jo ni he fet res, ni he vist res, contra mi no hi ha cap càrrec -m'ha dit-, així que només haig de respondre a unes preguntes. No trigaré.

A la comissaria, un policia vestit de paisà i molt correcte fa seure la Carme en una cadira d'un despatx petit, quadrangular, amb una taula en el centre i una llum petita que enfoca directament els ulls de la Carme.

Això em recorda les pel·lícules de lladres i serenos. No m'agrada gens aquesta saleta, em dóna la impressió que sóc una delinqüent, amb aquesta llum... començo a tenir por sense raó de tenir-ne... a veure amb què em sortirà ara aquest xicot –va cavil·lant la Carme, una mica nerviosa.

-Escolti, no comprenc perquè m'han fet venir.

-És clar, i el policia tanca la porta i seu en una cadira davant de la Carme a l'altra banda de la taula.

-Ja li he dit per telèfon que no ha de patir per res. Però potser ens pot ajudar en una investigació. Ara li demano que faci memòria, s'ha de traslladar a l'hospital just fa un any, quan vostè, recent trasplantada, s'estava a l'habitació i...

-Perdoni que ara li interrompi, però em pot fer el favor d'enretirar-me aquest llum dels ulls? Miri, porto lentilles i la intensitat d'aquest llum directe als ulls em molesta terriblement; dit d'una altra manera, no puc estar atenta a allò que em diu si em molesta la llum, oi que m'entén? – pregunta al policia mentre està pensant en què dirà.

-Perdoni, no la vull intimidar.

Canvia el llum. Ara encén una altra més tènue que no l'enfoca directament. Després reprèn el discurs interromput.

-Ara li prego que faci memòria... quan era allí, no va veure mai res estrany?
Algú que no conegués fent alguna acció estranya, que li cridés l'atenció...

-Deixi que rumii, fa tant de temps d'això!

La Carme tracta de recordar aquells dies i aquelles nits, l'anar i tornar de les infermeres, dels metges, dels visitants...

-En aquests moments no recordo que res em cridés l'atenció...

-Ha vist mai aquesta persona? –li pregunta el policia mentre li ensenya una foto d'una dona jove, morena, de bon veure.

-Em sona..., crec que era, sí..., és una infermera. Em va assistir una nit, una sola nit, vaig pensar que era una substituta, ja que vaig arribar a conèixer-me els torns i aquesta noia no va repetir. Em va sobtar una mica. Recordo que era una noia més esquerpa que les altres, correcta, això sí, però no tenia l'amabilitat de les altres. Vaig demanar-li una pastilla per al dolor, però no venia i vaig haver de trucar-la més d'un cop i finalment me la va portar, però es comportà com si no s'hagués assabentat, m'entén?, com si fos absent.

-Gràcies, no recorda res més d'aquella nit? Algun soroll que no era habitual, alguna conversa...

-No, hi havia silenci, que jo recordi no hi havia trucades a les infermeres, per això m'estranya que no vingués de seguida.

-Està bé, gràcies, si recorda alguna cosa més, no dubti de posar-se en contacte amb mi. D'acord? Ja se'n pot anar.

I la Carme se'n torna a casa cavil·losa.

En arribar a casa, la Carme ho explica al marit, el qual ja estava neguitós.

-I què, què volien de tu? -de seguida li pregunta.

I en acabada l'explicació, l'Ignasi tanca la porta de l'habitació i li confessa amb veu baixa:

-Jo sí que sé de què parlen aquests policies –i es sufocà.

-La Carme, sorpresa, es mira l'Ignasi i li pregunta què en sap i perquè no li havia dit res a ella.

I l'Ignasi, amb el rostre enrojolat, comença a recordar alguns fets:

-Me n'havia oblidat, Carme. Fou la nit en què et van trasplantar. Jo era assegut en un banc del passadís que hi ha tocant el quiròfan, estava nerviós, inquiet, com tu comprendràs... esperava notícies, desitjava que em diguessin que tot anava bé, però alhora temia que no fos així. Em distreia recordant el dia que ens vam conèixer, després el dia que em vaig declarar i tu vas acceptar-me, més tard em vingueren al cap imatges de moments feliços del nostre casament, del naixement dels nostres fills; i cada cop la temença de perdre't se'm feia més feixuga... llavors, immers ens els meus íntims pensaments, s'atansà una noia que venia del carrer amb una cigarreta a la mà. Crec que no esperava trobar ningú al passadís, perquè en veure'm, abaixà el cap i tombà cua. El passadís era a prop d'una entrada d'urgències i vaig pensar que s'havia equivocat. Anava vestida de carrer, però després, potser deu minuts més tard, no ho recordo bé, perquè el temps en aquests moments se'm va fer desficiós, però com et dic, vaig veure-la un altre cop vestida amb una bata blanca i un estetoscopi penjat al coll. Ja saps, que als metges, els encanta portar-lo. Els distingeix.

L'Ignasi sospira profundament.

-Segueix Ignasi –li demana la dona.

-Tornà a entrar, sense mirar-me, i es dirigí amb decisió cap a una porta. Mirà si era oberta. Comprovà que estava tancada amb clau i llavors mirà a les dues bandes, com si se n'amagués, i tot seguit vaig entreveure de reüll que obria la porta amb una targeta de crèdit, no pas amb una clau. Em va estranyar, però de sobte sortí del quiròfan una infermera a dir-me que tot anava bé i que ja estaven acabant. Vaig oblidar-me per uns moments de la noia i vaig donar gràcies a Déu. En acabada mitja hora més tard l'operació, ja de matinada, vaig dirigir-me a cures intensives pel passadís i en passar

per la porta que havia obert la noia vaig mirar i vaig llegir “laboratori”. Llavors va trucar-me el noi des de Girona, vinc cap a l’hospital, va dir-me i em vaig distreure.

-Però tot això no té gaire d’estrany, hi trobaríem una explicació, segur - interromp la Carme-. La noia s’havia deixat la bata i després la clau potser.

-És clar, però no em resultà normal que treballés a aquelles hores, obrir la porta amb la targeta d’amagat...

-Home, a l’hospital treballen les vint-i-quatre hores, no?

-En el laboratori? No ho sé, però no em sembla normal.

-Bé, però això és tot? Has tornat a veure la noia? Què té a veure amb la foto que he vist a la comissaria? –pregunta la Carme impacient.

-Carme, aquesta noia vaig veure-la uns dies després a la planta, una nit. Crec que és la noia de la foto, la mateixa que tu has reconegut .

-Però si tu no l’has vista, la foto!

-Ja ho sé, però és molt estrany tot plegat. Per què aquella nit anava vestida de doctora i després resulta que és infermera, per què aquella nit entrà al laboratori, però deu dies després treballa a la planta de pneumologia? No em diràs que no és estrany? –diu alçant la veu.

-No t’esveris, home, vols que et doni la raó? Escolta, tu no saps com funciona la feina a l’hospital... però si t’has de quedar més tranquil, vés a explicar tot això als mossos d’esquadra i ja està!

-És que no t’ho he dit tot... -respon mirant fixament la dona.

-Ah, no? Doncs, vinga, segueix explicant-me, però espavila perquè ja és molt tard...-que pesat, pensa la Carme.

-Però si ara ve el més important...

-Ja podies haver començat per aquí... –respon irònica entre badalls la Carme.

-Bé, doncs ja acabo: la nit en què era a la planta, vaig seguir-la quan canvià el torn a les dotze.

-Permet-me que et corregeixi: el torn canviava a les vuit del vespre. Aquestes infermeres s'estaven tota la nit fins a les vuit del matí següent. Però tens raó en dir que aquesta noia només treballà quatre hores i m'estranyà, potser substituïa alguna altra que no podia venir fins a mitja nit.

-Bé, doncs vaig seguir la noia i saps què? No se'n va anar de l'hospital. Va baixar al laboratori, al mateix que aquella altra nit, va tornar a obrir la porta amb la targeta de crèdit i en sortí de seguida amb un paquet a les mans i sense bata. Jo vigilava amagat, però ho vaig veure tot. Llavors se'n va anar i es dirigí al pàrquing. Jo també hi vaig anar. Allí l'esperaven. Un home ros conduïa el cotxe amb què va marxar. Oi que aquesta infermera, Carme, no vas tornar-la a veure?

-No, això és cert, i el més curiós es que la companya d'habitació tampoc la coneixia i feia més temps que jo que era allí. Bé, ara és molt tard. Demà si vols, t'acompanyo a la comissaria i els expliques tot el que saps. D'acord? -li fa un petó al marit i apaga el llum per dormir. -Au, bona nit!- afegeix.

GERARD 2

-Com et dius?- vaig gosar de preguntar-li, perquè em va agradar així que la vaig veure, tot i que el maquillatge no dissimulava prou la seva pal·lidesa, i esbufegava més que jo. La vaig veure moixa i escarransida, però em vaig sentir atret per la seva encisadora figura, ja ho veus. Em respongué tímidament “Laura” i el seu nom em semblà el més bonic de tots. Vàrem parlar molta estona, més jo que no pas ella. M’escoltava atentament i el seu esguard era tendre. Jo procurava avançar-me a les seves paraules per tal que no s’esforcés tant, em feia patir. És cantant, saps? Bé, era actriu i cantant, abans que emmalaltís. Però no vaig gosar de preguntar-li pel seu estat civil ni demanar-li el telèfon, és clar. Sospito que és soltera perquè en cap moment de la conversa va esmentar cap company. Normalment les dones casades no s’ho callen. Així que desitjo veure-la un altre cop a la consulta, potser el mes vinent... potser esbrinaré alguna cosa més. Jo vaig explicar-li que fins ara era músic, però havia deixat l’orquestra i els concerts i em dedicava a compondre per ordinador, tot i que encara no he començat. Em feia vergonya dir-li que gairebé no feia res.

Un dia d’aquests m’hi haig de posar, bé m’haig de distreure! I els nens, com estan? -acaba preguntant a la germana, la Marga.

Ella ha escoltat amb atenció el seu germà Gerard i pensa en dues possibilitats. Creu que si s’enamora justament ara d’aquesta noia, malalta com ell, podria afectar-lo molt en el cas que no se’n sortís; però, en canvi, si aquesta noia tingués sort i es recuperés bé, el Gerard s’animaria i seria menys dur el seu propi patiment. En seria menys conscient.

-Els nens, cada dia més grans... demanen per tu, fa dies que no els veus. Perquè no vens a buscar-los i te’ls emportes a jugar al parc, ara que tens temps? -li pregunta la Marga.

-Bé, tens raó, ja vindré un dia d’aquesta setmana.

- Per cert... potser ens divorciem el Manel i jo, fa temps que les coses no van bé. Hem de parlar-ne, però ell sempre és fora i jo no tinc cap pressa que torni. Ho sento pels nens.

-Em sap greu per tu, Marga, perquè ja saps què penso del teu marit. Però els vostres fills se'n ressenten d'una manera i de l'altra, penseu bé que és el millor per a ells, encara són petits.

-És clar, Gerard, si no fos per ells potser ja ens hauríem separat abans, però hem de parlar-ne tranquil·lament i és per això que aquest cap de setmana marxarem a un hotel –si torna a temps, que ho dubto- sense els nens, és clar. Els avis se'n farien càrrec. Necessitem estar sols i valorar la nostra relació, els nostres sentiments...

-Desitjo que resolgueu les vostres diferències, si és possible, sobretot pels nens. Repeteixo però, si has de ser infeliç tu o ells, perquè a la vostra llar no hi ha prou amor ni pau, llavors penso que és millor partir peres.

-Potser sí... Gerard, no pateixis ara per nosaltres, la teva salut és el més important.

Amb aquestes paraules es conclou una conversa que ha fatigat força el Gerard, per això seu al sofà i s'adorm amb la boca oberta, fins que sona el timbre de la porta.

El Pere, germà del Gerard i la Marga, li fa una visita sorpresa. Ja fa dos mesos que no es veuen, ja que el Pere sempre viatja arreu del món com a representant d'una empresa multinacional.

El Pere té quasi trenta-set anys, és inquiet i molt actiu. Li agrada menjar i dormir en llocs diferents, conèixer-ne les dones i els costums.

El Gerard, en canvi, malgrat que sovint ha de viatjar per anar a tocar amb l'orquestra, odia fer-ho. Ell és *essencialment molt casolà*, diu molts cops. Els dos germans s'avenen malgrat la distància física i de tarannà que els separa.

-Gerard, obre que sóc el teu germà! –crida darrera la porta en no respondre-li de seguida com sempre fa. Per uns instants ha pensat que no hi era, potser avui té concert... però insisteix picant més fort a la porta, Gerard!, perquè necessita alguns objectes personals que el Gerard li guarda. També es vol dutxar, per sortir després amb una noia que ha conegut a l'avió de tornada de Londres. Gerard! –insisteix. El Gerard que dorm profundament es desperta finalment en sentir els cops i crits a la porta. I s'apressa a obrir, un cop ha reconegut la veu del germà. El rep amb una forta abraçada, potser més afectuosa que en altres ocasions.

-Ei, però què fas aquí, Pere! No m'has avisat aquest cop! T'has engreixat, xaval, això és la bona vida... o t'ha caçat alguna dona?

-Sí, m'he engreixat una mica, però de bona vida, res, em faig un fart de treballar amunt i avall.

-Ja, ja m'ho imagino -respon amb to irònic el Gerard.

-I tu com estàs? Com va tot? –pregunta mirant atentament el germà.

-Anar fent -respon baixant el cap-

-Durant quan temps et quedes? –dissimula.

-Una setmana només. Escolta, em puc quedar aquí? –pregunta el Pere com de costum.

El Gerard sap prou bé que després la setmana es converteix en dos dies i torna a marxar, incapaç de parar quiet en un mateix lloc.

-És clar, ja ho saps, et pocs quedar el que calgui. I el teu pis, ja hi has anat?

-No, no puc per ara, hi viu la Remei encara, fins que trobi un altre de lloguer. No t'ho havia dit?

La Remei és la seva excompanya. Es va cansar de l'absència del Pere, de la seva manca de constància i fidelitat. Malgrat tot, continuava estimant-lo. I és que en qüestió d'amor, qui pot jutjar i posar lleis? Per això el Pere no hi anava per allí, perquè reconeixia que amb ella s'ho passava molt bé, al llit, és clar, perquè junts anaven ben poc al cinema o a passejar, no tenia mai

temps. Quan era amb la Remei, era damunt el seu cos. Però també li agrada jeure amb d'altres sense distinció de raça, edat o condició.

Després parlen de la Marga i de la feina. El Gerard no pot esquivar la pregunta que tem sobre la seva activitat musical. No pot amagar la realitat, però la disfressa una mica, li treu importància i fa creure al germà que la baixa laboral i l'ajornament dels concerts és temporal, omet la gravetat de la seva malaltia i la depressió que comença a patir des que no pot tocar el clarinet, des que el té guardat a l'armari i evita la temptació d'agafar-lo, perquè s'ha de fer la idea que no el tornarà a tocar.

Però el Pere se'l coneix prou bé per copsar quelcom diferent, s'ensuma que l'enganya, que el Gerard no és el mateix, el troba -fixant-s'hi bé en ell com mai ho havia fet abans- cansat, tristot, una mica esblaimat i no s'està de fer preguntes directes que el Gerard esquivava com pot perquè no vol respondre de moment. Intenta canviar de tema. Finalment, es fa tard, i el Pere se n'ha d'anar.

-Gerard, ja en parlarem demà de tot això... -diu el Pere abans de marxar una mica capficat.

El Gerard pensa que el Pere ha estat inoportú, malgrat que se l'estima i sempre han estat motiu d'alegria les seves sobtades visites, però en aquesta ocasió desitjava estar sol. Ho necessitava.

El Pere no s'ho passa tan bé com s'esperava amb la noia i torna abans a casa del germà. Endemés ha començat a ploure i no té paraigua. Troba el Gerard dormint amb dos coixins al cap. Respira amb dificultat.

A l'endemà, el Pere vol aclarir l'estat de salut del Gerard. Però no gosa preguntar-li obertament perquè ha comprovat que el Gerard es posa a la defensiva. No entén per què, al cap i a la fi és el seu germà, malgrat que no es vegin gaire. Així que decideix trucar a la Marga, la qual es sorprèn molt de la seva trucada. Ella no sap que el Gerard se n'amaga, el Pere no li diu que ho fa, així que la Marga li ho deixa anar tot fil per randa

El Pere no li fa saber al seu germà que ho sap tot per no deixar malament la Marga davant del Gerard i pensa que potser és el moment de demanar un canvi a la feina, creu que pot arribar el moment en què el seu germà el necessitarà i que la seva obligació és ajudar-lo, ja que la Marga té els nens i l'assumpte del possible divorci entre mans.

Si hi ha mala maror a casa de la Marga, el Gerard farà més nosa que altra cosa –cavil·la judiciosament el Pere un cop a la vida.

Així que el Pere sense dir-ne res al Gerard, s'adreça al seu cap per proposar-li la possibilitat de fer de comercial només a Catalunya, per poder ajudar el germà de més a prop. No obstant això, pensa que millor no explicar-li encara les seves intencions al germà, perquè no sap si li ho concediran. Les empreses van a la seva, pensa, no pots esperar-ne favors ni escrúpols, i si te'n fa algun, l'has de retornar un dia –prou que t'ho recorden- amb escreix. El Pere pot esperar a parlar-ne, creu que ell mateix li explicarà la crua realitat més tard o més d'hora, perquè no se'n podrà amagar. L'angoixa o l'ofec el delataran.

Mentrestant, el Gerard busca distraccions: llegeix partitures, llibres i escolta música, suporta alguns programes de la televisió i tractar de sortir una estona cada dia, tot i que de vegades li costa molt.

No troba el moment d'anar a l'escola, però sap que s'ha d'acomiarar. Es fa el propòsit de no deixar passar més dies –demà mateix hi aniré- es diu pensarós el Gerard mirant malenconiós el calendari.

Els companys de la feina no el truquen gaire, no sospiten res. Amb qui parla més és amb la dona de fer feines i amb la germana quan el Pere és de viatge. Però els dies són tan llargs! Tan tristos i avorrits sense poder tocar el clarinet... sovint plora com un nen quan és al llit, entre els llençols. Només el record de la noia que ha conegut a l'hospital és capaç de posar un somrís als seus llavis. Desitja tornar-la a veure, però això depèn de l'atzar.

RICARD 2

Als pocs dies de ser a casa, truquen a la porta un parell de mossos d'esquadra a fer-li unes preguntes referents a uns fets ocorreguts a l'hospital. El Ricard respon el que sap, el que recorda d'aquell vespre. No li ve a la memòria el dia exacte.

-Llàstima, manifesta l'agent.

El Ricard vol esbrinar què ha passat, però la discreció dels mossos ho impedeix, així que pensa de parlar amb el seu amic i company de redacció per tal que en faci una investigació, a veure si en pot treure l'entrellat.

Dues setmanes triga el seu amic a esbrinar de què es tracta, però la notícia és precisament la resistència a publicar la notícia del fet. Per què es vol amagar aquest fet?

Mentrestant, el Ricard ha de tornar a l'hospital per a la visita. Es troba a la sala d'espera amb una dona que justament està comentant a una infermera amb veu baixa i amb certa confiança, com si la conegués de fa molt temps, que la policia va fer-li unes preguntes i que ella no en sabia pas res però que el seu marit havia vist coses estranyes la nit que la trasplantaren. Ell para l'orella i gosà d'intervenir finalment.

-Perdoni que em fiqui en la conversa, però es dóna la circumstància que els mossos també m'han preguntat a mi què en sabia d'un fet que encara desconec. Sap vostè què ha succeït?

La Carme, que és la dona amb qui a partir d'ara parlarà el Ricard, també té curiositat per saber què ha passat. La Carme li explica el que sap, allò que li explicà el marit. La infermera no vol ser una boca molla. A l'hospital s'ha silencià expressament el fet, ningú ja no en parla i és per això, que simula tenir feina i se'n va.

Després de bescanviar-se la informació el Ricard i la Carme, torna la infermera i els diu amb veu baixa.

-Perdoneu, però no us puc dir res, no em féu més preguntes d'ara en endavant-.

I se'n torna.

El Ricard i la Carme es miren i s'endevinen el pensament, no pararem fins que esbrinem què succeí. Com si no tinguessin res més a fer. És per simple curiositat que els interessa l'assumpte, del qual -pel que sembla- millor no parlar-ne amb el personal de l'hospital, cosa que fa més difícil la investigació però, per això mateix, més atractiu. Cadascun es compromet a fer esbrinaments i a bescanviar les dades que obtinguin, això sí amb cautela, dissimuladament.

El seu amic continua les investigacions i esbrina que el fet de què parlen va ocórrer almenys en dues ocasions, la primera vegada coincidí amb l'operació de la Carme, com ja sabem, presenciada per dir-ho d'alguna manera pel seu marit. La segona és la que coneix el Ricard. Per tant, en dos anys consecutius succeí quelcom que encara el Ricard no sap però aviat sospitarà.

El Ricard ha de fer una prova de caminar, l'anomenen "walking", que consisteix en caminar amb un rellotge-pulsòmetre i un oxímetre al dit durant sis minuts sense interrupcions, almenys voluntàries, sota el control de la infermera que comptabilitza el nombre de passos, és a dir els metres caminats en aquest temps. Per fer aquesta prova senzilla, el pacient es desplaça a un passadís que reuneix les condicions de llargada necessàries on suposadament hi ha poc trànsit de gent, però de vegades és inevitable un xoc amb algú -la qual cosa dóna ràbia perquè fa baixar el número de l'oxigenació (per exemple de 98 a 95) i, consegüentment, la mitjana que calcula la infermera en finalitzar l'esmentada prova.

Doncs bé, en el transcurs de la prova, el Ricard veu sortir per una porta un individu que li resulta conegut. És a punt de xocar amb ell, però aconsegueix esquivar-lo a temps. Fa memòria mentre camina tan de pressa

com pot i recorda que el coneix d'aquella nit. Sí, és l'individu sospitós, el que duia el no sé què d'amagat a les mans. Saluda un altre individu que també com ell vesteix una bata blanca. Agosarat com és el Ricard i molt curiós, com a bon periodista, pregunta a la infermera quan en té ocasió si sap qui és. Li diu que aquella cara li sona, potser és algun pneumòleg? La infermera li respon que és el doctor Rubio Hoz, director d'un laboratori d'immunologia. El Ricard està satisfet, ja ha esbrinat alguna cosa per on començar la investigació. Es posa en contacte amb el seu amic i comença així la recerca.

Mitjançant Internet descobreix que l'esmentat doctor és especialista en immunodeficiències. El tema li interessa, ja que com a trasplantat el seu sistema immunitari se'n ressent, de manera que qualsevol virus com ara el de la grip pot perjudicar-lo molt. Endemés, el Ricard té la teoria –tothom pot dir la seva en mancar les certeses- que va desenvolupar la malaltia pulmonar per un problema d'immunodeficiència congènita i hereditària. Així que el Ricard, ara que té temps, vol assabentar-se sobre el tema, tot i que potser no l'entendrà gaire perquè ell és més aviat un home de lletres. La física i la química no eren les seves assignatures predilectes. Però recorda que té un vell amic entès en qüestions mèdiques malgrat que no exerceix i pot ajudar-lo. Així que no perd temps i el truca. Fa temps que no en sap res perquè en els darrers temps el Ricard no tenia pas ganes ni prou energia per fer trucades de telèfon.

El meu amic –pensa- ha de saber que sóc viu per miracle. El Ricard no se n'amaga de la seva situació, d'allò que li ha succeït, ben al contrari té una mena de necessitat de compartir amb la gent l'alegria de ser viu, de poder explicar una experiència que malgrat ser tot allò enriquidora que hom es vulgui, no la desitja a ningú. Estalvia els detalls més desagradosos, és clar, aquells que més et marquen, els que voldries evitar per segon cop per ser els més punyents i els que no pots realment compartir amb ningú altre que

no hagi estat en les mateixes circumstàncies. Aquests detalls que s'ometen fan angúnia a la majoria de la gent, per això mateix només tenen importància per a qui els pateix.

El pacient, quan és a l'hospital, es carrega de paciència i ha de ser fort i resistent al dolor, perquè és el que toca. I no et pots venjar de qui et fa mal. De vegades arribes a pensar que les infermeres ignoren el teu dolor. Que et mortifiquen sàdicament. Vols que et deixin tranquil, que et deixin dormir en pau. No hi ha manera! En fi, pensa el Ricard, això ja ha passat.

El Ricard truca el seu amic Vicenç i li ha explicat el que ha estat la seva vida en els darrers mesos. El Vicenç es sorprèn i reacciona com la majoria de la gent: doncs me n'alegro que tot hagi anat bé, no en sabia res...

El Ricard demana veure's un dia, passades les primeres setmanes de recuperació, perquè encara li fa força mal l'esquena, les cames i el diafragma. El Vicenç s'ofereix a visitar-lo a casa, cosa que fa gràcia al Ricard perquè per tractar el tema de la seva investigació i parlar sobre la immunologia, és millor fer-ho en un lloc tranquil, sempre que els nens siguin al col·legi o en un altre lloc. Accepta la proposició del Vicenç i a l'endemà a les dotze del matí ja el té a casa. Sortosament el Vicenç treballa només a les tardes en una empresa farmacèutica, en el departament de recerca.

Mentrestant, la dona del Ricard és a la feina, ara que el Ricard és a casa i es pot valer per ell mateix. La Teresa havia demanat una excedència per tenir cura del marit i dels nens, però després de tot, a ella, li agrada treballar. A les dues ja és a casa, fa el dinar i després se'n torna fins a les sis. Els nens es poden quedar una hora més al col·legi, hi fan activitats extraordinàries i els nens s'ho passen bé. De tota manera pot comptar sempre que vol amb l'ajut de la seva mare.

El Vicenç està molt canviat, pensa el Ricard, s'ha envellit força. És clar que jo dec fer una altra cara... d'ençà que ens vàrem veure per darrer cop. El

Vicenç no és un amic molt constant, però és bon amic, puc explicar-li què tinc entre mans –pensa el Ricard. Ho entendrà, perquè em coneix, sap que sóc un periodista inquiet. Com el Vicenç està molt receptiu, el Ricard li ho explica tot fil per randa. El seu amic afegeix nova informació de gran utilitat, car ell coneix el doctor sospitós.

-Com dius que s'anomena aquest doctor? –pregunta el Vicenç per curiositat.

-Doctor Rubio Hoz, el coneixes potser? –respon amb els ulls ben oberts el Ricard.

-Pel nom no estic segur, però em sembla que sé qui és. Digues, és un home alt, d'uns cinquanta-cinc anys, amb força cabell blanc i ulleres?

-Doncs això mateix! De què el coneixes? –pregunta el Ricard entusiasmat.

-Si és ell, va treballar una temporada en l'empresa, justament quan marxà ell en circumstàncies estranyes, vaig entrar-hi jo. Et parlo de vint anys enrere. Pel que em van explicar confidencialment alguns companys, mentre va ser allí va vendre una fórmula. L'empresa i ell van arribar a un acord per tal que marxés sense fer soroll. No el van denunciar, segons sembla, perquè el seu pare havia estat un important accionista de l'empresa i en consideració a ell, van fer tot el que van poder per amagar l'assumpte del fill i des de llavors començà com a contractat en el laboratori de l'hospital –fa una pausa el Vicenç mentre mira el rellotge.

-No l'has vist mai? –preguntà el Ricard.

-El conec per unes fotos que em van ensenyar els companys., els quals, per cert, me'n van parlar força malament. M'hi vaig fixar, vaig considerar que aquest individu mereixia un càstig, això que va fer és un delictes! L'empresa va perdre milions d'euros per culpa seva, perquè no va poder aplicar la fórmula en l'elaboració d'un nou producte químic amb gran potencial comercial. Encara no entenc perquè no el van denunciar, no era pas el fill de l'amo actual! Per això molts cops, després de treballar a l'empresa

durant vint anys anys, sospito que podria haver més marro que no pas el que van amagar. Potser els va sortir malament quelcom i el Rubio en pagà les conseqüències. No sé què pensar... però ja ningú en parla –va interrompre i mirà novament el rellotge.

-Una darrera pregunta i et deixo marxar Vicenç, veig que mires molt el rellotge, se't fa tard, oi?

El Vicenç assenteix amb el cap però deixa que el Ricard li faci més preguntes.

-Saps de quin fàrmac es tractava?

-Sí, és clar, se'n va parlar molt al laboratori, perquè es tractava d'un poderós corticoides immunosupressor menys nociu que els existents al mercat. Segons tinc entès, fins i tot podria ser eficaç per evitar el desenvolupament de moltes malalties pulmonars que per ara esdevenen mortals perquè no sabem guarir-les.

-Com la meva. Això potser evitaria el trasplantament?

-Fóra probable controlar la malaltia en els seus inicis, per la qual cosa ens podríem estalviar molts trasplantaments. Tanmateix podria també aplicar-se com a immunosupressor post-trasplantament. Probablement s'evitarien també molts rebutjos. Però tinc entès que les investigacions ara van per una altra banda. Es parla ja de cèl·lules mare. Encara queda molt per fer en aquest camp fins que no es comenci a posar en pràctica en humans...

-Però, Vicenç, s'ha perdut una oportunitat d'or en el tractament d'aquestes malalties! No es pot recuperar la fórmula de cap manera i llançar-la al mercat? Com és que no ha quedat gravada en un PC de l'empresa o en un disc extern? No s'encripten els documents per raons de seguretat? No es fan còpies de seguretat d'aquests documents? No es signen contractes de confidencialitat? No ho entenc.

-Amic meu, aquestes coses passen, el frau és possible a tot arreu, perquè hi ha molt d'espavilat i poques mesures de seguretat. Així que la fórmula va

desaparèixer i ningú no sap on ha anat a parar. Ha estat impossible refer-la. Tens raó en què es va badar en no obligar a fer una còpia de seguretat per a l'empresa. Almenys això! Tot i que el Rubio devia utilitzar una contrasenya d'accés a l'arxiu, havien d'haver-lo controlat més. D'altra banda, el cost que suposa el llançament d'aquest fàrmac és tan elevat que l'empresa privada no pot assumir-la. La investigació i la comercialització d'aquesta producte és inviable ara per ara sense cap finançament extern. Per això el laboratori que va comprar la fórmula per un preu –m'imagino- molt considerable, no la va treure al mercat. S'adonaren que era inviable i el Rubio ho havia de saber, per tant, va jugar per les dues bandes. Va cobrar dels qui li compraren la fórmula i la meva empresa encara el va indemnitzar per fer-lo fora discretament.

-No sé com funciona això dels laboratoris... Em sembla tot molt estrany. Però ho trobo molt interessant. Bé, Vicenç, t'agraeixo molt que hagis vingut a veure'm, m'has ajudat molt, de debò. Ja seguirem en contacte.

-Fés-ho, Ricard, tinc curiositat.

I s'acomiaden amb una forta abraçada.

El Ricard pensa en els pitjors moments que visqué abans i després del trasplantament, quan era ingressat, i lamenta que per interessos econòmics no surtin al mercat aquests fàrmacs que salvarien moltes vides. Però no entén com una cosa així pot succeir. Aquest món és incomprendible. Millor dit, allò que és fàcil de comprendre per qualsevol és que tot depèn dels diners. La resta no importa. Se li acut escriure un article sobre el tema de la seguretat i l'espionatge farmacèutic, però no vol comprometre l'amic i s'ha de documentar molt més. Es posa en contacte amb un company de la feina per tal que esbrini sobre el tema.

Dues setmanes més tard, el company l'informa de les noves: la policia està investigant un cas d'espionatge en un laboratori de Martorelles. En el cas està implicat un tal doctor Esteve Fajardo, el qual suposadament hauria

venut una fórmula. Encara se'n desconeixem més dades. Però em sembla –
afegeix el company del Ricard- que es tracta d'un fàrmac esteroide.

En Ricard agraeix la feina del seu company, l'Abel, i l'instiga a continuar en
la investigació del cas.

-Quan sàpigues alguna cosa més, digues-m'ho. Sobretot esbrina si té
relació amb el cas del Rubio Hoz. M'ensumo que hi té a veure alguna cosa.

El Ricard espera que la investigació progressi. N'està encuriós.

LAURA 3

Des que no treballa ni va al gimnàs, ni pot pintar ni amb prou feines passejar amunt i avall com feia abans, la Laura s'ha afeccionat a tocar la guitarra. Es tracta de distreure's, d'ocupar el temps –com fa tothom- amb activitats que no requereixen un esforç físic. Per això s'ha matriculat en una escola de música que és a prop de casa seva i ha tret la pols a la seva guitarra d'adolescent que havia estat amagada un bon dia a l'armari. Ha canviat les cordes i l'ha netejada bé. Sembla una altra! En el moment de matricular-se ha confessat que ja fa quinze anys que no la toca i, per tant, el millor és començar de zero, com a principiant. S'ha hagut de tallar les ungles, però tant se val, perquè ja està mig descalcificada a causa de la cortisona i cada dos per tres se les troba esberlades.

El primer dia de presentació del curs coneix la professora, els companys, amb els quals forma un grup de vuit persones. Les primeres lliçons són un repàs de solfeig bàsic per poder tocar seguint la partitura. També aprendrà acords per tocar cançons. Recorda alguns: FA m, FA M, MI m, MI M, SOL M però ha de practicar, és clar. Per ara això li fa il·lusió i no suposa cap esforç de moment. Però més endavant, pensa, potser sí perquè la guitarra pesa una mica. I no cantaré, és clar, ni tan sols ara. -Bé, ja me'n sortiré, sóc a prop de casa!-.

Un dia a classe, mentre practicaven el Vals de Venècia, entra un xicot per saludar la professora. Quin xicot més ben plantat, pensa la Laura, així que el veu a contrallum. I no li resulta desconegut, li sembla que l'ha vist en algun lloc però no sap on. Se'l mira bé, girant-se una mica per veure'l millor, mentre el noi s'acomiada afectuosament de la professora.

-És clar que el conec, el... com es diu? –murmura. Era a l'hospital, vam parlar una estona. D'això fa dos mesos i mig. Però el veig una mica desmillorat, ja ho crec! Deu haver empitjorat. És clar, ja han passat alguns mesos. Jo també faig una altra cara, suposo.

Quan el xicot s'enretira, la Laura es disculpa i surt darrera del xicot que ja baixa per les escales cap al carrer.

-Ei, Gerard! –en aquell moment li ve al cap el seu nom.

El Gerard es gira i veu la Laura, s'enrojola com un adolescent i mut se la queda mirant amb un somriure als llavis.

-Era a classe de guitarra, no m'has vist...

-No, he vingut a acomiadar-me dels companys de feina. Jo treballava aquí– respon trist, però de seguida un somris substitueix el seu posat moix. Quina agradable sorpresa –pensa, però no gosa dir-. Des de quan aprens guitarra?

-Des de fa unes setmanes. Com estàs? –pregunta la Laura amb interès.

-No massa bé, però ja m'han cridat de l'hospital per fer-me l'exploració. Ja te l'han feta a tu?

-No encara, sóc a la llista. Quan de temps has esperat a què et cridessin?

-Crec que un parell de mesos. El dilluns vinent ingreso i m'hi estaré fins divendres, el cap de setmana me'n vaig a casa i torno el diumenge al vespre perquè el dilluns em fan les últimes proves.

-Justament el dilluns tinc visita, ja et vindré a veure, no t'importa? –li pregunta la Laura tímidament.

-No, ben al contrari, m'agradarà que ho facis. Espero que ens veiem, però potser no coincidim pels horaris... –respon esperançat el Gerard.

-Ja ho procuraré, t'ho prometo. I li somriu. Et deixo, haig de tornar a classe. Que et vagi bé, ja ens veurem –respon alegrement ella.

Després de la classe, la Laura se'n va cap a casa poc a poc, mentre va cavil·lant. Pensa en el dilluns, en la trobada casual amb el xicot de l'hospital, el Gerard. Li agrada, ho reconeix, li cau simpàtic. Comparteix amb ell una problemàtica.

Ens poden entendre, per què no? Ens poden consolar mútuament quan ens trobem malament. Però quin drama vivim tots dos! Potser ell no es vol veure reflectit en una altra persona. Potser té a prop algú que l'anima i el

distreu, fóra el millor per a ell, i per a mi... Que jo no tingui companyia per passar aquest mal tràngol, no vol dir que no la tinguin els altres... Quines bestieses em vénen al cap!

La mare la truca després per quedar el dilluns. La Laura, però, no vol que l'acompanyi aquesta vegada a la visita per tenir més llibertat. Després de la visita potser anirà a trobar el Gerard. No ho té clar. La mare li pregunta a quina hora sortiran del metge, perquè té coses a fer. La Laura aprofita i li respon que abans de les dues del migdia no compta en sortir-ne i la convida a fer la seva i ja hi haurà altres ocasions, segur, d'anar-hi les dues juntes. La mare li pren la paraula.

-Em sap greu, nena. Et prometo que la propera visita vindré amb tu –respon la mare excusant-se sincerament.

-No pateixis mare, és un control rutinari...

La Laura va a l'hospital el dilluns, té cinc persones davant. Es distreu llegint *El Rei Lear* de Shakespeare, perquè no troba ningú conegut amb qui parlar. Després de dues hores d'espera pot entrar a la consulta. Rep la notícia esperada: és inclosa en la llista per a la revisió prèvia a un possible transplantament. La trucaran quan hi hagi un llit disponible. Poden transcórrer algunes setmanes. Pensa en el Gerard i té ganes d'explicar-li. Així que surt de la visita i se'n va a la planta inferior per trobar-lo. Es passeja poc a poc pel passadís cercant-lo per totes les habitacions. Però no el troba. Pregunta a les infermeres per ell. No en saben res, però finalment s'assabenta que l'entrada és a mitja tarda i que fins a l'endemà al migdia no podrà veure'l. Per a la Laura és un esforç anar a l'hospital, però vol tornar-hi a l'endemà, perquè té paraula i en té ganes, moltes ganes, de veure'l, vés per on.

Així que a l'endemà torna a agafar un taxi i es deixa caure després de dinar per l'hospital. Un altre cop es recorre el passadís i en no veure ningú conegut enlloc, pregunta de nou i l'adrecen a una habitació que és tancada.

Pregunta un altre cop a la infermera i li respon que se l'han emportat per fer-li la gasometria. Com que no hi té confiança, no gosa a esperar-lo dins l'habitació, així que se'n va a la sala d'espera, des d'on hom veu el mar. Transcorren els minuts i quan gairebé porta tres quarts d'hora que és allí al sofà, mig endormiscada, una veu coneguda l'espavila de cop.

-Hola, fa molt que m'esperes? Una infermera m'ha comentat que havien preguntat per mi, he pensat que podies ser tu... gràcies per venir, Laura.

-De res, no sé quan fa, però no tinc altra cosa a fer... què com ha anat? t'han fet mal? –pregunta encuriosida la Laura.

-Uf, molt de mal... gairebé m'he dessagnat i he estat a punt de desmaiar-me.

-De debò? –pregunta espantada la Laura.

-Ei, sembla que t'has espantat de debò! No, no, no pateixis, tot és suportable, encara que alguna prova és una mica desagradable –respon rient el Gerard, mentre mira als ulls a la Laura. I afegeix seriosament: -Com estàs?

-Ahir van dir-me que dintre d'unes setmanes em faran les proves també, com a tu. Em fa mandra, però és el millor... No em fan gràcia aquestes proves.

-No pateixis, no se't mengin. Són bones notícies! Me n'alegro. Una setmaneta aquí menjant de gorra... –ironitza el Gerard.

-Però el menjar està bé? –pregunta curiosa ella.

-Dona, com a casa ja se sap que no menges, però jo estic acostumat a menjar fora de casa, perquè viatjo molt, més ben dit, viatjava, això ja forma part del passat. Sobretot a Alemanya, Àustria i als països nòrdics. Hi donava concerts amb el clarinet.

-Caram, sí que ets un músic important... Jo també viatjo força, sobretot a Itàlia. Em quedo farta de pasta. Per això quan treballa a Barcelona, em faig bon menjar, saludable, i menjo tant a gust! Bé, menjava, perquè ara no tinc

massa gana –lamenta la Laura- no suporto certes olors. M’ofèn molt l’olor del peix a la planxa, a tu no?

-No, però t’entenc. Jo no suporto l’olor del paper vell o reciclat de les partitures, tampoc puc amb la tinta. En fi que ni puc tocar ni puc llegir... Ni els perfums... Potser hauríem d’anar a l’habitació, a la millor em busquen- suggereix el Gerard.

-Ja t’han fet totes les proves avui?

-No ho sé, però aviat em portaran el sopar. Ací sopem a dos quarts de vuit. De vegades a mig sopar se t’emporten per fer alguna prova, segons m’han dit per ací.

-Apa, però si és l’hora de berenar! –exclama sorpresa la Laura.

-El berenar és a quarts de cinc. I és clar, dinem a quarts d’una... si no toca prova, és clar. Fem horaris francesos. Anem a l’habitació –proposa ell, fent el gest de tocar suaument l’esquena de la Laura.

La Laura s’aixeca i segueix el Gerard.

En entrar a l’habitació, el Gerard es queda sobtadament immòbil, com si veiés un follet o quelcom semblant. Però reacciona en només dos segons i dona mitja volta ràpidament sense dir res, només fent un gest a la Laura amb el qual diu fora, fora! La Laura l’entén, perquè si hi ha quelcom que domina bé és la comunicació no verbal. Quan estudies a l’Institut de Teatre aprens que sovint les paraules no calen, que amb una expressió del rostre, un simple moviment dels llavis, de les celles o dels ulls n’hi ha prou per comunicar mil i un sentiments, un impressió causada per una persona, un objecte o una situació. I el Gerard havia reaccionat així, sense cap mot, davant la presència de quelcom. De la infermera que estava atenent el company potser? La qual no percep la brevíssima presència d’un pacient en el llindar de la porta.

El Gerard es posa una mica pàl·lid. La Laura intenta esbrinar què li passa quan per fi s’atura a l’altra banda del passadís.

-Què passa, Gerard?

-La infermera... la conec. No sabia que treballés aquí... és clar, després de tant de temps...

-I doncs, si és una vella amiga, perquè no l'has saludat? N'has fugit com si tingués la pesta! Gairebé m'has espantat, em creia que t'agafava alguna cosa!

-Em sap greu que t'hagi espantat. Creus que m'ha vist? –pregunta capficat el Gerard.

-No, no ha tingut pas temps de veure't, però si és la infermera de torn... ho tens clar! De què la coneixes, és amiga teva?

-Ho va ser fa una colla d'anys, però per fi me'n vaig desempallegar, llàstima, trobar-me-la ara justament aquí, una setmana sencera! –respongué una mica abatut.

-Escolta, no pot ser tan greu... a més, qui sap! els torns canvien cada vuit hores, ho sabies? a la millor no la veus gaire per aquí... –li diu la Laura volent calmar el xicot.

-Potser sí, però és que no vull que em vegi gens ni mica! –respon malhumorat ell.

-Home, no trobes que és una cosa exagerada? Però què t'ha fet aquesta noia? -sembles una criatura, si em permets dir-t'ho... mira, si hi hagut diferències entre vosaltres ara potser és el moment d'arreglar-les. El temps les llima, diuen. Ara podeu aclarir els malentesos... quina altra ocasió millor tindreu, eh? De vegades penso que abans d'anar-me'n d'aquest món, m'agradaria dir tot allò que he callat i que en un moment donat hauria hagut de dir. M'he penedit moltes vegades de no parlar...

-Les paraules, com les llaunes de sardines, tenen data de caducitat. A més jo ja vaig parlar en el seu moment, per tant, Laura, agraeixo que em vulguis ajudar, però en això et prego que no et fiquis... i menys fent broma –respon molt seriós.

El to una mica esquerp que havia utilitzat el Gerard, així com el seu posat davant les circumstàncies fa que la Laura rumii i decideixi marxar. No hi ha prou confiança per haver-li dit tot això, té raó, s'ha passat de la rosca. Qui és ella per voler reconciliar dues persones de les quals en realitat no en sap res? És hora d'anar-se'n, però abans voldria saber si encara és possible saber què va passar entre els dos. No és tafaneria, és curiositat –es justifica ella mateixa-. Així que abans d'acomiar-se del Gerard, dissimula i demostra que sap rectificar.

-Em sap greu, Gerard, tens raó, no sóc ningú per dir-te que has de fer amb la gent. Comprenc que aquesta noia et porti mals records. Sigui el motiu que sigui, tens dret a defugir-la.

-Perdona, Laura, no volia ser groller amb tu, agraeixo molt que hagis vingut, de debò. Torna quan vulguis.

-És clar, si puc tornaré abans que no marxis... però et vindrà a veure la família... no voldria ser una molèstia.

-No en seràs, de cap manera. De debò, torna quan vulguis –insisteix sincerament.

-Molt bé, doncs ja tornaré i m'expliques com ha anat amb l'imprevist –diu somrient la Laura. Però aquest vegada el Gerard ha acceptat millor el comentari irònic de la Laura i l'acomia amb un somris i un petó tímid a la galta.

La Laura se'n va poc a poc mentre es gira enrere i saluda amb la mà.

Però abans d'arribar a l'ascensor, el Gerard s'hi acosta i la crida.

-Laura!

La Laura torna cap a ell.

-Em pots fer un favor? –li demana el Gerard-

-És clar, digues. Té a veure potser amb aquella infermera? –endevina la Laura.

-Ets molt llesta, escolta, pots anar a la meva habitació i sense entrar-hi, pots mirar si encara és a dins?

-Sí, puc fer-ho, amb la condició que m'expliquis què va passar entre vosaltres.

-Mmm, està bé. Però el proper dia. Au vés...

La Laura, una mica enjogassada, camina pel passadís fins a l'alçada de l'habitació i per sort la porta és oberta encara i mira dins. No hi ha ningú. Se'n torna.

-T'està esperant amb els braços oberts. Jo de tu m'ho pensaria... -respon irònicament la Laura.

-De debò?

-No, home, ara no hi és. Però a l'hospital no et pots amagar així com així, perquè a hores d'ara ella ja deu saber qui ocupa el llit del costat. O no sap el teu nom?

-I tant que el sap! Tens raó, no hi havia caigut en això. Que ruc que sóc! Bé, doncs, així no hi ha res a fer... gràcies Laura. Ja te'n pots anar si vols. Tot i que se m'acut una idea... lluminosa –respon ell sense donar-se per vençut..

-Ui, malament quan els homes teniu idees lluminoses... ara sí que sóc jo que me'n vull anar abans no sigui massa tard, perquè m'ensumo alguna proposició deshonest... afronta això, com assaig d'allò que més endavant hauràs de sofrir. Creu-me, tens una setmana per fer-ho –conclou donant ja mitja volta per anar-se'n.

-No em fa gens de gràcia... i no em mal interpretis, si us plau, però només se m'acut una manera d'ajudar-me per si ella... –però cavil·la durant uns segons i decideix canviar de parer, creu que és massa agosarat i potser absurd- no, saps què, deixa-ho córrer, tens raó. A més, probablement després de tant de temps ni se'n recorda de mi o farà veure que no se'n recorda, com jo.

-Molt bé, ara me n'haig d'anar, se'm fa tard, i per cert, se't refreda el sopar. Amb l'estómac ple, de vegades es veuen les coses diferents, no ho saps això? Quan torni un altre moment, ja m'explicaràs com ha anat. Sort! I que et sigui lleu.

No hi podrà tornar, a veure'l, perquè la Laura agafa un fort refredat. Les seves vies nasals esdevenen tubs de coure embussats; els seus bronquis, una capsa de trons i la tos, obstinada, s'entossudeix sense pausa fins a estremir-la.

Massa fort, aquest refredat, no se'l pot permetre. Però les bactèries i els virus no entenen que fan nosa, que esgavellen i extenuen les seves víctimes.

a mare de la Laura pateix en veure-la esgargamellada, pansida, sense esma. I prega Déu, ella que és creient, que tingui cura de la seva filla. Resa parenostres cada vespre, i posa espelmes a la seva verge afavorida.

CARME 3

La Carme ja porta dos anys al restaurant, el seu cap està content. Ella es porta bé amb tothom, car té bon caràcter, és de bon portar i és treballadora com ningú altre. Però a la vida no podem estar mai tranquils, prou que ho sabem tots, perquè quan no és per un motiu és per un altre que les nostres expectatives, els nostres desitjos i tot plegat, allò que fem, allò que somiem, un moment de glòria, d'esplendor o benestar senzillament, se'n va a passeig, car sorgeix un entrebanc, una nosa, quelcom o algú que ens fa la guitza, que ens fa patir i ens espatlla fent-nos sentir menys feliços. I això és el que li passa a la Carme. Però aquesta vegada no és per la seva salut, ni afortunadament per la de ningú de la seva família. Encara sort! –pensa la Carme quan s'assabenta que el seu amo té càncer i vol tancar el restaurant, almenys provisionalment, però ja es veurà més endavant què passa -segons les pròpies paraules del cap, visiblement afectat, quan ho explica als seus treballadors-. La seva dona afegeix, ja us avisarem si tornem a obrir. Ho sentim... –conclou la dona. Es fa un silenci absolut. Ningú no gosa dir res. Tots els cuiners i cambrers es miren i llavors la Carme dona la mà al seu amo, desitjant-li molta sort i confiança en què tot anirà bé. De moment es queda sense feina la Carme. Però ella rai que té el marit i no li manca res. Els altres cuiners ho tenen pitjor, perquè del seu sou depenen la dona i els fills. I la cambrera recent incorporada necessita els diners per mantenir el seu fill, no té ningú més.

La Carme ho explica a casa. Els primers dies està trista, una mica desorientada, per veure frenada de cop i volta la seva activitat, com quan hom comença les vacances. Però no ho són, no és el mes d'agost, per això es fa estrany poder sortir de passeig al migdia, dinar amb el seu marit i els seus fills. La família sembla contenta, però ella nota un buit a l'estómac. Ara que la Francina ja no hi és, em sento molt còmode i el Sr. Bernat Rovira és fins i tot més amable amb tots. Crec que el treia de polleguera.

Un dia rep un missatge al mòbil, és una bona notícia: la Laura ja ha estat trasplantada. Vol anar a veure-la de seguida, vol fer-li costat, perquè sap que està passant en aquests moments. Recorda molt bé el seu calvari. Així que deixa una nota a casa sobre la taula del menjador “Vindré tard, la Laura és a l’hospital”, perquè el seu marit sàpiga que arribarà tard i s’escalfi el menjar al microones.

La Carme puja les escales i s’adreça allí on sap que la pot trobar. Obre la porta de l’habitació. La millor de la planta, amb magnífiques vistes al mar.

-Laura, com estàs? la meva enhorabona! –exclama la Carme així que la veu al llit. I s’abracen amb els ulls aquosos.

-Bé... dintre del possible, és clar. Em fa mal el diafragma, l’esquena, les cames, no puc parlar, perquè m’ha quedat afonia, em marejo als matins... però puc respirar! Inspiro profundament, no recordava que pogués retenir tant d’oxigen dins meu, se m’eixampla el pit. I això Carme, prou que ho saps, ho compensa tot! Haig de parlar més baix...

-Sí, ja ho sé tot això.. me n’alegro molt, Laura! Pel que fa a la veu, en un mes ja hauràs recuperat la teva veu normal. Tingues paciència, el pitjor ja ha passat. Alguns dolors van desapareixent de mica en mica, d’altres triguen més a marxar... Jo encara me’n sento del diafragma. Quan et van cridar? –s’apropa més a la Laura, per escoltar-la millor.

-Fa quinze dies. A mitja tarda em van trucar. Vaig venir sola, perquè mare estava al cinema amb unes amigues. M’havia dit, filla, si necessites alguna cosa, dintre de dues hores sóc aquí. No volia marxar, però jo desitjava quedar-me una estona tota sola. Quan va arribar a casa es va trobar una nota meva: -Mama, m’han cridat de l’hospital-. La dona va venir com un bòlit amb un taxi. I vam ser encara a temps de veure’ns abans d’entrar al quiròfan. Estava més nerviosa ella que no pas jo. Ella podia perdre una filla, jo podia guanyar més que perdre. Així que amb serenor vaig entrar al quiròfan, pintat de verd i molt il·luminat. Em va semblar que

entrava a una mena de nau especial. El personal, vestit de color ocre, somreia. Les infermeres semblaven tanoques amb aquell somrís als llavis. Ho recordo com un somni.

-Jo recordo quelcom semblant. Deu estar contenta la teva mare també, no?

-Sí, ha estat amb mi tota l'estona. Ara és a dinar, vindrà després. Ens avenim millor que mai.

-Magnífic.

-Ei, Carme, com estàs? Però què fas aquí en aquestes hores, no t'esperava pas tan aviat. No hauries d'estar treballant al restaurant ara?

La Carme li explica què passa i com es troba ella sense feina.

-Ara potser diré una bestiesa, però no podries fer-te càrrec tu del restaurant mentre no hi sigui el teu cap? Després arregleu comptes.

-No se m'havia acudit... però no goso, ara la família està per altres coses, no pas pel negoci.

-Ho entenc perfectament, però pots intentar-ho si te'n veus capaç, és clar, el no ja el tens. Tots sortiu guanyant, no et sembla? Si teniu tancat el local gaire temps, perdreu clientela.

-Prou que ho sé. Després costa més de reiniciar l'activitat.

La mare de la Laura entra a l'habitació i es saluden afectuosament. La Carme es vol acomiadar, però es queda xerrant una mica amb la mare i s'acomiaada de la Laura. Li promet que l'anirà a veure un altre cop si ella vol, és clar. La Laura la convida.

-M'agradarà molt que vinguis un altre dia, Carme, a més vull que m'expliquis què has resolt amb això de la teva feina.

La Carme surt de la feina i es dirigeix cap a l'ascensor. Abans d'anar-se'n de l'hospital passa a recollir una còpia de la darrera analítica, per assabentar-se millor dels seus números, ja que a la consulta no li aclareixen tot el que ella voldria. Comprova que tot va bé, tal com li diuen els pneumòlegs.

En sortir de la porta de consultes externes, es troba al Ricard que ve a fer-se una radiografia.

El Ricard li explica les novetats sobre el cas que l'ocupa, o sia, el nou càrrec del doctor Rubio i allò que ha après llegint en les revistes. Tot molt interessant, diu la Carme, però sense mostrar més entusiasme, car ella té al cap altres qüestions que la preocupen més. Així que s'acomiaden i la Carme s'afanya a arribar a casa.

Després de dinar, més tard del costum, truca a casa del seu cap. S'hi posa la dona. Demana per ell. A contracor la dona li concedeix que parli amb el marit, però li adverteix que no el capfiqui en res. La Carme no sap si penjar, perquè la qüestió és delicada. Però està decidida a portar les regnes del restaurant mentre el seu cap no es guareixi. Creu que amb la confiança que es tenen, no s'ho prendrà malament.

-Digues Carme, en què et puc ajudar?

-Hola Sr. Bernat, com està?

-Una mica aixafat, però tinc dies de tot... I doncs, tu diràs.

-Mira Bernat, he estat rumiant molt la nostra situació laboral i se m'acut que -si li sembla bé- jo, -i s'atura uns segons per inspirar fons, doncs bé, li seré franca, Sr. Bernat, jo estaria disposada a fer-me càrrec del restaurant mentre no hi sigui. Sap que tots sabem fer bé la nostra feina i som de confiança. Vaja, que el restaurant rutlla. Jo necessito treballar, ara que puc, i no cal dir els meus companys, que necessiten més que jo un sou per mantenir les seves famílies. Potser podríem arribar a un acord, perquè així no perdríem la clientela i en sortiríem tots beneficiats. Com ho veu? Respongui'm amb sinceritat, li ho prego. Si té qualsevol recança perquè no hi confii plenament, o per qualsevol altre motiu, ens oblidem de l'assumpte i tant amics, per suposat.

-Ai Carme, ara no sé què dir-te, m'has sorprès de debò; però si em deixes una estona per pensar-m'ho, per consultar-ho... et donaré la resposta avui o demà.

-És clar, entenc que s'ho hagi de rumiar, no cal que corri a donar-me una resposta –respon la Carme esperançada.

-Gràcies Carme. Vull que sàpigues de tota manera, sigui quina sigui la meva resposta, que t'agraeixo el gest, per bé que també ho fas per tu mateixa, i que no em sembla cap disbarat.

La Carme penja el telèfon més tranquil·la, com si s'hagués tret de sobre una feixuga càrrega. La reacció del seu cap ha estat bona, no ha fet el crit al cel. Però en aquella casa –com en moltes- mana la dona i ella és d'una altra mena. És més tibada i punyetera, parlant clar.

Al vespre comenta al seu marit, l'Ignasi, què ha fet, però nota que no li fa massa cas. El troba distret i capficat. Intenta esbrinar què li passa, però no se'n surt. Ell l'esquiva. Ella li va darrera, es comença a preocupar. Ell dissimula. La Carme decideix canviar de tema. Ja li passarà –pensa. -Potser ha tingut un mal dia. Però normalment m'ho explica tot-. Li estranya que aquest cop no ho faci i la defugi. En fi, deixa passar unes hores. El sopar es fa gairebé en silenci. Els nois sopen ràpid i s'enretiren a estudiar a les seves habitacions. Un cop sols, la Carme i l'Ignasi semblen més distesos. Juguen al parxís i s'ho passen bé, però l'Ignasi està menys rialler que altres vegades, té un posat de malenconiós aliè a ell. La Carme no gosa de preguntar, només l'abraça, en silenci. Confia que a l'endemà, el problema es resolgui, o si més no, li confii per compartir-lo amb ella, com sempre ho ha fet.

A l'endemà, la Carme torna a treure el tema del restaurant, per captar l'atenció de l'Ignasi, copsar el seu estat. L'Ignasi està més atent, escolta la Carme i li respon que necessitaran aquests diners.

-Què vols dir, Ignasi? –pregunta sorpresa la Carme.

-Doncs això, que convé que treballis d'ara endavant.

-Per què ho dius? M'espantes. La feina no va bé?

-La crisi en el sector de construcció i immobiliari ens està afectant molt. No sé com acabarà això...

-Però perilla realment el teu lloc de treball? –pregunta la Carme amb el desig de treure-li ferro. Sap que l'Ignasi és una mica exagerat.

-El de tots. Crec que aviat l'empresa es traslladarà a Polònia. Els sous són inferiors allí. No fóra la primera empresa en fer-ho. Aquest any han deixat de guanyar alguns milions i ja pensen en despatxar la gent d'aquí. Primer baixaran la producció, ho veig a venir. Després aniran per a la resta. Ens diran que anem allí si volem continuar treballant.

-A Polònia? Vaja, una altra deslocalització... els empresaris són uns... en fi, els capitalistes manen en aquest món. Però Ignasi, no pateixis, tenim un raconet i jo puc treballar on sigui, si el Rovira no vol que em faci càrrec del restaurant. No et mengis el coco, Ignasi, els diners no ho són tot. Ja ho saps, oi? Els nois també tenen edat de treballar. Ens en sortirem.

El senyor Rovira es fa esperar, no truca a l'endemà. La Carme està neguitosa. Però això no vol dir res, segurament no haurà pogut o no hi ha pensat –s'autoconvenç la Carme-.

Mentrestant, l'Ignasi dissimula la seva preocupació per no capficar innecessàriament la família. Però no veu gens clar que l'empresa es mantingui fins a finals d'any. I com que no les té totes, ja ha començat a elaborar el seu currículum. No hi té gaire confiança, ja té una edat amb la qual no pot ser gaire competitiu –com se'n diu ara-. Avui dia, no sempre l'experiència és un valor afegit.

Passen tres dies d'ençà que la Carme parlà amb el seu cap i, finalment, rep la seva trucada.

-Sí, li respon, sí Carme, ens sembla molt bé que te'n facis càrrec fins quan calgui. Confiem en tu, en els nostres treballadors i per tant, endavant. Per concretar detalls, pots venir a casa demà a la tarda?.

-És clar- la Carme contesta molt feliç. I no perd temps en explicar-ho a casa i abraçar l'Ignasi.

-Veus, com tot sortirà bé? –li diu per animar-lo.

GERARD 3

Després de la trobada amb la Laura a l'hospital durant les proves prèvies al possible transplantament, s'ha d'afrontar a una altra trobada que voldria evitar però no sap com, per bé que és impossible de fer-ho donades les circumstàncies, perquè ara per ara en un centre sanitari públic no pots escollir les infermeres. Pots negar-te a un tractament, si et poses tossut -allà tu!, suposo que et diuen-, et pots resistir a fer-te una prova, sobretot si et fan signar, però la infermera te l'has d'empassar tant si t'agrada com si no durant la seva guàrdia de vuit hores. Almenys si no et fa una malifeta.

Per això, quan el Gerard veu dins la seva habitació l'Elena, es vol fondre i li vol demanar a la Laura en un moment de covardia desesperada que faci veure que és la seva companya. Però, finalment, no s'atreveix. Li sembla que és una covardia per la seva banda. Però per quina raó busca protecció el Gerard? –pensà la Laura en acomiadar-se d'ell.

L'Elena, li havia anat darrera durant molt de temps quan ambdós eren estudiants de solfeig. Ell se n'escapolia sempre que podia, però d'una companya de classe és força difícil. Cada dia se la trobava a la cadira del costat mirant-lo d'una forma libidinosa, amb els seus ulls grossos i verds.

Després passà a l'acció. El seguia per tot arreu, per l'escola, la trobava a cada cantonada, a la sortida, a l'autobús. Ell feia com si res, la ignorava, amb l'esperança que se'n cansés un dia. Però la seva actitud despertava encara més el desig de la noia, que almenys no gosava de parlar-li. El Gerard començà a sentir-se assetjat i començà a angoixar-se.

En arribar les vacances de Nadal, la noia no es veié capaç de resistir la separació provisional i començaren els plors dissimulats darreres unes ulleres negres. El Gerard vigilava que la noia no esbrinés on vivia, seria la meva perdició, pensava. Però els seus intents foren en va, perquè la noia cercà la manera de saber-ho. Tenia contactes, astúcia i sobretot necessitat malaltissa de saber-ho. Així que durant les vacances se la trobà al

supermercat, a la casa de discos, a la biblioteca... gairebé a la sopa i el Gerard tingué malsons. I no volgué tornar a classe. Demanà canvi de grup. Però havia de justificar-lo. Ho deixà córrer i tornà a classe amb la ferma decisió de resoldre el problema. Per la qual cosa, havia de parlar amb la noia i exigir-li que el deixés tranquil. Es trobava sol davant d'aquella situació als vint anys, car no ho havia explicat a ningú. El Gerard era molt reservat a casa seva i amb els amics. Es passava moltes hores tancat a la seva habitació estudiant i tocant el clarinet. Així se sentia lliure.

Arribà el dia d'enfrontar-se amb la noia, l'Elena. Sabia el nom, perquè li havia deixat a la seva bústia cartes d'amor signades. Per escrit no es tallava gens. El Gerard se les havia llegides per curiositat. En sabia prou, d'escriure, però el contingut de les cartes destil·lava també una sensibilitat a flor de pell que l'espantava. Tenia por que fes alguna bestiesa si ell la rebutjava obertament. Copsava en ella la capacitat de reaccions extremes. Tot i així havia de fer-ho perquè la situació arribà a ser insostenible.

I arribà el dia i l'hora. El Gerard pensà primer que havia de parlar amb ella discretament abans de començar la classe, tot i que no esperava que reaccionés bé i temia que fes algun número a classe. Després decidí deixar-ho pel final. I així ho féu.

En acabat, deixà que tothom sortís de classe. Sabia que ella s'entretindria, fent temps. I llavors, el Gerard féu el cor fort i veié l'ocasió per dirigir-li la paraula.

-Elena, vull parlar amb tu un moment.

A l'Elena li sobresortiren els seus ulls grossos, brillants com dos estels, plens d'il·lusió, d'encantament. I posà atenció a les paraules, als gestos, als ulls i als llavis del Gerard com si hagués de llegir-los, amb un rostre ple de joia. S'imaginà que per fi s'obria per ella un paradís. Al Gerard, li vingué un calfred en veure-la així i no volgué ser massa brusc amb ella, tot i que n'estava fart, molt fart, àdhuc atemorit.

-Elena, això s'ha d'acabar –li digué suaument, mantenint la distància, però mirant-li els ulls.

Ella s'enrojolà vergonyosa i abaixà el cap emmurriada.

-Em sents? I continuà. Ja saps de què et parlo, et demano que em deixis tranquil, perquè no hi ha res a fer. M'entens, oi? Espero que amb aquestes paraules n'hi hagi prou.

L'Elena aixecà el ulls, dels quals s'escolaven alguns llàgrimes i el mirà fixament. El Gerard no resistí la seva mirada i tombà cua. Llavors l'Elena el cridà:

-Per què? No t'agrado? –preguntà tímidament entre sanglots mig continguts.

El Gerard restà en silenci una estona, pensarós.

-Et seré sincer, ni tan sols m'ho he plantejat, però per ara no vull pensar-hi. Així de simple. No em sembles ni maca, ni lletja, ni ximpleta, ni llesta, senzillament no vull que em vagis darrera, perquè m'estàs angoixant. Em sembla que t'ho dic de bones maneres.

-Està bé, ho entenc -digué després de sospirar profundament l'Elena.

El Gerard pensà que hauria hagut de parlar abans amb ella, no havia estat tan difícil com es pensava. De vegades ens fa mandra o febre fer alguns actes i el que fem en realitat és perllongar el nostre dolor o la nostra insatisfacció i llavors ens reconeixem com uns covards o poc capaços per resoldre els nostres problemes. El Gerard se sentia ara més alleugerit, però no estava gaire segur que l'Elena renunciés a ell un dia per l'altre.

A l'endemà, l'Elena no era a classe. Tampoc als dies següents. Les companyes la van trucar a casa i s'assabentaren que estava malalta, però no van esbrinar res més. La família fou molt discreta. Però es posà en contacte amb el Gerard i li explicaren la veritat. L'Elena s'havia pres una quantitat excessiva de tranquil·litzants i volien saber què havia passat entre els dos, després que els expliqués la seva versió sobre els fets. El Gerard explicà la

seva i se'l van creure. Coneixien prou bé la filla. No havia estat el primer cop que havia fet una bestiesa semblant per un noi. La seva mare, molt conscient de la situació de desequilibri emocional de la filla, decidí que la portaria al psiquiatra i la canviaria d'escola. Amb el temps, per casualitat, el Gerard s'assabentà que l'Elena havia abandonat els seus estudis musicals i es matriculà a Infermeria. No es van tornar a veure més fins ara.

El Gerard mai no ha tingut gaire èxit amb les noies i va amb por. Ara només una noia el relaxa de debò i l'inspira confiança, la Laura.

En veure de nou l'Elena a l'hospital, li vénen a la memòria aquests records i es troba incòmode, per això reacciona com una criatura davant la Laura. Però no hi ha per tant. I no triga gaire a comprovar-ho.

El Gerard entra a la seva habitació i s'ajeu al seu llit, està una mica cansat. La infermera atén el company sense fixar-se gaire en ell. En acabat, es gira cap a ell i li comunica -sense cap més gest que delati la coneixença- que es diu Elena i serà la seva infermera fins a les vuit del matí. També li diu que li ha de posar unes vacunes i que ve de seguida a posar-les-hi. El Gerard respon solament d'acord. Triga deu minuts en venir amb una safata. Corre la cortina del mig que separa els dos llits i li demana que es baixi els pantalons. Llavors se'l mira fixament, als ulls, i durant uns segons es queda pensarosa, amb la xeringa a la mà. Sembla que el temps es deté per uns segons. El Gerard s'imagina que l'ha reconegut o almenys li sona la cara i no sap de què. Però no gosa preguntar. I el Gerard tremola. L'Elena se n'adona.

-Què li passa?, sembla un flam. Té por a les agulles, potser? Molta gent en té –pregunta la infermera amb cert to burlesc, però mantenint la distància professional.

-No m'agraden gaire, si li sóc sincer –respon enrojolant-se el Gerard..

-No es preocupi, ho faré tan suau que ni se n'adonàrà –i li dona uns copets a la natja-. Inspiri fons. No estigui tens.

L'Elena punxa amb delicadesa després de fer-li un breu massatge a la natja amb la mà freda, però la tensió fa que la injecció li resulti dolorosa. Que li faig mal? –pregunta la infermera.

-No, no, respon el Gerard que es mossega els llavis.

Quan el punxa per segona vegada a l'altra natja, el Gerard està més relaxat, perquè creu que ella no l'ha reconegut o fa com si no. I ja no li fa mal.

I encara en queda una altra, de vacuna. Però aquesta vegada al braç esquerre. L'agafa amb suavitat i se'l mira amb un somriure abans de clavar-li l'agulla molt poc a poc. El Gerard sent una coïssor. I en acabat, l'Elena se'l mira novament.

-Li he fet gaire mal?

-No, cap, ho fa molt bé. Gràcies.

-De vegades, les vacunes fan reacció, si li cou molt i se li posa vermella la pell avisi'm –digué amablement ella, mirant-se'l amb un somrís sota el nas.

El Gerard pensa que aquesta amabilitat és sospitosa, però no veu ja motius de preocupació.

Després de sopar, la infermera torna amb l'aparell de prendre la pressió arterial i el termòmetre digital. Comença pel company de l'habitació, molt esquerp, amb qui no s'hi fa. En prendre-li a ell, fixa els seus ulls en els seus, en silenci... El Gerard està una mica tens, se sent intimidat per la seva mirada verda i profunda.

-No li fan mal les vacunes? – li pregunta en acabat.

-No me'n sento pas ara –contesta breument amb el rostre enrojolat un altre cop.

-Sap, vostè em recorda algú... –li diu abans d'anar-se'n.

-Ens assemblem els uns als altres –respon el Gerard sense donar més peu.

-Sí, de vegades. Bona nit.

A l'endemà, abans de marxar, l'Elena li porta la medicació que ha de prendre, però el Gerard encara dorm i ella no gosa de despertar-lo encara. Se'l mira amb tendresa i li fa un petó suau –vigilant que no la vegi ningú– als llavis. Ai, Gerard! Resaré per tu. Fins aviat –diu mormolant. El Gerard no es desperta fins que entra la nova infermera de guàrdia.

A l'endemà ja pot marxar, després del TAC i havent dinat a deshores un bistec fred i ressec. Ha de tornar per saber els resultats tres setmanes més tard. I vol anar sol. La Marga vol acompanyar-lo, però ell insisteix. Tem que el resultat no sigui favorable, perquè ja li havia insinuat el pneumòleg que havia sorgit un problema, no sabia quin encara. Ja li ho dirien. Es preparava pel pitjor, per això s'estimava més anar-hi tot sol, perquè ningú no el volgués convèncer que malgrat l'entrebanc aniria tot bé, perquè no volia descarregar el seu mal humor sobre ningú, perquè si havia de plorar, ho volia fer a gust i sense fre.

I així és, la mala notícia arriba com ell s'imaginava. L'entrebanc és la glucosa. L'hem de fer baixar com sigui... escolta aquestes paraules i li ressonen al cap durant hores i dies.

La Marga el truca, vol saber, està capficada. El Gerard se'n va al servei per plorar una estona, no hi pot fer més. Quina trucada més inoportuna! Pensava tancar el mòbil, però no hi ha pensat, atabalat com estava... - Gerard, què t'han dit? Què dius? No et sento, hi ha molt de soroll. Vinc a casa –respon sense cap ganes. En fi, hauré de tornar a casa i explicar-ho a la meva germana.

Des de llavors no té ganes de parlar amb ningú. Alguns amics el truquen, però ell sempre dóna excuses i se n'escapoleix. Pensa en la Laura, però que li ha de dir? Ho sento noia, no tinc cap futur, no cal que intentem ser més que amics. O ja ho veus de vegades no surt bé, potser a tu t'anirà millor. No li vol posar la por al cos ni la vol entristir. No busca pas la compassió, ja en té prou amb llepar-se ell mateix les nafres un cop i un altre. Decideix anar

passant els dies -sense gaire activitat- mirant el televisor o llegint algunes partitures –fins que li ve la tos- nostàlgic, abstret –això sí, vigilant l'alimentació, per si serveix d'alguna cosa, perquè l'esperança és el darrer que es perd-.

Passen algunes setmanes, però no resisteix gaire temps sense saber de la Laura, desitja que a ella almenys li vagi millor i per això la truca. Potser sí que en el fons del cor busca qui el consoli.

S'ha de rescabalar del mal tràngol d'alguna manera. La vida no ha de ser tan tràgica que no permeti veure cap escletxa de llum o esperança, de joia o fruïció.

RICARD 3

El Ricard s'afecciona, ara que té temps, a llegir assajos sobre filosofia de la ciència. De fet, sempre li han agradat aquestes qüestions, però fent de periodista i amb els nens no trobava temps per llegir sobre aquests temes que requereixen més concentració. Així que s'acontentava amb la lectura de novel·les de ciència ficció, per bé que no era ni de bon tros tan interessant. A la biblioteca, hi va sovint, per agafar en préstec alguns estudis sobre bioètica i el desafiament del científicisme. També llegeix els suplementes dels diaris referents a salut i medicina, sobretot s'interessa pels articles que tracten temes d'immunologia, regeneració de cèl·lules, trasplantament de teixits i òrgans... Així s'assabenta que hi ha la possibilitat de trasplantar pneumòcits de tipus II per via intratraqueal per aturar la fibrosi pulmonar i regenerar els alvèols danyats.. De fet no entén massa en què consisteix, però la investigació que es duu a terme és una esperança pels malalts d'aquesta malaltia fatal. De la mateixa manera descobreix que hi ha trasplantats que amb el temps poden deixar de prendre immunosupressors, perquè de forma natural desenvolupen una tolerància de l'òrgan trasplantat evitant així el risc de rebuig. L'ideal fóra que tots els trasplantats tinguessin aquesta tolerància, però encara és un misteri el fet que alguns la tinguin. Com podem aconseguir que desenvolupin aquesta tolerància és el problema que encara no s'ha resolt. El Ricard apunta tot això en un bloc, per no oblidar-ho, perquè darrerament la memòria li falla força. Potser em faig gran... –pensa el Ricard- però sospita que han estat els esdeveniments –la malaltia i l'operació- els que han influït molt en la seva capacitat de record-oblit actual. Perquè el cos reacciona davant les adversitats i es defensa davant d'allò que l'agredeix, sigui físicament o psíquicament. Llavors selecciona, de tot allò arxivat al cervell, allò que li permet seguir endavant. Esborra allò que no li convé, que forma part del

passat i deixa lloc per al futur. El Ricard pensa tot això, quan és a l'hospital, en direcció a consultes externes. S'ha de fer una placa cada mes.

De sobte, veu una cara coneguda. És la Carme!

-Ei, què tal, com estàs?

-Molt bé, i tu?

-Doncs força bé, no em queixo pas. Per cert, saps alguna cosa més d'allò?

-De què? –pregunta estranyada la Carme-

-Sí dona, d'allò que investigaven els mossos. Saps de què et parlo? –pregunta el Ricard.

-Ah, sí, perdona Ricard, ara no hi queia, perquè tinc altres coses al cap.... Jo no en sé res més. I tu? –simulà interès la Carme, però estava capficada per la seva feina.

El Ricard li explica l'afer de l'hospital, quan reconegué l'home que el seu amic coneixia i li explica tot el que el Vicenç, el seu amic, sabia. Ho fa amb veu baixa. La Carme s'adona que el Ricard es pren molt seriosament el cas.

-Molt interessant –respon la Carme. Escolta Ricard, ara me n'haig d'anar, ja ens veurem i parlem amb més calma un altre dia que ens trobem aquí.

-Molt bé, doncs... a reveure, Carme –respon una mica contrariat el Ricard.

En arribar a casa, la Teresa li diu que el seu amic Vicenç l'ha trucat. El Ricard agafa el telèfon de seguida, a veure què li explica de nou. Pensa que el Vicenç té més informació sobre aquest assumpte.

El Vicenç, efectivament, li dóna notícies fresques: El doctor Rubio Hoz s'havia incorporat a l'empresa, després de produir-se uns canvis en el consell d'administració.

L'han presentat com el nou cap de gestió del nou institut d'investigació biomèdica, de recent creació en la planta d'Abrera. Sembla ser que un camp d'investigació serà d'ara endavant el referent a immunologia, malalties infeccions i trasplantaments –li explica el Vicenç.

-Mmmm, potser a partir d'ara podrem esbrinar alguna cosa sobre el cas que et vaig explicar... –respon el Ricard entusiasmat.

-Potser sí, però jo haig d'anar amb compte, com pots comprendre, m'hi jugo la feina, saps?

-Bé, doncs, sigues molt prudent. No s'han fet comentaris al respecte?

-Sí, és clar, qui més qui menys coneix els precedents d'aquest senyor a l'empresa. No entenem massa perquè ha estat acceptat un altre cop, però té a veure amb el personal que ha entrat en el consell. L'esmentat doctor té coneixença amb els nous membres del consell, però encara no sé fins quin punt ha hagut pressions per tornar-lo a contractar. El càrrec que li han donat és important. En fi, Ricard, si esbrino més coses ja t'ho faré saber. Sospito que hi ha gat amagat...

-Gràcies, Vicenç, la qüestió es posa molt interessant. Fins aviat! Vés amb compte!

El Ricard pensa que haurà de tenir paciència i que la seva curiositat no es veurà satisfeta fins que passin alguns mesos o si hi ha sort algunes setmanes.

En efecte, passen els dies i el Ricard continua llegint sobre els temes bioètics. Però un succés el distraurà per uns dies.

El seu fill Hèctor de sis anys és a l'escola. És l'hora del pati. Tots els nens juguen menys ell. La senyoreta, estranyada que l'Hèctor no jugui amb els seus companys, se li acosta i li pregunta què li passa. El nen té els ulls plorosos. No respon. Què et passa, Hèctor –insisteix la senyoreta. El nen sembla haver perdut la parla. –Vine amb mi- li demana ella. Se l'emporta a dins, a l'aula on no hi ha ningú. Ara digues sense por què et passa –li diu amb afecte la senyoreta.

-No res –respon murmurejant el nen mentre manté la vista fixa al terra.

-No m'enganyis. De què tens por?

-De res. Me'n vull anar. L'Hèctor intenta fugir, però la senyoreta el reté.

-Vine aquí, a veure per què vols marxar, no hi estàs bé aquí, que et fa mal alguna cosa?

-No, vull marxar.

-Ho hem d'aclarir això... vine, anirem a veure a la directora. I li ho expliques. La senyoreta l'agafa de la mà i l'arrossega contra la seva voluntat cap al passadís.

-No, no, deixa'm estar... l'Hèctor aconsegueix desfer-se'n i surt corrents cap al bany i es tanca per dins.

La senyoreta Fina acut a la directora, la qual parla amb el nen a través de la porta i l'Hèctor no li fa cas. No respon. Al final el deixen estar, confien que quan es cansi o tingui gana sortirà. Mentrestant avisen als pares.

A casa està llegint el Ricard. En rebre la trucada es sorprèn molt, perquè l'Hèctor mai no s'havia portat malament.

-Alguna cosa deu haver passat si té aquest comportament tan estrany – respon el Ricard sorprès..

-És clar, però no ho sabem. Es nega a parlar-ne. Vostè no ha notat res estrany darrerament? –li pregunta la directora.

-No, aquest matí l'he vist normal. Ara vinc i parlaré amb ell. Sóc ací en deu minuts.

-Gràcies, senyor Fàbregas.

L'Hèctor no triga gaire a sortir del servei en escoltar la veu del pare i sentir-se més segur. Quan l'Hèctor surt, es llença sobre el pare i l'abraça fortament en busca de protecció. El nen està visiblement espantat i té llàgrimes als ulls. El pare entén que el seu fill no vol parlar amb ningú i decideix emportar-se'l a casa. La directora entén que és el millor.

El Ricard intenta esbrinar què li ha passat al seu fill quan ja són a casa. El nen no es desenganxa de son pare, se li agafa del braç ben fort i es resisteix a explicar què ha succeït. El Ricard s'asseu al sofà amb el nen als braços com quan era més petit i mirant-se'l dolçament li pregunta què tens, et fa

mal alguna cosa? Digues, fill, em fas patir. Segur que no hi ha per tant i ho solucionem... algun nen t'ha fet mal? T'hi has barallat? Digues-m'ho fill, ja veuràs com el papa ho resol...

El nen no el deixa anar. El Ricard ja no sap què dir-li, és una situació nova per a ell. Mai no havia reaccionat així, amb aquesta tossuderia, amb aquesta por. No sembla el seu fill, sempre dòcil i obedient.

El Ricard truca la Teresa perquè no vagi a buscar el nen a l'escola en sortir de la feina, però no la vol espantar. Li diu que ell mateix havia anat a buscar-lo perquè tenia ganes de caminar.

En arribar a casa la Teresa, es troba el Ricard i el seu fill al sofà adormits.

A l'hora de sopar la Teresa intenta esbrinar què ha passat. El nen sembla més distès, sembla que li hagi passat la por i es mostra més comunicatiu. I doncs, em vols explicar què t'ha agafat aquesta tarda al col·legi? El nen calla de sobte, la pregunta no li ha agradat gens. La mare pensa que potser s'ha precipitat. El pare se la mira. Potser no ha tingut prou mà dreta, potser hauria hagut de deixar passar més hores. Però estan preocupats i no es poden esperar, perquè a l'endemà el nen ha de tornar a l'escola i si hi ha tingut algun problema greu més val resoldre'l ara, pensen els pares.

-Hèctor, no li vols dir a la mama per què t'has amagat al bany?

El nen es posa a plorar.

Ara sí que l'hem feta bona! –pensa el Ricard.

-Vine, fill meu, vine amb la mare, per què plores, la mama trobarà una solució, però abans m'has de dir per què plores? –li pregunta dolçament mentre l'agafa pels braços i l'asseu a la faldilla.

-Es morirà el papa? –li pregunta entre plors.

-Què dius fill meu? D'on has tret aquesta bestiesa? El papa es quedarà amb nosaltres per sempre...

El Ricard pensa que una mentida pietosa en aquests moments no pot ser dolenta. A ell també li cau una llàgrima.

-Però, per què dius aquestes coses?

Els pares s'han sorprès de la pregunta del nen.

-El Miquel tenia l'avi a l'hospital i s'ha mort en tornar a casa. M'ha dit que molta gent es mor quan ha estat a l'hospital.

El Miquel és el germà gran d'un company de l'Hèctor, té vuit anys i ha comentat als amics que l'avi havia sortit de l'hospital però s'havia mort uns mesos més tard. També explica que la seva àvia, el seu oncle i un veí van sortir de l'hospital i després es van morir. El nen ha deduït que tothom qui passa per l'hospital després es mor. I l'Hèctor ha associat idees. Sap que el seu pare estava molt malalt, perquè no podia jugar amb ell i perquè es va estar un mes a l'hospital. La mare havia intentat explicar-li el millor possible que el pare necessitava estar una temporada allí per guarir-se. L'Hèctor semblava que ho havia entès, però el Miquel havia afegit una informació nova al coneixement adquirit pel fill que ella no podia preveure. El Ricard s'acosta al fill i li asseca les llàgrimes.

-Escolta, de vegades la gent es mor, perquè són gent molt gran o molt malalta, tot i que els metges han fet tot el que han pogut per guarir-los. Els parents del Miquel no han tingut aquesta sort, però tu no pateixis. El papa està bé, no em passarà res, d'acord? T'ho prometo. I li fa un petó. Ara anem al llit i et llegeixo un conte molt bonic, vols?

El nen l'abraça molt fort i un cop calmat s'adorm de seguida, abans que el pare pugui arribar al final del conte.

El Ricard prega a Déu, per si serveix d'alguna cosa, que pugui complir la seva promesa al fill. La Teresa l'abraça fortament en silenci. Pobre de tu que ens fallis! –li diu finalment. I es fan un petó llarg, intens.

LAURA 4

A mitjans de novembre, comença a fer fred i la Laura es refreda. La tos és persistent. El nas, sempre tapat. Però no té calfreds, sinó que cada cop té més calor. Uns fogots incontrolables. L'oxigen, maleït oxigen, sembla defugir la seva responsabilitat. No vol entrar ni pel nas ni per la boca, no pot arribar als pulmons. La Laura ho passa malament en fer qualsevol tasca domèstica, menjar, anar al servei, ajupir-se, per a tot té serioses dificultats, ja no sap què és respirar amb normalitat, i per això amb prou feines surt de casa. La mare li suggereix que es traslladi a casa seva i la Laura finalment ho fa, casualment dos dies després l'avisen de l'hospital per fer-se les proves. Sort que havia donat el telèfon de la mare!

A l'hospital, hi coneix altres noies en les mateixes circumstàncies. Unes tenen més símptomes que unes altres. Algunes ja porten l'oxigen a sobre com els cargols la seva closca. Sense ell ja no poden passar. Altres encara no en depenen. O s'hi resisteixen. Totes elles, però, afectades per bronquièctasis o hipertensions pulmonars irremeiables, per malalties obstructives cròniques, enfisema o fibrosi quística... Totes víctimes d'un fortuït destí.

Les pacients s'expliquen, quan tenen temps entre prova i prova, el que feien abans d'emmalaltir no sense nostàlgia i el que poden fer ara, però mai no parlen del futur, perquè és molt confús i fa por parlar-ne. De fet, des de quan el futur ha estat clar per a algú si hom s'ho rumia fredament?

-Perquè estàs malalt, creus que no podràs assolir els teus objectius o simplement no confies en arribar a l'endemà. Però, en realitat, malalts i sans –els que ho estan i els que es pensen que ho estan ja, ja, ja- tenen un “destí” que desconeixen i és l'únic que sap si arribarà o no a l'endemà – observa la més gran. Fixeu-vos que sovint personalitzem el destí, ens l'imaginem com quelcom que sosté uns fils i ens fa anar amunt i avall com marionetes -afegeix.

-És absurd fer plans -diu una de més jove.

I tant que és inútil!, pensa la Laura, no depèn pas de nosaltres el nostre futur. De quelcom, que no sabem ben bé què i l'anomenem destí, depèn que expliquem demà el que hem fet avui. Estem lligats de mans i de peus.

-I això serveix per a tothom, no solament per a nosaltres –afegeix la més gran- però sovint vivim en la més profunda inconsciència de la nostra existència efímera. Creiem que si tenim projectes els podrem complir, que tenim motius per viure ja, ja, ja! I un be negre! Volem ser feliços complint els nostres desitjos. I en tenim molts... Massa vegades en comptes de fruir plenament, de viure amb joia aquest instant, com ara el de formular mentalment un desig, hipotequem aquest immediat present per un demà inexistent, que no arriba mai o quan arriba ja no ens satisfà. Mentrestant hem perdut l'ocasió de ser feliços pel sol fet d'estar vius i ésser capaços d'imaginar-nos a nosaltres mateixos així. Podem ser-ho veient els nostres desitjos acomplerts. M'enteneu? M'imagino que la gent molt gran viu més el present que no pas la gent jove.

-És clar, jo també ho entenc així –comenta la Laura- recordant la seva àvia.

-No t'entenc gaire, per a mi ja és massa complicat això que dius, però som així... què hem de fer? No podem pas deixar d'intentar-ho. Crec que si veiem realitzats de debò els nostres anhels som feliços –intervé una altra, la qual confessa que s'ha perdut fa estona.

-Certament per viure necessitem projectar, no ens podem pas amargar. Les desgràcies vénen soles, tingues-ho per segur, però també és cert que hi ha qui no les coneix tant com uns altres. Per què has de viure com si t'haguessin de venir necessàriament? El més positiu és no pensar-hi, fer com si no poguessis ser desgraciat –afegeix una altra.

-Sí, però ho pots ser... ara bé, la desgràcia no és una qualitat inherent a la persona, és una impressió, és subjectiva. Desgraciat ho és el dissortat en termes absoluts o aquell que se sent així perquè no se'n surt amb les seves

expectatives? Jo em sento desgraciada perquè tot em surt malament. Així de simple. Bé tinc el dret de sentir-m'hi. Això no vol dir que ho sigui pels altres. És quelcom relatiu.

-És clar, bé has de confiar en la teva sort... i si no la tens, doncs t'aguantes! En realitat què som? No res. Oi que en una guerra la gent es mata sense miraments i els somnis individuals, tots els desitjos, se'n van a fer punyetes en pro d'un sentiment col·lectiu, una terra, una pàtria, n'estiguis d'acord o no? Oi que en altres èpoques una grip o una epidèmia s'emportava d'aquest món milers de persones i no passava res? La gent es refà, oblida perquè és llei de vida que uns ens succeïm a uns altres. Què hi fa que et moris d'accident, de grip o en el quiròfan? Som mortals i hem de passar per aquesta vida, no ens hi podem quedar. La vida té el valor que li vulguis donar... i si ets un dissortat... mentre ho puguis explicar, rai! No ho ets tant. Hi ha qui tot li va bé, tots els seus projectes surten bé, es considera afortunat, però un dia per l'altre se'n va d'aquest món. On és la frontera entre la sort i la dissort?

Totes les dones resten en silenci, pensaroses.

-Doncs, saps què et dic? Que vagin passant, perquè jo encara tinc molta feina a fer i m'hi vull quedar una temporadeta més per aquí... Amb aquest desig tan fort desafio el destí.

-És perillós desafiar-lo, arriscat... però em sembla que totes estem aquí per fer-ho. És la nostra aventura.

Totes somriuen i mouen el cap assentint.

La dona més gran és funcionària amb un càrrec directiu, la més jove és venedora en un supermercat, una altra és mestra i l'altra és mestressa de casa. Totes elles tenen un nivell social i cultural diferents, però se senten unides per un comú denominador: la desgràcia.

Com uneix la desgràcia!-pensa la Laura, *i què rucs que som tots plegats en esperar una desgràcia per unir-nos i congraciarnos.*

La Laura s'adona que l'ambició, el desig de reconeixement, la vanitat o la supèrbia són pròpies de l'ésser humà en tant que ésser capaç de projectar-se un futur suposadament millor. Això és el que separa les persones. L'ansia de distingir-se. No hi havia pensat mai abans. Les converses amb les altres pacients són interessants, pensa, m'ajuden a veure la vida des d'un vessant més profund. Parlar pot arribar a consolar fins i tot.

La infermera entra a prendre la tensió arterial a les noies. La Laura la recorda, sap que és aquella infermera que volia esquivar el Gerard. Plena de curiositat li dona conversa.

-Fa unes setmanes vingué un amic meu a fer-se les proves, no sé si el recordaràs...

-Quina casualitat! Us heu conegut aquí?

-Sí... es diu Gerard Toldrà, et sona?

La infermera es posa vermella, però dissimula i respon que no el recorda, perquè per l'hospital passa molta gent.

-Però nois joves i guapos com ell que es facin aquestes proves, n'hi ha gaires?

-Més dels que et pots imaginar, però ara que ho dius –simula que està recordant- potser sí que el recordo una mica. És un músic, oi?

-Veus, com el recordes? No passa desapercebut. És músic, efectivament, toca –bé tocava- el clarinet.

-Un bon músic... –diu amb veu baixa, però la Laura molt atenta a les seves paraules les escolta. Recordo que tremolava quan vaig posar-li les vacunes –afirma rient per sota el nas. Pel que sembla no li fan gràcia les agulles –afegeix irònicament-.

-Ah sí? –la Laura pensa que aquesta infermera és punyetera en fer-li saber aquest detall tan íntim. A ningú, li agrada que el mortifiquin –conclou la Laura.

L'Elena, però, no vol parlar-ne més i s'enretira adduint que té feina, cosa de la qual, no en dubta ningú. Se'n va convençuda que el Gerard li ha explicat alguna cosa, així que ell la va reconèixer també i va dissimular com va poder...

La Laura no ha tornat a veure el Gerard, aquell dia li havia dit que tornaria a l'hospital a veure'l però no havia pogut. Es creu que el Gerard està enfadat perquè no l'ha trucada. Ella s'ha deixat el mòbil a casa i encara no ha pogut recuperar-lo, no està per passejos. Així que ha d'esperar. En sortir de l'hospital vol passar per casa seva abans d'anar a casa de la mare on ja hi ha tot el que necessita, però s'havia deixat el mòbil carregant bateria. La Laura està molt distreta des que s'ofega.

Potser no m'arriba bé l'oxigen al cap-, pensa per justificar les seves greus distraccions i la seva falta de memòria. Tanta que en tenia abans –es lamenta- com m'ho faré si mai torno a treballar al teatre?- Però sobre el seu retorn al món de l'espectacle no en vol parlar, perquè dubta que pugui actuar com ho ha fet fins ara. -I de cantar, ja no en parlem... i què faré jo si no em puc dedicar a allò que m'agrada i sé fer? De moment, no cal pensar-hi, perquè ja veurem si me'n surto... Poden passar moltes coses.

Intenta no caure en una depressió que tothom comprendria i justificaria, vol confiar en la seva sort. I desitja que el Gerard també la tingui. Si ella ho suporta, creu que el Gerard també i a l'inrevés. Però d'ell, no en sap res encara, no sap com li han anat les proves.

Maleït mòbil! Bé, la culpa ha estat meva perquè no m'he apuntat el seu telèfon a cap altre lloc i a més em deixo el mòbil a casa. Deu pensar que no m'importa la seva vida, pobre Gerard, en aquests moments necessitem tant ell com jo que ens escoltin, que ens donin suport, no voldria que pensés malament, no fóra just perquè hi penso molt. M'agrada el Gerard, no es mereix aquest turment –va cavil·lant mentre es menja el iogurt desnatat de les onze de la nit.

Quan surt de l'hospital amb el vist-i-plau per al trasplantament agafa un taxi amb la mare i passa per casa seva. L'ascensor no funciona – precisament avui, lamenta la Laura- mare, hauràs d'anar a buscar tu el mòbil que tinc endollat a la tauleta de nit- li diu. Deu minuts més tard la mare baixa per les escales amb el mòbil i se'n van cap a casa seva, on la Laura s'hi està fins que la sort li somriu.

Mentrestant, ha de suportar el dolor als pulmons, l'ofec, l'angoixa, sobretot quan fa mal temps, quan es refreda, quan es desanima.

CARME 4

La Carme truca els companys de feina, però es troba que alguns cambrers ja no estan disponibles. N'haurà de contractar. A la cuina pensa que ja en tindrà prou amb els cinc que eren. -És clar que algú haurà de fer la feina del Rovira i també l'hauré de buscar. Bé, ja me'n sortiré-.

Després de parlar amb tots els companys i establir una data d'obertura, es dedica a fer entrevistes per contractar cambrers i comprar la vianda. El cambrer de més experiència, l'Ernest, l'ajuda a triar els cambrers, mentre que la Sofia l'ajuda a comprar. En qüestió de dos mesos esperen que el restaurant pugui ser obert al públic. I per això, la Carme treballa molt sense oblidar-se de la seva salut. S'ho passa bé la Carme prenent les regnes, fent tots els preparatius i contractant el personal. Se sent una mica empresària sense ser-ho. Sap, però, que el seu compromís és seriós i que ha de guanyar molt per poder pagar el personal, cobrar ella i donar la part acordada amb el seu cap, el senyor Bernat Rovira.

Però abans d'obrir de nou el local, ha d'anar a l'hospital per fer-se el control mensual. Encara que es troba bé, sempre hi va amb el cor en un puny. Té por que l'estrès que li comporta la feina durant aquestes setmanes li afecti d'alguna manera. L'Ignasi, el seu marit, li recorda sovint que s'ha de prendre la vida amb més calma. I té raó, prou que ho sap, però d'altra banda, ara més que mai se sent viva i realitzada professionalment, perquè se sent útil i és conscient que moltes famílies depenen d'ella. No podria deixar ara la feina, si no fos del tot imprescindible. Fóra una gran decepció. Quan és a l'hospital, primer es fa l'analítica a les set del matí, perquè hi ha poca gent en aquella hora, després se'n va a esmorzar a la cafeteria. Allí veu, asseguda en una taula, una noia vestida d'infermera plorant. Li crida l'atenció. Plora sense fer soroll, però desconsoladament. Sembla que ningú no s'hi ha fixat. Tothom va a la seva. Però la Carme no pot ser indiferent al patiment i creu que la noia necessita ajuda. Potser -pensa- me'n portaré un

moc, perquè no sóc ningú per ficar-me en la vida de ningú... però m'arriscaré per si puc ajudar-la.

La Carme s'acosta a la noia amb la safata i li demana si pot asseure's allí.

La noia se la mira amb els ulls plorosos i mou el cap. La Carme entén que sí. Es posa sucre al cafè amb llet i mossega la magdalena. La noia aixeca el cap i dissimula. La Carme trenca el gel fent al·lusió al mal temps que fa:

-Ja era hora que plogués! –mormola la Carme. La noia se la mira sense dir res. Té ganes de plorar però la presència de la Carme la cohibeix. La Carme s'arrisca:

-Perdona, t'he vist molt trista i per això... me'n vaig si vols.

La noia respon a la Carme amb un somriure malenconiós:

-No, si us plau, no marxi. Gràcies per preocupar-se...

-Puc preguntar-te què et passa? –li pregunta la Carme més agosarada.

-Coses de la feina... no li puc explicar. Ja em passarà.

-Em creia que era una qüestió familiar. Ja se sap en un hospital hi poden passar moltes desgràcies.

-Sí, és clar. No es preocupi, no és això. És una qüestió professional...

-Que has perdut la feina, potser? Avui dia molta gent la perd –pregunta la Carme.

-Doncs sí, és això, però és quelcom més complicat.

La noia havia canviat d'humor, ara semblava més furiosa que trista. La Carme pensà que allí ja no hi feia res, aquella noia no necessitava l'ajut que ella imaginava. Tot i així la curiositat, o millor dit la tafaneria, fa que la Carme segueixi preguntant mentre esmorza, és una forma de distreure's també.

-I doncs, així no tenies plaça fixa aquí?

-No, era contractada. Vaig entrar al laboratori d'immunologia com a nova contractada.

-Et van fer un contracte en pràctiques, potser? O eres substituïda?

La noia triga en respondre i finalment, diu:

-No exactament. Vaig entrar –i abaixa la veu- gràcies a un metge molt amic meu. Jo llavors no tenia feina i ell em va prometre un lloc de treball perdurable i va dir-me que guanyaria molts diners. Tonta de mi, m’ho vaig creure! Però aquest amic meu ha marxat i jo, sense cap contracte legal directe amb l’hospital, també haig de marxar.

-Bé, però ets jove i tens estudis i experiència, no et costarà pas a trobar feina un altre cop...

-No sé... a l’hospital m’han acusat de bocamolla. Diuen que... en fi, millor que això no li expliqui.

Llavors la Carme recorda que el Ricard li havia explicat algunes coses del laboratori d’immunologia el darrer dia que se’l trobà a l’hospital, però no recorda ben bé què li va dir perquè no se l’escoltà gaire. Encuriosida, mira de treure més informació a la noia.

-Hi ara! Això és molt greu, no deu ser veritat... quines coses de dir! Deu ser una excusa per fer-te fora. Però, es pot saber què vas xerrar?

-Diuen que vaig xerrar-li una fórmula. Perdoni, me n’haig d’anar. És llarg d’explicar i no la conec de res –respon finalment la noia en adonar-se que l’estiren de la llengua.

-I ara l’amic teu on ha anat, a un altre hospital? No pots anar amb ell? –vol arribar fins al fons la Carme, però ha d’anar amb cura, perquè la noia ja s’està posant nerviosa.

La Carme té facilitat per fer parlar la gent d’allò que no vol, d’allò més ocult que l’oprimeix o la traumatitza, però també d’allò que la fa feliç. Normalment sap escoltar i sap aconsellar, almenys així es veu ella mateixa. No li manca un pèl de vanitat.

Tot i que, de vegades, la gent pensa que és una mica tafanera i pesada; al capdavall, considera que és bona persona, això sí, que és altruista. Una espècie en extinció, en definitiva.

La noia respon mentre es prepara per anar-se'n, abans que no se'n penedeixi de parlar dels seus problemes amb una desconeguda. D'altra banda pensa que no té importància perquè a la dona que l'ha feta parlar de més, no la tornarà a veure. No pot negar que no l'hagi ajudat en fer-la parlar:

-El meu amic se n'ha anat a l'empresa privada, però no em vol saber res de mi, i això és el pitjor, allò que em dol i em corseca de debò, que m'ha utilitzat com un mocador de paper... però el pitjor és que jo me l'estimo, sap? i ho fet tot per ell, per mi, per nosaltres.

-Ah, doncs, això ja és una altra qüestió. Aquest senyor és jove com tu?

-No, és força més gran. En fi... me n'he d'anar.

La noia s'aixeca mig enrabiada i s'acomiada de la Carme donant-li les gràcies per la seva atenció. Les llàgrimes, però, ara d'enuig, li tornen als ulls.

La Carme se'n va després, satisfeta d'haver-se assabentat de la història.

El Ricard hauria de saber-la, però no tinc pas el seu telèfon. Bé, ja me'l trobaré un dia i li ho explicaré -es diu la Carme tornant cap a casa amb el metro, perquè un altre cop hi ha vaga d'autobusos. Però en arribar a casa se n'oblidarà completament de la conversa, car altres assumptes l'amoïnaran més.

Efectivament, a casa troba un missatge al contestador: Coneix la veu, però sembla més esmorteïda, com d'esmaperduda. És tracta de la veu de la dona del Sr. Bernat Rovira. Li fa saber que el seu marit s'ha mort. La Carme es queda glaçada, no s'esperava aquest final tan aviat, perquè el seu cap no feia mala cara quan el veié per darrer cop, tot i que necessitava oxígen.

La Carme truca la Sra. Rovira per donar-li el condol i després de parlar amb ella, la Carme ho comunica als companys del restaurant. Es reuneixen tots els treballadors abans de l'enterrament i no poden evitar de parlar del futur del restaurant i, evidentment, del futur de la seva feina. La Carme no

els vol desanimar, però no confia gaire en la continuïtat, perquè el negoci era del Bernat Rovira, la dona es mantenia al marge. -Però no avancem esdeveniments- diu la Carme –potser ella vol seguir amb el negoci.

A l'endemà, la senyora Rovira, molt afectada per la mort quasi sobtada del marit, no està en condicions de tocar el tema, però la Carme necessita saber si pot obrir o no el restaurant, perquè ja té gent contractada i les viandes ja compromeses. Només falten set dies i tots els preparatius són a punt. La Carme espera una pista de la senyora com ara “ja en parlarem dintre d'uns dies” o senzillament, “Carme, no obri el restaurant per ara” o quelcom semblant per saber a què atènyer-se sense haver de preguntar-li-ho directament.

Després de l'enterrament, com que no n'ha tret aigua clara, la Carme decideix obrir el restaurant fins que no hi hagi nou avís. -Potser si ja funciona i amb èxit, la senyora Rovira no es faci enrere i em deixi fer en les condicions convingudes –pensa la Carme.

Arriba el gran dia i la Carme obre les portes del restaurant. La senyora Rovira no li ha donat a entendre el contrari. Respecta el seu dol i espera que ella reaccioni, però no hi ha pressa.

L'Ignasi li ha advertit que és molt agosarat prendre aquesta decisió sense el consentiment de la Sra. Rovira. Però sap que no li farà cas. La teva mare és un cas com un cabàs –li diu al fill gran que la recolza. Però en el fons l'admira, per la seva energia i empenta, i se l'estima tal com és. Vol gaudir de la seva companyia, de la seva audàcia i diligència, les valora més que mai, després del seu patiment, després de la seva temença a perdre-la per sempre.

LAURA 5

El procés postoperatori discorre amb normalitat. Després de tres setmanes hospitalitzada, la Laura surt de l'hospital ufanosa, perquè ja pot pujar les escales de casa seva, pot passejar sense ofec, malgrat estar adolorida i afònica encara. El que ara més lamenta és no haver pogut parlar amb el Gerard. Quan disposà del mòbil, el Gerard no respongué al telèfon. Ni tan sols sap si ell també està a la llista d'espera, només ho desitja.

Tot ha anat molt ràpid, afortunadament, pensa la Laura. Però està capficada pel Gerard, potser li han trobat quelcom i no poden trasplantar-lo i llavors, oh, déu meu! –exclama la Laura, quan hi pensa- llavors entendria que no respongués a les trucades, entendria que la depressió el corsequés profundament, quina esperança podria donar-li jo? Oh déu meu, si és això, com podria animar-lo sense que em tingués enveja? Entendria que no en volgués saber res... car quines expectatives de futur tindria? -es diu desolada la Laura, descobrint que els seus sentiments pel Gerard són sincers.

-Però un dia hem de coincidir a l'hospital, a la consulta del pneumòleg, o per fer-nos les proves. I llavors esbrinaré la veritat. Mentrestant, seguint les ordres mèdiques, descansa uns dies però de mica en mica recupera l'activitat i camina força, malgrat el dolor de les cames, alguns marejos i el dolor del diafragma i l'esquena. Malgrat tot, se sent forta i torna a menjar a gust els plats que la mare li fa. La Laura, però, transcorregudes ja algunes setmanes des que passà pel quiròfan, s'està plantejant tornar a casa seva. Tem que la mare s'enfadi, però ho ha de fer. Se sent amb prou energia per tornar a la normalitat.

Ja fa dos mesos que la Laura ha sortit de l'hospital i té la idea de tornar a l'escola de música. Potser allí saben quelcom del Gerard... – diu cavil·losa en veu alta.

-Què dius filla? –pregunta la mare.

-Res, estava pensant en veu alta.

-De vegades també ho faig jo... Per cert, ahir tarda, quan eres fora, et vas deixar el mòbil a casa.

-Sí, tens raó, perquè ho dius? Que em van trucar? –pregunta la Laura interessada.

-Sí, filla, no vas pensar a dir-t’ho... tinc un cap! –es disculpa la mare.

-És igual, hauria pogut adonar-me’n però en arribar vaig guardar el mòbil a la bossa i encara s’hi està obert.. Sovint m’oblido de tancar-lo a la nit. Vaig a mirar qui em va trucar.

Dissimula, però s’afanya per saber si ha estat el Gerard.

Tenia una trucada perduda, no li havien deixat cap missatge. No reconeix el número, no el té pas a l’agenda. Qui pot ser? Deu ser un error -es pregunta, però per sortir del dubte gosa trucar el número desconegut. Respon una veu que no identifica.

-Perdoni, ahir vaig rebre una trucada d’aquest número i no sé si és un error o, pel contrari, em buscava a mi, Laura Dachs.

-Doncs, a veure un moment, em penso que no és un error.

Es fa el silenci durant uns instants. Se sent música de fons.

-Laura? Sóc el Gerard –respon una veu mig tremolosa. Perdona que no t’hagi trucat abans, sóc a casa de ma germana des de fa quatre mesos, perquè no estic bé per estar tot sol... ahir no et vaig trobar...

-Vaja, em sap greu. Però estàs ja en llista d’espera? -pregunta la Laura tement una resposta negativa.

-No, saps què passa, Laura?

-Ho sento –respon amb veu melosa- Per què no? Què et passa?

-És que m’han trobat sucre, no em poden trasplantar per ara, en aquestes circumstàncies m’haig d’esperar... però m’han donat esperances, si aconseguim corregir aquest entrebanc. És clar que amb la cortisona que em

prenc és força difícil aconseguir-ho. Haig de fer dieta, però com que no tinc gaire gana... en fi, m'estic a casa de ma germana, te n'havia parlat, oi?

-Sí, me'n vas parlar un dia. T'entenc, Gerard. I a casa d'ella estàs bé?

-No és casa meva, però amb els nens, amb els meus nebots, estic força distret. De vegades m'atabalen. Però donen alegria a la casa. Per sort el marit de la Marga, amb el qual no m'hi entenc gaire, és de viatge per una llarga temporada.

-I el teu germà? Oi que en tens un i et volia ajudar?

-Sí, el meu germà intentà demanar trasllat a un altre departament de l'empresa per no haver de viatjar tant i estar més per mi, però el cap de personal no li ha concedit encara, perquè l'empresa passa per un moment crític i ha reduït el nombre de comercials, així que no els interessa el canvi. Bé, Laura, m'alegro de parlar amb tu, parlem en un altre moment, t'haig de deixar... no puc més, em canso.

-Escolta, Gerard, no pateixis per això del sucre, ja veuràs com tot anirà bé. M'agradaria veure't algun dia.

-No sé què dir-te, Laura, en aquests moments no sóc gaire bona companyia, ho sento. Ja ens veurem algun dia a la consulta –Es fa el silenci-.

-Gerard? –pregunta la Laura intentant restablir la conversa.

-Perdona, no t'he preguntat com estàs tu –respon el Gerard una mica avergonyit. No tinc disculpa.

-Jo estic molt bé. Gerard, jo ja estic trasplantada. Només vaig esperar tres mesos. He estat de sort.

-Òndia, me n'alegro molt per tu, Laura, de debò, per què no m'ho deies abans? Quan va ser?

-El mes de març. M'ha canviat la vida de la nit al dia. Vaig intentar posar-me en contacte amb tu, però no et posaves al telèfon. Després de veure't em vaig refredar i per això no vaig poder tornar. Després em van fer les

proves i com et dic, vaig intentar parlar amb tu sense èxit. Però t'entenc. Escolta, ja parlarem, ara no et cansis més.

-Pots venir a veure'm a casa si vols... Truca'm abans.

-Gràcies, Gerard, m'agradarà fer-te una visita. Ànims i a reveure.

La Laura se sent mig trista, mig alegre. S'adona que el Gerard és important per ella, per això es proposa de fer tot allò que pugui per ajudar-lo. Té una idea, pensa en demanar-li a la Carme que li faci alguna cosa per menjar que pugui portar-li al Gerard, perquè mengi a gust. Sí, pot ser una bona idea.

La Laura vol dir-li a la mare que se'n va cap a casa, però ho ha de fer amb tacte, perquè sap que s'ho prendrà malament tot i que té el seu dret de recuperar la seva independència ara que ja es val per ella mateixa. Espera el moment adient i ho deixa anar com aquell que no vol la cosa. La mare, que està cosint, se la mira per sobre les ulleres i es punxa amb l'agulla.

-Com dius? –li pregunta la mare com aquell que no ha entès bé el missatge o més aviat no l'ha volgut entendre.

La Laura expressa de nou la seva voluntat. I es fa el silenci.

La mare no diu res, abaixa el cap un altre cop i respon després d'un llarg i dolorós silenci:

-Em creia que ens aveníem, que estaves a gust ací –diu decebuda la mare.

-Sí que estic bé, no és pas això mare, tens raó que ens avenim millor que mai i no saps com ho celebro! M'has ajudat en els moments més difícils com ho hauria fet qualsevol bona mare com tu... però necessito tornar, fer la meva, com feia abans. Dintre d'uns mesos hauré de tornar a la feina, potser no podré tornar a fer teatre ni podré cantar professionalment com ho feia, hauré de buscar una altra feina, encara no sé quina... se m'estan acabant els estalvis. Ja veurem què passa, però en tot cas necessito tornar a estar envoltada de les meves coses. Ho pots entendre, mare?

-Sí... és clar, si ja ho tens decidit... –respon la mare carallarga, però conformant-se davant la decisió irrevocable de la seva filla.

La Laura abraça la mare i li fa dos petons. Mare, ens veurem més sovint, t'ho prometo.

-Ai, filla, he passat tanta por de perdre't –i una llàgrima s'escapolí dels seus ulls verds, que ara no voldria separar-me de tu, m'agradaria que et quedessis ací, ja ho saps.

-Ho sé, mare. Però necessito tornar a certa normalitat, fer la meva.

-Està bé, però vindré –si no et sap greu- per ajudar-te en allò que necessitis. Si vols et vaig a comprar o et faig la neteja.

-És clar, pots venir quan vulguis.

Al cap d'una setmana, la Laura ja fa la maleta i torna al seu pis. Pensa que durant aquest temps que ha estat malalta i a l'hospital, poca gent s'ha interessat per la seva salut. Però no els culpa. Creu que la gent no s'ha fet càrrec de la seva gravetat, no ha estat conscient del perill de mort que corria. Potser millor així... Alguns amics, poquets, els més íntims, havien trucat per preguntar-li com estava, això sí, però s'adona que si s'hagués mort pocs se n'haurien assabentat.

En canvi, saps d'ells quan les coses els va bé. Llavors t'ho fan saber de seguida. Les desgràcies són dissuasòries. No és de bon gust explicar els problemes greus de salut, pel que sembla. I, de fet, és preferible no explicar-los, per no inspirar llàstima ni compassió –segons el parer de la Laura-. Però per amor propi, t'agrada que la gent sigui atenta. Bé, les relacions humanes són així, complexes per dir-ho en una paraula –va cavil·lant la Laura, mentre desa la roba a l'armari.

Alguns pantalons li vénen petits, perquè s'ha engreixat en poc temps. Ara es pot posar els que portava abans de la malaltia. Sort que no els havia llançat. I sort també que tenia un raconet a la caixa d'estalvis, perquè ha estat i potser estarà força temps sense treballar. No té nòmina fixa, és clar, els contractes són sempre temporals. Si treballa molt, guanya molt, en cas

contrari no guanya res. Així és la feina de la faràndula. Avui estàs a dalt, demà ningú no se'n recorda de tu. Encara que sigui un tòpic.

Ara ha d'estudiar la seva situació, veure què pot fer i que no. Han de transcórrer encara uns mesos per recuperar l'absoluta normalitat, si es pot dir així, sempre que tot vagi bé, és clar. La Carme ha pogut tornar a la feina que li agrada –es diu la Laura. És per a ella un model a seguir.

-Amb paciència i esforç, si la salut m'acompanya, podré sortir-me'n. Però sóc conscient que no sempre és així. Per això, em proposo de fer allò que em vingui de gust, abans que res. En un futur m'haig de guanyar la vida també. Ja hi pensaré més endavant. Intentaré trobar l'equilibri. Sense oblidar-me del Gerard. Crec que em necessita, ho està passant molt malament i jo vull ajudar-lo en allò que pugui, perquè ens agradem mútuament, senzillament.

Així que truco la Carme i li faig una proposta.

GERARD 4

Quan rep la trucada de la Laura i li proposa d'anar a sopar a casa seva un plat deliciós que li ha preparat expressament una excel·lent cuinera trasplantada, el Gerard s'ho rumia. No pas per què no li faci gràcia, ben al contrari, massa que li fa, però té por, por d'embolicar-se amb una noia, dèbil com està en tots els sentits. Físicament no pot respondre a les expectatives de cap noia sana en aquests moments i psíquicament no passa un bon moment d'equilibri i serenor, necessari per veure les coses clares. D'altra banda, la necessitat de contacte i conversa amb la Laura és prou forta per prendre en consideració els seus instints.

-Potser cal que gaudeixi ara d'aquests moments, potser que visqui intensament avui, perquè dubto molt del demà –es diu un cop i un altre. De la raó, doncs, sorgeixen els dos plantejaments contraposats. Però ha de prendre una decisió en qüestió de segons. La Laura s'ensuma que darrere el llarg silenci hi ha una difícil controvèrsia. Així que li dóna més temps per pensar-s'ho. Irònicament li diu que consulti la seva agenda i li ho digui a l'endemà. El Gerard agraeix el gest. Vol i dol.

Al vespre, mentre sopa amb la germana, quan els nenes ja són al llit, comenta la invitació a la Marga.

-Hi aniràs, oi? –respon de seguida la Marga, la qual desitja que s'animi i surti una mica dintre de les seves possibilitats.

-No sé què fer...

-Com que no saps què fer? Però Gerard, aquesta noia és molt maca, per què no? Ara no surts gaire... et convé distreure't. Si vols ja et portaré jo mateixa amb el cotxe. Per això no has de patir gens ni mica. Més fàcil ho vols?

-No sé... és que, en fi, jo no estic en condicions de...

-Deixa't estar de romanços, Gerard, no renunciïs a res, em sents? – l'esbronca amb afecte la germana- creu-me, gaudeix de la vida mentre la tinguis. Ella sap perfectament quina és la teva situació i la seva, és clar...

El Gerard somrigué en veure que la Marga l'entenia perfectament i que no calien més paraules.

-Truca-la ara mateix, Gerard, per a ella també serà una il·lusió. No ho facis només per tu –continua dient mentre agafa el telèfon i li dóna al germà.

I el Gerard truca la Laura per donar-li la resposta afirmativa, però arriscada –pensa ell-.

I arriba el dia del convit. La Marga el porta amb cotxe a casa de la Laura. Puja i la saluda, fins i tot. Ha de marxar perquè ha deixat els nens amb la veïna. La Laura la vol retenir a la porta abans de marxar. -Escolta, li diu sense que l'escolti el Gerard, no et preocupis si no ve a dormir aquesta nit. La Marga somriu i li respon, -si és amb tu em quedo tranquil·la, però si se'n vol anar abans, assegura't que agafa un taxi i m'envies un missatge perquè sàpiga que torna, d'acord? Espero que no calgui. Tingues paciència amb ell, ho està passant molt malament i està confús. Però crec que t'estima. I aquest és el seu problema a hores d'ara. Comprends?

-Laura! –crida el Gerard- què fas tanta estona?

-Perdona, parlava amb ta germana. Vols prendre alguna cosa?

-Dues dones juntes... segur que parlàveu de mi... –murmura- Aigua, només bec aigua. Gràcies.

-Però provaràs el vi, almenys, per sopar? –li pregunta la Laura amb l'ampolla d'aigua a la mà.

-Una mica, per no menysprear...

-Vaig a escalfar el sopar, ara vinc.

-Molt bé. Què tenim per sopar?

El Gerard s'aixeca i dóna un vol per la sala d'estar. Observa les fotografies, els llibres... un parell de quadres.

-Ja ho veuràs, un sopar adequat per a tu. Res de sucre. Proteïnes.

-I dius que l'ha fet una amiga teva? –pregunta, però la Laura ja s'ha anat a la cuina i no l'ha pogut escoltar. El Gerard no pot cridar gaire.

La Laura només triga cinc minuts, el Gerard s'ha tornat a seure i ara fulleja una revista que ha trobat sobre una tauleta, però no segueix, perquè li molesta l'olor de tinta. I torna a observar al seu voltant.

Ella treu de la nevera l'amanida de salmó i posa el pastís de peix al microones. Confia que li agradi.

-El sopar és a la taula! Ja podem començar. Mira, -li explica al Gerard- això és una amanida exquisida de salmó fumat que conté una mica de rúcula i canonges –té pocs hidrats de carboni, en pots menjar- olives negres –molt nutritives- i trossets de formatge fresc de cabra, baix en grasses. Amanit tot amb oli verge d'oliva, és a dir vitamina E, i essència de flor de tarongina.

El Gerard somriu i deixa que la Laura li atansi als llavis la forquilla amb un tros de salmó i una oliva. Obre la boca i reté durant uns segons la forquilla d'ella entre el paladar i els llavis, ensems se la mira fixament. Ella resisteix la mirada uns segons, després abaixa els ulls i continua menjant. El Gerard la segueix observant durant uns instants, somriu i agafa la seva forquilla.

Ella dissimula la seva felicitat i la seva satisfacció pel gest del Gerard. Pensa que s'ho passa bé, que l'ha encertat convidant-lo, però la nit és molt llarga, no l'espantem! Cal anar amb molt de compte perquè no se m'espanti. Avui només aspiro a què s'ho passi bé, que mengi a gust i s'oblidi durant unes hores –si és possible- de la seva tràgica situació.

-L'amanida està molt bona, felicita a la teva amiga. Feia temps que no menjava tant a gust –diu el Gerard content.

-Gràcies, ja li ho diré. D'això es tracta.

-D'altra banda, Laura, crec que la companyia també hi fa molt.

-Gràcies pel compliment...

-Ho dic de debò –respon el Gerard mirant-la fixament als ulls un altre cop.

La Laura s'enrojola, pensa que potser el Gerard s'engrescarà abans d'hora.

Treu el segon plat. El pastís de peix també és objecte d'elogi.

-Ho sento, no hi ha postres, per no fer-te menjar res dolç. Només pensava oferir-te alguns fruits secs. Què et sembla? –pregunta la Laura-

-Perfecte, estàs en tot. Tu pots menjar de tot?

-Haig de tenir cura del colesterol, perquè la medicació me'l fa pujar, però ara oblidem-nos de tot això... et vull ensenyar una cosa, vine. Li agafa de la mà dreta. El Gerard s'aixeca i es deixa portar a una altra habitació, a una de petita, on hi ha una tauleta petita i al seu voltant un sofà de quatre places. Seu, ara vinc.

-Escolta, Laura, tinc una curiositat: qui és l'home de les fotos?

-El meu ex. Les tinc exposades encara, no sé per què, no me les miro gairebé mai. Haig de reconèixer, però, que de vegades ho faig i recordo altres temps.

-No eres prou feliç amb ell? Per què t'hi vas casar, si no l'estimaves? – pregunta encuriós ell.

-Bona pregunta, però és llarg d'explicar, potser ho faré un altre dia. Ara vinc.

La Laura porta amagat un regal-sorpresa pel Gerard. Quan torna a l'habitació, li fa tancar els ulls.

-A veure si endevines què porto per a tu..

-Per a mi? No sé, ja puc obrir els ulls?

-Sí, felicitats Gerard!

-Per què ho fas això, Laura?

-Un ocellet m'ha dit que ahir va ser el teu aniversari...

-La bocamolla de la meva germana, potser? Gràcies, però no calia –li diu el Gerard, tímidament, sorprès, però visiblement emocionat.

-Vinga, obre'l, a veure si t'agrada –respon animosa la Laura. Els homes sou difícils, quan us hem de fer regals.

-Això dieu sempre les dones, us cureu en salut... –respon cofoi mentre obre el regal. El Gerard s'enrojola en desembolicar el paper. Li costa treure el llaç i el paper. Es tracta d'un DVD d'un espectacle.

-Ací m'hi veuràs cantar i ballar, el que feia abans. T'agrada? – li pregunta impacient la Laura.

-Sí, molt, gràcies. De debò, ha estat una sorpresa molt agradable –li fa un petó- , i un sopar molt bo, molt adequat i en fi, que... Laura, no sé com dir-t'ho... m'agrades i en unes altres circumstàncies, jo prou que...

La Laura posa la seva mà als llavis del Gerard i li fa un petó breu, però molt afectuós.

-Celebro que t'hagi agradat. Vull que t'ho passis bé, comprenc que consideris que no és aquest el millor moment per compromisos i que no vols fer volar coloms. T'entenc. Respecto el teu punt de vista. Ara bé, per les mateixes circumstàncies en què ens trobem, penso que no hem de capficar-nos gens per un futur que desconeixem.

En aquest moment, la Laura recorda les converses mantingudes a l'hospital amb les altres pacients. Recorda que enaltien el present, se sentien nostàlgiques del passat i no volien fer plans pel futur. Ella també havia après molt bé la lliçó.

-Laura, me n'haig d'anar abans no sigui massa tard... la Marga patirà.

-Te'n vols anar? segur? No podem continuar passant-nos-ho bé pel sol fet de gaudir d'aquest plaer? En tens gaires ocasions, Gerard, de fruit com ara ací amb mi? Pel que fa a la Marga, no patirà, estigues tranquil.

El Gerard es desconnecta l'oxigen.

El Gerard pren la Laura d'un braç i se l'atansa molt. La mira als ulls, després als llavis i se l'atansa encara més per besar-la. I després, en silenci, romanen abraonats una bona estona. Dels seus ulls s'escapoleixen algunes

llàgrimes. S'acaronen amb suavitat i tendresa. Els moviments són lents però plens d'afecte. El Gerard cerca el primer botó de la brusa de la Laura i el descorda amb certa dificultat. La Laura l'ajuda a descordar-lo i segueix fins al darrer dels botons. Llavors se la treu. El Gerard observa els sostenidors blancs i amb les mans li rodeja els pits petits i rodons. Els hi prem suaument. Si et faig mal m'ho dius –li murmura a cau d'orella-. Sap que la Laura encara està adolorida. Després intenta obrir-li la cremallera de la faldilla, se li encalla i ella l'ajuda. Llavors ella fa el mateix amb ell. Però no troba cap impediment. S'ho havia imaginat més d'un cop que el despullava. Quasi nus al sofà es besen un altre cop, ara més intensament, amb dificultat. Ell gemega, perquè s'ofega. Ella també pel dolor al diafragma. La postura no és l'adient. El Gerard s'incomoda i s'atura de cop. Enretira les seves mans del seu cos. De sobte tem caure a la temptació.

- Què et passa, et trobes malament? –li pregunta la Laura.

Ell es torna a connectar l'oxigen. Respira fons i recupera l'alè en uns breus moments.

-Em fa nosa l'oxigen. I sense no puc continuar. Ho sento. Es fa un silenci.

-Em sap greu, estic cansat.

- Jo t'ajudo fins on puguis arribar.

-Laura, deixem-ho estar... Ho sento, no hauríem hagut ni de començar. Es miren intensament amb ulls de tristor i alhora amb tendresa.

La Laura el fa callar amb un altre petó. Ara les seves mans recorren el cos càlid del Gerard, i després és ell qui torna amb molta suavitat a prémer els seus pits i després les seves mans llisquen més avall. Es torna a desconnectar l'oxigen, ho intenta un altre cop. La vol besar tantes vegades com pugui, se'n vol portar el record d'aquest instant de joia allí on sigui...

Però el Gerard no triga gaire a tossir. Massa esforç –pensa ell-, no puc seguir.

-Vols aigua, Gerard? –interromp. Sense esperar un resposta verbal, en veure'l pàl·lid s'aixeca i se'n va a la cuina a buscar-li un got ple d'aigua fresca.

Quan torna, el Gerard s'ha connectat l'oxigen i s'està vestint amb dificultat. La Laura li dona l'aigua i se seu al sofà. T'ajudo?

-No cal, encara puc fer-ho –respon amb veu malenconiosa.

-Te'ns vols anar ja? –li pregunta tement la resposta. Et trobes malament?

-No estic còmode. Ho sento. Conèixer-te, creu-me, és el millor que m'ha succeït mai. Així que no m'interpretis malament, Laura. M'ho he passat molt bé, però ja tinc serioses limitacions per aconseguir amb les meves activitats quotidianes, com pots veure, i tu pots entendre'm millor que ningú.

-T'entenc, sé perfectament de què em parles. Perdona'm a mi, si t'he forçat. No vull que t'esgotis.

-No t'haig de perdonar res, Laura. Però ara me n'hauria d'anar.

-Bé, et demanaré un taxi, si el trobem. Per ací no en passen gaires. De vegades no volen venir expressament, no els ve de pas.

-Intentem-ho.

-O et vols quedar a passar la nit ací? Tinc dos llits. Ara mateix podem anar a dormir cadascú al seu, cap problema.

El Gerard somriu i s'aixeca, després de veure més aigua i cordar-se les sabates, acció que el deixa gairebé sense alè.

-Gràcies per tot, però ja és hora de tornar a casa. Ja et trucaré més endavant.

-Com tu vulguis. Baixo amb tu, li he promès a la Marga que m'asseguraria que tornaves amb un taxi.

-Com sou les dones! Sempre ens tracteu com a criatures –comenta amb ironia.

-No sempre, només a aquells homes als quals estimem –respon la Laura amb un somriure als llavis.

A aquelles hores de la nit no passa cap taxi. La Laura li proposa, després d'esperar una bona estona, a tornar cap a casa. El Gerard demana el taxi trucant pel mòbil, però no hi cap de disponible. Finalment, el Gerard accedeix a tornar a casa de la Laura, car comença a ploure, l'atmosfera està molta carregada i li fa mal el pulmó.

A l'endemà, el Gerard marxa amb cert regust de fracàs.

RICARD 4

El Ricard parla amb el seu amic Vicenç i es posa al dia quant a les darreres notícies relacionades amb el cas del doctor Rubio Hoz, el qual torna a treballar en l'empresa farmacèutica de l'amic. Però uns dies abans també ha pogut parlar amb l'Abel. Vol contrastar les informacions d'ambdós.

L'Abel li ha explicat que l'Esteve Fajardo s'havia trobat en un restaurant de la capital francesa amb el Rubio Hoz. Quina casualitat! Mentre que el Vicenç li fa saber que el Rubio Hoz està treballant en un principi actiu. Sospita que es tracta del mateix fàrmac que és objecte d'una investigació, la fórmula que ha estat venuda potser per l'amic del doctor Rubio Hoz, l'Esteve Fajardo.

El seu amic Abel ha investigat sobre aquest personatge. Es tracta d'un químic mediocre, però molt ben plantat, que havia entrat a l'empresa de Martorelles per un caprici de la filla de l'amo, la qual havia conegut al jove Esteve a la facultat i li va prometre un lloc al laboratori per tal de conquerir-lo, sense massa èxit, per cert. Al començament, com a agraïment a la noia, mostrà cert interès i ella es va fer il·lusions; però l'Esteve es fixà finalment en una col·laboradora i la noia, enrabiada pel desdeny, pensà en desfer-se'n. Així que va començar a fer-li *mobbing* amb l'ajut d'un company envejós que aspirava ocupar el seu lloc.

L'Esteve, en ser-ne conscient, aprofità l'avinentesa i no renuncià als diners que li oferí algú per la fórmula, al descobriment de la qual ell havia col·laborat i no li reconeixia prou la direcció. Amb els diners sota el braç volia marxar de l'empresa per la seva pròpia voluntat, abans que fos descobert i despatxat. Així que un dia trucà a la comptable per demanar-li que li preparés la liquidació. Es presentà a l'hora d'esmorzar i, aprofitant que la mestressa estava de viatge, va marxar sense fer soroll.. L'Esteve fugí

a l'estranger. A París es trobà amb el Rubio Hoz, que vol fer mèrits a l'empresa farmacèutica.

El Ricard no té clar com el seu company i amic ha investigat tot això, ell no és un investigador privat, sinó un reporter! Però tot plegat és molt interessant, pensa.

La Teresa ha arribat a casa capficada, per això el Ricard no gosa atabalar-la amb aquestes històries. Sembla que la feina no li va gaire bé, però davant dels nens no li vol preguntar. Després de donar-los el sopar i posar-los a dormir, el Ricard li pregunta com li ha anat el dia per tal que es desfogui. Però potser és més greu del que pensava el Ricard, perquè la Teresa respon que d'aquella manera i desvia la conversa. De seguida expressa el seu desig d'anar a dormir i el Ricard espera tenir una segona oportunitat per esbrinar què li passa sense forçar-la a parlar. El Ricard i la Teresa sempre s'ho han explicat tot, però des que està trasplantat té la impressió que ella li amaga alguna cosa que el pugui preocupar. El Ricard ha après que gairebé tot té solució, que s'han d'afrontar els problemes amb el convenciment que es poden resoldre. Així que quan són al llit, el Ricard li pregunta tot va bé, Teresa? Sembles cansada... vull dir més que uns altres dies. Potser tens massa feina i necessites uns dies de vacances. Podríem anar a veure ta germana a Perpinyà un cap de setmana. Què et sembla? -li proposa el Ricard. La Teresa l'escolta però és ben lluny. No ho sé, ja veurem... respon escèptica. Li fa un petó al marit i apaga el llum.

El Ricard s'adona que la Teresa està reaccionant com el seu fill Hèctor. Els has de donar temps. Però allò que pot capficar a la seva dona li preocupa més perquè probablement té bons motius. La Teresa no és una dona que s'ofegui en un got d'aigua. És intel·ligent i decidida, valenta i diligent, sap trobar les solucions més adients als problemes, per això quan la veu amb aquest posat de pomes agres creu que es tracta de quelcom greu. El millor

en aquests casos –i ho sap per experiència- és deixar que s’ho rumii fins que es cansi i llavors trenqui el silenci forçada per les circumstàncies.

No obstant això, aquesta vegada la Teresa sembla més inquieta i no mostra cap intenció de comunicar-li al marit el seu neguit. El Ricard comença a sospitar que l’assumpte és important. Massa temps passa –pensa després de tres dies en què la Teresa està molt cavil·losa i fins i tot esquerpa. Li hauré dit o fet alguna cosa que l’ha molestada i no me n’he adonat? –es pregunta ell.

Un vespre, després de sopar, el Ricard intenta un altre cop esbrinar amb molt de compte què li passa a la Teresa. S’adona que no vol preguntar-li obertament què li passa, per què no vol fer l’amor, per què es comporta així. S’adona que tem la resposta i no ho entén. És la meva dona! Finalment gosa a parlar amb ella.

-Teresa, fa alguns dies que et trobo estranya. Com et va la feina? No me’n parles gairebé des que he sortit de l’hospital.

-Bé... –respon la Teresa sense deixar de fer el que està fent.

-Escolta, tinc la lleugera impressió que m’amagues alguna cosa.

-I ara, que t’hauria d’amagar? –respon sense aixecar el cap, cercant la sortida de l’habitació.

-Ens coneixem Teresa, percebo que em defuges. Per què ho fas? I mira’m si us plau quan et parli- li demana el Ricard que es comença a impacientar davant la reacció freda d’ella.

-No defujo pas... estic cansada i no hi ha res més a dir –li contesta mirant-lo als ulls un breu instant. Després surt cap al menjador.

El Ricard es queda sol i dolgut a l’habitació. –Què haig de fer ara?- es pregunta. Decideix anar-se’n a dormir. La Teresa triga a jeure. El Ricard fa veure que dorm. No té ganes de parlar. La Teresa li fa un petó al front abans d’apagar el llum.

A l'endemà, dissabte, la Teresa s'aixeca amb més bon humor. Però el Ricard opta pel contrari, es manté distant. Creu que així ella es dolrà i reaccionarà. Potser la farà parlar al capdavant –pensa esperançat.

Van al mercat plegats, però gairebé no es parlen. Els nens són al parc amb els cosins més grans. Després de dinar juguen tots, però són els nens els que s'ho passen bé. El Ricard i la Teresa es miren però no s'ho passen tan bé com altres vegades.

La Teresa s'adona que amb el seu comportament està fent mal el seu marit. Però no n'és del tot conscient fins que el Ricard es mostra distant amb ella. Aquell vespre la Teresa s'enfronta a la situació, però no li vol dir tota la veritat per no ferir el Ricard. Li demana perdó pel seu comportament dels darrers dies, però evita les explicacions. El Ricard no es dona per satisfet, vol saber el motiu de la seva conducta.

-Teresa, no és això... és clar que et perdono si hi ha alguna cosa a perdonar! Saps que t'estimo, però jo vull saber què et passa. No és solament que estiguis cansada, oi? De la feina, no me'n parles mai. Què et capfica? No confies en mi? Fins ara ens ho hem explicat tot. Què ha canviat, digues.

-Res no ha canviat Ricard. Tornaré a ser com abans.

-No em convenç. Et passa alguna cosa i no m'ho vols dir, què és i per què t'ho calles?

La Teresa pressionada pel marit a donar-li explicacions es posa a plorar. El Ricard l'abraça. Resten així una estona. El Ricard es mostra afectuós i ella l'abraça més fort.

-Teresa... per què plores, digues-m'ho, no m'agrada veure't així.

La Teresa encara no pot respondre.

El Ricard creu que és el moment de parlar amb sinceritat.

-Digues, Teresa... si us plau, digues-me què et passa. És per mi, per la feina, per... no sé... ja no m'estimes com abans perquè jo no... és això?

La Teresa es va asserenar i finalment decideix explicar-li el motiu del seu desconsol.

-Per l'amor de Déu, Ricard, no és això, no em mal interpretis, ho sento si t'ho donat a entendre... t'estimo, Ricard, t'estimo més encara.

Just en aquell moment, truca el timbre de la porta. És l'oncle Josep que porta els nens. La Teresa sospira profundament i perd l'ocasió de revelar el seu secret. El Ricard va a la porta a rebre'ls, mentre ella s'eixuga els ulls i les galtes ràpidament i s'esforça per posar bona cara.

Els nens expliquen animosos els seus jocs i aventures amb els cosins fins a l'hora d'anar a dormir. Els pares s'esforcen per compartir la seva alegria. Després de sopar, el Ricard vol recuperar la conversa amb la dona, però ella no en sembla gaire disposada. El Ricard no vol deixar escapar l'ocasió, la Teresa s'ho tem. Així que quan es queden sols a la seva habitació, ajaguts al llit, el Ricard li fa un petó als llavis i ella es deixa.

-No m'has dit abans què et passa, m'ho pots dir ara...

La Teresa se'n veu obligada i comença a explicar el seu problema.

CARME 5

Al restaurant tot va bé des que la Carme se'n fa càrrec. Han recuperat la clientela i el personal rutlla com mai. La viuda del Sr. Rovira ha donat finalment el vist-i-plau a la Carme perquè continuï la seva feina.

–Estic convençuda que el meu marit ho hauria desitjat. Sempre me'n parlava molt bé de vostè, de la seva vàlua, i no veig cap motiu, per ara, per tancar el local, ben al contrari, en memòria del meu marit, que en pau descansi, m'agradaria que el negoci continués funcionant com fins ara i vostè sap com fer-ho, així doncs endavant– li diu a la Carme dues setmanes després de l'enterrament del Sr. Rovira.

-Gràcies Sra. Rovira. per la confiança que diposita en mi. Ho faré amb molt de gust i tan bé com sàpiga en memòria del seu marit, a qui sempre li estaré agraïda allí on sigui per l'oportunitat que em donà en el seu moment i per qui sempre tindrè un record –respon sincerament la Carme.

L'Ignasi, el seu marit, veu cada cop més a prop l'acomiadament a l'empresa. Amb la reducció del personal, almenys un centenar de treballadors es quedaran al carrer. S'estimen més indemnitzar-los per un acomiadament improcedent que continuar la seva activitat ací. Ells ja tenen els seus números fets. No és que no hi hagi feina, Carme, el que no hi ha és vergonya! –comenta l'Ignasi.

-La vergonya què hi té a veure amb el negoci? Els grans empresaris volen guanyar més i més i pagar cada cop menys, i amb els beneficis, en comptes de reinvertir-los a l'empresa i contractar més gent, els inverteixen en totxo. I au, a especular! A fer pujar els preus dels pisos. Mentre que el pobre treballador que es vol comprar un pis s'ha d'hipotecar fins el coll per tenir un sostre. I si el treballador es queda sense feina, se l'engoleix sencer el sistema –argumenta la Carme amb indignació.

-No pateixis, Ignasi –afegeix la Carme, decidida a no rendir-se –si t’acomien i no trobes una altra feina, comprem el negoci del restaurant a la Sra. Rovira i el portem tots dos. Amb la indemnització, l’atur i el que guanyo jo podem reunir la quantitat suficient per donar una entrada. Segur que ens podria fer unes condicions especials i amb el temps el restaurant podria ser nostre. El nostre fill gran ha acabat la carrera universitària, el petit aviat. Així que també ens ajudaran en un futur pròxim si tenen sort i troben feina –afegeix la Carme, que es mostra optimista i emprenedora.

-No somiïs tant, Carme, recorda que t’has de cuidar i a més no m’enredis amb els teus assumptes. Això de la cuina és cosa teva, exclusivament teva – respon escèptic el marit. I pel que fa als nostres fills, amb els temps que corren, ja veurem quina feina troben! -respon escèptic el marit.

La Carme s’estima molt l’Ignasi però desitjaria que fos menys pessimista. Entén que estigui capficat, perquè a la seva edat perdre la feina ja és força complicat, però ella ha après que quan la vida mostra la cara més fosca sorgeix, de sobte, una llum que la il·lumina. Reconeix que no sempre és així, és clar, però l’esperança no es pot perdre mai. Per què hem de patir tant si després hem de sucumbir igualment? Si patim és per sortir-nos-en reforçats.

La Carme estigué mesos sense poder sortir de casa, dependent de l’oxigen, abans de ser trasplantada. El marit i el fill gran amb l’ajut d’una neboda es van fer càrrec de gairebé tot. La Carme feia la llista de la compra, la neboda anava a fer l’encàrrec al supermercat per tal que li portessin a casa, també comprava a les botigues del barri un cop a la setmana tot el tall, la carn, el pollastre i el peix, que després congelaven. La Carme no podia cuinar, perquè certes olors la molestaven. Així doncs, el seu fill gran cuinava. feia tot el tall a la planxa. La Carme podia preparar asseguda coses senzilles com les amanides o la verdura que després el seu fill feia bullir seguint les instruccions de la mare. El cap de setmana l’Ignasi posava la rentadora,

estenia la roba i la collia. La Carme podia triar-la i guardar-la sense pressa a l'armari. Ajudava la Carme a banyar-se i l'acompanyava quan tenia ganes de plorar per la seva dissortada vida.

Una noia netejava un parell d'hores la casa. Quant el fill petit, esquivava sempre que podia la feina, trobava excuses per marxar de casa, per estudiar o sortir amb els amics; però tenia de vegades alguns detalls que eren d'agrair. Acompanyava sovint la Carme al metge, a les proves o la feia riure amb les seves banyades. El que més li agraiïa.

Amb tot, la Carme se sentia recolzada i això l'ajudava a suportar la difícil situació.

Després de l'operació, la Carme es va prometre a sí mateixa que res no espatllaria la felicitat d'estar viva en companyia de la seva família. Per aquesta raó, confiava en què se'n sortirien un altre cop airejats de les possibles dificultats que la vida se'ls presentés, costés el que costés.

Aprofita la festa setmanal del restaurant per anar a l'hospital, el dilluns. Un dilluns, doncs, troba el Ricard. Parlen una bona estona. Feia mesos que no ho feien perquè no havien coincidit. El Ricard li explica les novetats de les quals s'ha assabentat sobre el cas del doctor Rubio Hoz. Llavors la Carme recorda que havia de comentar-li la conversa que va mantenir amb la noia acusada de robar una fórmula. Se n'havia oblidat. El Ricard mostra gran interès per la informació. Sembla que no tingui res més a fer que esbrinar el cas, –pensa la Carme-, no és pas un policia. Jo tinc curiositat, però aquest home n'està una mica obsessionat –opina la Carme. En fi, amb alguna cosa s'ha de distreure ara que no treballa i és tot el dia a casa recuperant-se encara de l'operació. Ja li passarà amb el temps –conclou.

S'acomiaden quan entra a la consulta la Carme amb el sobre dels resultats de l'espirometria a la mà. No són fabulosos, tem que li facin repetir abans d'hora o li manin de fer una altra prova. La baixada de la pressió atmosfèrica li influeix força en l'espirometria, però no sembla que ho

tinguin en consideració els metges. La Carme té el cor en un puny cada cop que els números fan una davallada o figuren molts asteriscs en els resultats de l'analítica. No ho pot evitar. Déu ser per la dita de gat escaldat amb aigua tèbia en té prou.

-No hi ha manera d'oblidar el risc en què sempre vius quan ets un trasplantat, no pots relaxar-te completament. No pots baixar la guàrdia. És una punyeta, però què hi farem –li havia dit mesos enrere un altre trasplantat a la sala de visites.

La Carme pensava que tenia raó, però ella de vegades se n'oblidava perquè amb la feina estava molt distreta. Certament, però, has de tenir cura sempre de l'horari de les pastilles, de la temperatura i la bufera, per la qual cosa sempre tens present que ets un trasplantat.

-L'analítica està bé i l'espirometria... vejam. Una mica fluixa... però ja veig que a casa ho fas millor. Dintre de quinze dies tornes a bufar i puges a ensenyar-me com ha sortit. D'acord? Si tens tos o expectoració, si t'ofegues o tens febre ens truques de seguida-conclou el pneumòleg.

La Carme ja s'ho temia que amb aquells números no es donaria per satisfet el seu pneumòleg. En fi, tornaré i confio en què em surtin millor els números. En realitat, ningú no sap perquè de vegades són més alts i d'altres més baixos.

En sortir es troba la Laura, la qual va a veure el Gerard. Quina casualitat, avui es troba tothom. Molts dies no es troba ningú conegut. Com que avui la Carme no té pressa, accedeix a pujar amb ella a planta per visitar el Gerard i animar-lo en la mesura del possible.

-Carme, com estàs? Feia temps que no ens trobàvem.

-Bé, anar fent per ara. Tu fas bona cara. Escolta, i aquell xicot del qual me'n parlaves, ja està trasplantat també? –s'interessa la Carme.

-No, vaig a veure'l ara, té problemes, de moment no el poden operar... està depressiu, desganat, em fa molta pena, m'agrada tant el Gerard... però en

veure'l així, Carme, haig de fer un esforç per no plorar davant d'ell. No sé què dir-li, no sé com ajudar-lo més. Intento animar-lo, però em costa cada cop més. Per què no pugem amb mi i intentes distreure'l una estona?

-Et comprenc, no sé què puc fer jo per ell que no facis tu, però vinga, pugem les dues.

La Carme recorda haver-lo vist algun dia per l'hospital. És un home molt atractiu, que crida l'atenció a qualsevol dona, però ara no sembla el mateix.

-Hola Gerard, avui tens una altra visita.

-Hola, et conec? –pregunta el Gerard.

-Potser no t'hagis fixat en mi, però jo et conec de veure't per ací. Em dic Carme i fa temps que amb la Laura fem petar la xerrada ací a l'hospital i a fora. Jo sóc la trasplantada cuinera que va fer el sopar aquell... saps de què et parlo?

El Gerard fa memòria i recorda que la Laura li havia parlat sovint de la Carme.

-I tant, sé qui ets, la Laura m'ha parlat molt de tu. Crec que t'admira. El sopar era molt bo, no és un compliment. En saps molt, es nota que ets una professional del ram.

-Quan pugueu venir junts, us convidaré al restaurant on treballo. No té data de caducitat el convidat.

-Gràcies, perquè molt em temo que trigarem a venir. No estic per aixecar el vol com pots veure –respon el Gerard amb tristor.

-Bé, les coses acostumen a anar millor del que ens imaginem, Gerard, confia en la teva sort malgrat tot –li diu la Carme, que intenta aixecar-li els ànims. Ara us deixo sols, segur que teniu moltes coses a dir-vos... me'n vaig, Laura, ja et trucaré i m'expliques què fa aquest noi.

-D'acord, gràcies Carme, que et vagi bé.

La Carme surt de l'hospital una mica trista. Però pensa en la seva feina, en la seva família i això la reconforta. Malgrat la seva dissort, se sent

afortunada. Ha conegut altres casos amb dificultats, pacients que han estat durant molt de temps esperant un pulmó, pacients que no han arribat a temps. Una senyora gran li ha explicat a la consulta moltes històries. La senyora Natàlia també ha tingut molta sort.

Per això creu que ha d'aprofitar-la, que s'ha de sentir feliç al costat del seu marit i els seus fills.

-Si l'empresa de l'Ignasi es deslocalitza i tanca la delegació d'ací, em donarà ràbia sobretot per les famílies que depenen d'aquesta feina, pels procediments emprats pels empresaris per desfer-se dels treballadors, per tal de no deixar de guanyar diners, però en el nostre cas concret no és tan greu, malgrat ell ho vegi diferent –es diu ella mateixa.

La Carme s'ha tornat molt optimista, ho veu tot amb un nou entusiasme. Concedeix més importància a les petites coses, als moments de felicitat que pot gaudir amb la seva família.

LAURA 6

La Laura no sap res més del Gerard des que va convidar-lo a sopar a casa. Han transcorregut dues setmanes i ja té ànsia de trucar-lo, però no es vol fer pesada. Sap que ell no està ni en condicions d'establir llargues converses per telèfon ni de bon humor. Va dir-li que la trucaria, però potser no en té ganes després de tot plegat. Per a tots dos va ser frustrant no poder arribar al final –pensa la Laura recordant la vetllada. Espero que no estigui avergonyit per res, no ho ha d'estar. Però els homes són tan... homes! En fi, si no truca aquesta setmana, el trucaré jo, que no sigui que hagi empitjorat... déu no ho vulgui!

Transcorren els dies. Cada matí surt a passejar després d'esmorzar. De vegades la mare ve a casa seva i l'ajuda a portar el carro de la compra. A la tarda, després de la migdiada, llegeix. Comença a trobar a faltar més activitat, però no pot treballar encara. Tem que tingui seriosos problemes per aconseguir una feina després de gairebé tres anys d'absència a l'escena. Durant aquest temps en què, com ella mateixa diu, “ha estat fora de servei”; ningú no l'ha anat a reclamar.

Són temps de crisi, és clar, però el món de l'espectacle és així, avui estàs a dalt i tens més feina de la que pots fer i a l'endemà, ningú no es recorda de tu –es diu cavil·losa-. És curiós, però són ben pocs els companys que s'han interessat per la meua salut durant aquest temps.

Més d'un cop hi pensa. I quan ho fa, se sent decebuda, però també creu que és l'ocasió de donar una altra orientació a la seva vida. Li agrada cantar i actuar, però si el món de l'espectacle li tanca les portes, creu que no hi ha d'insistir. Ara bé, com es guanyarà la vida és una incògnita que per ara no sap resoldre. Amb els seus estalvis pot estar tranquil·la alguns mesos més, després iniciarà els seus contactes i provarà sort.

Qui sap, potser el seu ex li donaria feina... El Sergi l'ha trucada en assabentar-se del seu trasplantament. El gest ha estat maco –pensa la Laura-.

-Gràcies per trucar, com ho has sabut? –li pregunta encuriosida.

-Em vaig trobar amb la teva mare l'altre dia i m'ho va fer saber.

-Ja és estrany que et dirigís la paraula...

-Sí, tens raó, em va estranyar i tot, però la dona estava tan contenta... se la veia amb ganes de transmetre la seva alegria. Deu haver estat un cop fort per totes dues. Ja saps que al marge de les nostres diferències i que la nostra relació hagi estat un fracàs, desitjo que tot et vagi bé. Si necessites alguna cosa, m'ho dius. De debò, Laura.

El Sergi treballa en una fàbrica de consumibles informàtics, al departament de logística. S'havia ajuntat amb una caixera d'un supermercat i havia tingut un nen. Se'l veia feliç, satisfet. Potser s'ha espavilat –pensa la Laura. La Laura va alegrar-se de parlar amb ell. Li agrai l'oferiment d'ajut i s'acomiadà d'ell com d'un amic del qual fa molt de temps que no en saps res.

No se sap mai, a la millor acabo fent d'administrativa! Però m'imagino que ara mateix no em contractaria cap empresa, perquè no tinc cap altra experiència que la d'interpretar, cantar i ballar. El meu currículum és exclusiu –pensa la Laura. Ara no em vull capficar per això.

Com que no té notícies del Gerard, el truca. No respon al mòbil. Truca al fix. Tampoc. Ho intenta diversos cops. Ningú no respon. Tem que estigui pitjor, que sigui a l'hospital. Com que ha d'anar-hi a buscar la medicació, pensa que pot esbrinar-ho pujant a la planta. Està intranquil·la i aquella nit li costa d'agafar el son.

Es passa les hores d'insomni meditant sobre la seva vida. No havia estat encara feliç del tot, perquè malgrat que la feina la satisfieia, trobava a faltar en més d'una ocasió el caliu d'una persona que l'estimés per ella mateixa,

que l'acceptés amb les seves virtuts i defectes. Trobava a faltar molts cops, en arribar a casa una veu dolça que li murmurés a cau d'orella t'estimo, una mà suau que l'acaronés, una comprensió i admiració sinceres i alhora una passió que l'extasiés. Es preguntava si era possible tot plegat, car no creia massa en un amor perfecte. Potser per això, perquè no creia en un príncep blau que fos prou intel·ligent, que parlés amb prou propietat i tingués els dons de l'honradesa i la bondat, que fos capaç de fer-li sentir una passió cega i una entrega incondicional; no havia trobat la persona adient. *Si un tot ho vol, res no té* diu la dita.

Però a conseqüència de la greu malaltia que ha patit i tot allò que li ha comportat, la Laura creu que ha canviat de parer i que ja no necessita una persona com la que havia desitjat. Estic disposada a canviar la passió per la bona companyia, no necessito res més –es diu la Laura. Canvio l'èxtasi pel suport i la comprensió, si cal. Si tot no pot ser, estic disposada a renunciar.

I si el Gerard se'n surt –toco fusta- i m'estima, renunciaré a allò que calgui, allò que ell no em pugui donar a canvi del seu sincer amor, car serà el més important si és noble i pur.

Finalment la Laura s'adorm abraonant-se com en un somni dolç i tendre. De vegades somia en ell, en el Gerard, sa i actiu.

A l'endemà s'aixeca i s'afanya per anar a l'hospital. El viatge se li fa llarg, està inquieta i no deixa de mirar el rellotge.

És un dia plujós, les fortes ràfegues de vent aixequen els paraigües. En abaixar de l'autobús la Laura posa els peus en un bassal d'aigua, no li fa gràcia per por de refredar-se, però ha de seguir endavant.

A dins ja m'eixugaré i se'm escalfaran els peus –pensa la Laura tot mirant el rellotge un cop i un altre com si algú s'impacientés esperant-la.

Un cop arriba a l'edifici, puja immediatament a la planta de pneumologia. Les infermeres la coneixen i la saluden amablement.

-Hola Laura, com estàs? Ens vens a veure o... vens per alguna altra cosa? S'imaginem el motiu, perquè els han vist ja diverses vegades junts a ella i al Gerard.

-En aquesta ocasió vinc a veure si trobo un amic, de fet no sé si està ingressat... Coneixes al Gerard Toldrà? va ser ací per les proves d'avaluació pre-trasplantament –pregunta la Laura a la infermera.

-Gerard, el músic?

-Sí, què en saps? És ací? –pregunta la Laura amb inquietud perceptible en les seves pupil·les blaves dilatades.

La infermera copsa el seu especial interès per ell i li respon amb veu calmosa per no espantar-la.

-Sí... és ací, però es posarà bé, té un pneumotòrax. És a l'habitació 7, amb la seva germana, crec.

-Gràcies –respon mentre es dirigeix a l'habitació amb una corredissa.

El Gerard és ací. Ja m'ho temia... Haig d'animar-lo com sigui... però com, entenc que no s'empassi allò que diem tots “tot anirà bé”.

Quan obre la porta de l'habitació està sol. En veure-la, el malalt somriu, però fa mala cara. Se'l veu molt prim i adolorit.

-Com estàs? –li pregunta la Laura alhora que li fa un petó al front. Em creia que estaves amb la teva germana.

-Sí ho estava, acaba de marxar ara mateix, ha d'anar a treballar. Després vindrà el meu germà, el coneixeràs.

-Des de quan estàs ací?

-Des del dimecres. Quin dia és avui? No estic segur, el dolor era tan fort... la tos, l'ofec i el mareig... em vaig espantar, Laura. Però ja estic millor. M'han tret l'aire, ara em recupero d'això, però...

-T'entenc, Gerard. Avui és dissabte. Portes tres dies. Què t'han dit els metges? –li pregunta amb veu afectuosa la Laura afligida per la situació del seu amic. Vol controlar una llàgrima que vol escapolir-se.

-Em donaran l'alta quan estigui estable, no poden fer res més per ara. D'ací a uns dies, suposo, tornaré a casa. No m'han concretat encara quan.

Com has sabut que era ací?

-No em trucaves... vaig intuir que podies estar ací.

-Caram, si que em veus malament!

-Perdona, estava impacient per sentir la teva veu, desitjava veure't. Però no he vingut expressament, havia de venir igualment per medicació.

-Gràcies per venir, Laura, jo també tenia ganes de veure't. T'hauria trucat tan bon punt arribés a casa.

En aquell moment entra a l'habitació el Pere, el germà del Gerard. La Marga l'ha trucat i casualment era a prop.

La Laura queda molt sobtada, la semblança és increïble. Però el seu rostre reflecteix que és ple de salut. El Pere se la mira curiós, sorprès, detingudament. S'interessa pel germà, és clar, però de seguida esbrina qui és la Laura.

-Noi, m'has espantat! M'ha trucat la Marga i m'ha dit que eres ací ingressat. Justament era a l'aeroport i venia cap a casa. Ja m'ha dit que estàs una mica fumut, a veure què fem! –li diu el Pere sense perdre el to irònic que li és propi.

-Si només fos una mica... ai, Pere, el teu germà està moribund... –respon el Gerard amb to irònic també.

-Ja ho veig ja, que tens mig peu a la tomba, a veure per on et decideixes tu ara... potser aquesta amiga teva t'ajudarà a decidir-te.

La Laura, enrojolada pel comentari del germà i per la calor que hi fa a l'habitació, intervé per animar el Gerard, perquè sap que al marge de la ironia ho està passant malament.

-Això no és res, l'important és confiar en què tot sortirà bé.

-Gràcies Laura. Com pots veure, el meu germà sempre està de broma. Ell el que vol és el meu pis per ell solet –respon el Gerard observant-los tots dos.

-Què dius? Segur que només tens fumut el pulmó? Jo diria que el cervell no el tens massa fi tampoc...

-Dissimula ara... per cert, quan de temps t'hi quedaràs aquesta vegada? –li pregunta al Pere.

-Aquesta vegada m'hi quedo tres mesos. Un de vacances i dos més. He fet una permuta amb un company que treballa aquí. Potser fins i tot més.

-I us ho deixen fer això?

-Sí, em sembla que ens volen fer fora als dos. En temps de crisi no venem prou i han de rodar caps. De moment vaig fent –respon sense revelar en la seva veu cap preocupació.

-Em sap greu això de la feina, però m'alegro que et quedis.

-Et puc ajudar en el que sigui... si vols tornar al teu pis -s'ofereix el Pere-

-T'ho agraeixo molt, Pere, però a casa de la Marga ja estic bé i és més còmode per tots. Tu, ja ens coneixem, voldràs sortir de nit i fer la teva i et faria nosa.

-Nos, no, home! Però potser tens raó que la Marga en sap més de tenir cura d'infants...

-Molt graciós...

-Com tu vulguis –respon sense fer-se pregar gaire-

La Laura se sent incòmoda escoltant la conversa entre els germans i surt al passadís.

El Pere va a buscar-la i la convida a entrar.

-Perdona, Laura, seu al seu costat i parlem, vaig a prendre'm un tallat i ja tornaré després per acomiadar-me. Encantat de conèixer-te.

El Pere li fa dos petons a la Laura i els deixa sols.

El Gerard està cansat però veure la Laura, escoltar-la, és el que més desitja.

-Doncs, ja saps perquè no t'he trucat. Sóc aquí i bromes a part, m'han comentat els metges que per ara no podem parlar de trasplantament perquè

encara tinc hiperglucèmia. Ací em donen una dieta especial. A més m'han donat més remeis per resoldre aquest problema. Però no hi confio gaire.

-No et desanimis, Gerard. Ara tens el teu germà ací i estaràs més acompanyat. Entre tots veuràs com te'n sortiràs bé –diu la Laura per dir alguna cosa.

-Em fa gràcia això... què té a veure la família i tu amb la meua hiperglucèmia?

-Home, sí, vull dir que et sentiràs més recolzat i com que totes les malalties són psicossomàtiques... doncs, tindràs més ànims i superaràs aquest entrebanc.

-Ah, ja! Bé, m'imagino que veure'm així us fa llàstima i no sabeu què dir-me. Gràcies de tota manera, Laura, encara que la teua explicació sona a conte infantil.

-És difícil animar-te... perdona'm si no t'ajudo.

-No em facis cas, comprenc que és difícil per vosaltres. Què m'heu de dir? En fi, canviem de tema. Què t'ha semblat el meu germà?

-Sou gairebé iguals, com dues gotes d'aigua. –i afegeix- Sembla trempat.

-Trempat? Sí... és un dom Joan, et seré franc: vés amb compte!

-Però, Gerard, és el teu germà! –exclamà una mica enrojolada. Com pots pensar això del teu germà?

-Perquè me'l conec. Quan érem adolescents, ja me'n va treure una...

–Si la noia no et va valorar prou, no va ser pas culpa d'ell. A més, l'adolescència és una època d'inconsciència, es diuen i es fan moltes bestieses. Escolta, me n'he d'anar a casa, ja tornaré demà al matí o a la tarda, encara no ho sé. No marxaràs encara, oi? En cas contrari, truca'm.

-Ja te'n vas? –pregunta sorprès- Espera... saps que aquella infermera de la qual et vaig parlar... l'Elena, és ací avui? Crec que no em recorda.

-Millor, et cuidarà bé... –li respon somrient, convençuda que l'Elena l'ha reconegut- L'Elena és molt eficient, creu-me. Ja la conec. Em va atendre

molt bé. Ara me n'he d'anar. Avui he quedat amb la mare per dinar. Demà vinc i m'hi estaré més estona si vols i et deixes animar.

-Està bé, em portaré bé... sóc un nen segons el meu germà, doncs actuaré com a tal, seré obedient.

-Així m'agrada, que no perdis el sentit de l'humor. Saluda als teus germans de la meva part.

En anar-se'n topa amb el Pere que torna a l'habitació. S'acomiaden un altre cop. Aquesta vegada ambdós es miren més intensament, amb el desig ocult de furgar en els sentiments de l'altre. El Gerard els observa i copsa quelcom que no li agrada gens.

GERARD 5

El Gerard surt de l'hospital acompanyat del Pere, el seu germà, i la Laura. Agafen un taxi i tornen a casa de la Marga. Abans, l'ajuden a vestir-se i amb una cadira de rodes el porten fins al taxi. El Gerard ja en té ganes, però reconeix que a l'hospital estava més tranquil. A casa s'espanta quan li vénen atacs de tos, quan s'ennuega menjant i s'ofega. Un cop acomodat al sofà, la Laura li anuncia que se n'ha d'anar. El Pere la vol acompanyar, però no gosa marxar fins que arribi la Marga.

El Gerard ha observat l'interès del seu germà per la Laura i lamenta que ella se'l miri amb bons ulls. Sap que el Pere és encantador, eixerit, que atrau les dones no solament pel físic, sinó pel seu tarannà de perdonavides i de xicot tendre alhora, sap que amb el seu temperament ha embogit a més d'una dona. Però ell se n'ha espolsat moltes i en canvi, fins ara, ha triat les menys adients. La pregunta que es fa el seu germà és si de veritat el Pere s'ha les ha estimades. Sempre ha estat ell qui les ha acomiadat. Sempre ha estat ell qui ha dit fins ací puc aguantar. Bon vent i barca nova, els havia dit, després de prometre'ls amor etern. El Gerard creu que darrera el seu encant s'amaga una inseguretad i una recerca de si mateix que l'impedeix acceptar de ple els defectes del proïisme, potser perquè encara als seus trenta-set anys no ha acceptat els seus, i això el tortura de forma inconscient.

La seva personalitat és molt complexa, però té bon cor. Ara bé, no fóra correcte que em tragués la Laura, que la conquerís davant dels meus nassos. Confio que tots dos siguin conscients de la situació: que prou desgraciat em sento com per suportar que el meu propi germà em foti la xicota, així de clar. Espero que em tinguin en consideració i si s'agraden tant que es volen comprometre –pensa el Gerard- que s'esperin a que sigui mort. No hauran d'esperar gaire al pas que vaig.

La Marga no triga gaire a venir i la Laura, gràcies a la conversa interessant que el Pere ha iniciat per retenir-la, s'ha entretingut i encara és a casa seva. Però amb l'arribada de la germana i en sentir-se estranya davant el grup familiar, la Laura veu l'ocasió de marxar. Insisteix malgrat la invitació a quedar-se a sopar. –Me'n vaig- diu decidida la Laura. I el Pere, molt propi d'ell –pensa el Gerard- mostra el seu interès en acompanyar-la amb el cotxe, amb el qual va amunt i avall, perquè mai no li fa mandra de treure'l. –No cal, de debò, m'anirà bé caminar i que em toqui l'aire fresc –diu la Laura després d'acomiar-se afectuosament del Gerard i la Marga, que li agraeixen el seu ajut.

–Dona, fa massa fred i no et convé. Segur que el Gerard vol que t'acompanyi. Oi? –pregunta adreçant-se al germà.

El Gerard pensa que el seu germà es punyeter, però dissimula i respon afirmativament.

–És clar, Laura, el Pere et protegirà del fred i dels pinxos i dels lladres... – intenta respondre amb un to irònic que sorprèn als presents.

–Veus com el Gerard ens dóna el consentiment, –respon amb doble sentit el Pere- anem, doncs! Ja ens veurem demà, Gerard.

La Marga s'ensuma que el Gerard té fred als peus i vol esbrinar fins a quin punt es refia del Pere, *però la qüestió és molt delicada* –pensa- *millor que ho deixem per ara, el Gerard ja en té prou per avui*. La Marga també coneix molt bé el Pere i sap que, inconscientment, perquè malgrat els seus trenta-set anys, encara és un nen immadur i pot ferir el Gerard, hipersensible en aquests moments.

Confio que la Laura estigui a l'alçada de les circumstàncies –pensa la Marga.

A la nit, el Gerard té un somni estrany. Amb l'oxigen pot dormir millor. Mentre dorm no cavil·la, no pateix, no té zels. Així que dorm sempre que pot.

-Dorms massa, també cal que et belluguis –l’adverteix la Marga-. Camina per casa una estona, descansas i hi tornes. O surt al carrer, fora encara millor. Almenys fins a la placeta i seus allí al solet mitja horeta.

-És molt fàcil dir-ho, però tu ja saps que m’estic una hora per arreglar-me i quan sóc al carrer ja estic cansat. A més, tothom em mira. Sobretot les dones de mitjana edat em miren descaradament.

-No els facis cas. Ja saps com és la gent...

-Ja, com que a tu no et miren...

-Està bé, doncs, fes el que vulguis. Jo només miro pel teu bé, però ja ets prou grandet –li respon mig empipada.

D’ençà que està malalt somia molts cops el mateix. Veu una gran escalinata, tot seguit la puja a bon pas, gairebé corrents, sense ofec, decidit. Puja els esglaons cada cop més alts i cada cop més de pressa, però mai no s’acaben, i ell no es cansa. De sobte, finalment, a dalt de tot, troba a terra un clarinet lluent, és el seu, i l’agafa, però en el moment de tocar-lo desapareix. Sempre desapareix el clarinet en el moment de voler agafar-lo. Llavors es desperta melangiós.

Aquest cop, però, el somni no té res a veure amb la seva condició de músic, ni ha de pujar escales. Ell és al llit nu. Es troba estrany amb la seva nuesa. Mira cap a la porta. A l’habitació entra la Laura, també nua. Se la mira i la troba atractiva, pensa que té un cos bonic, car és prima, esvelta, està ben feta. Se li acostava somrient i jeu al seu costat. Llavors ell li fa un petó llarg, intens, humit. L’acaronava suaument, des dels peus cap amunt, els seus dits s’aturen al pubis, després prem els pits. Llepava els mugrons. Llavors ella es posa sobre d’ell, agenollada entre les seves cames i l’acaronava amb els ulls clucs. Li fa més petons als llavis i al cos. Ell s’excita, però no respon amb l’erecció que ella espera i desitja. La Laura s’enretira decebuda al seu costat. Llavors entra el Pere a l’habitació, també sense roba, i s’atansa a la Laura. El Pere jeu entre ella i el seu germà. L’acaronava i l’excitava mentre que

el Gerard s'ho mira sorprès, bocabadat. Ella jeu dessota el Pere, es deixa fer, es deixa estimar. Finalment, el Pere la penetra davant dels ulls del germà. Gemeguen i s'extasien, criden i riuen, en acabat miren el Gerard amb un somriure. Llavors es desperta amb llàgrimes als ulls, però sense cap sentiment d'odi.

S'adona que té por a perdre la Laura i que ha de parlar amb ella, li ha de manifestar el seu amor. Però el Gerard és molt realista, massa. Creu que és absurd lluitar per l'amor d'una dona quan hom té un peu a la tomba. Es desespera. No confia en la seva recuperació i això el fa ser molt prudent, car no vol encoratjar la Laura innecessàriament. Creu que cal actuar amb molta cautela, però no es vol conformar tampoc.

Els pensaments contradictoris flueixen pel seu cap hores i hores, van i venen torturant-lo gairebé. No pot fer cap altra activitat, rumiar és la seva feina. *Per a mi, si les coses no canvien no hi ha cap esperança* –pensa un cop i un altre. Aquestes cabòries li martellegen el cap fins que arriba a la una conclusió.

Al capdavant, donades les circumstàncies, fóra més generós de la meua part deixar que ells dos s'estimin, empènyer-los a l'amor si convé –potser no gosaran a fer-ho obertament per respecte a mi, sobretot la Laura- i quina millor herència puc deixar a dues persones que m'estimo que no sigui la felicitat? Bé se la mereixen tots dos, perquè el Pere és el meu germà i perquè la Laura és una desgraciada amb sort.

Amb tot, pren la ferma determinació de no posar cap entrebanc a la relació que el seu germà i la Laura poden tenir, ben al contrari. Farà l'esforç altruista d'alegrar-se'n. Fins i tot els pot ajudar convidant-los a sopar, però ell no hi pensa anar, només ho farà veure. Trucarà per reservar taula a un restaurant molt romàntic que ell coneix, els dirà que ell també hi va –s'ho creuran, si darrerament no surt de casa?- però després no s'hi presentarà i així el Pere i la Laura intimaran més còmodament. Ho té tot planejat. Serà

el darrer divendres del mes, perquè la Marga ha de treballar fins més tard i els nens es queden a dormir a ca l'àvia, la sogra, amb qui curiosament la Marga hi té més bones relacions que amb el seu propi marit.

-El divendres al vespre us convido a sopar a tots dos, què us sembla?- proposa el Gerard al seu germà i a la Laura, que el visiten al cap d'uns dies.

-Tu ens convides? –pregunta sorpresa la Laura- em creia que no sorties de casa...

-Em sento animat i ho intentaré, encara que em mirin tots...

-Per què t'han de mirar? –li pregunta el Pere.

-Per la bombona de l'oxigen, la gent és molt descarada, saps? –respon el Gerard. Què us sembla, ja conec el restaurant adient i faig la reserva. Us va bé aquest divendres a dos quarts de deu?

-Sí, és clar –responen gairebé al mateix temps ambdós.

–Et vinc a buscar amb el cotxe –afegeix el Pere oferint-se a portar-lo. Abans passaré a recollir la Laura.

-No cal, ja agafaré un taxi –contesta el Gerard ràpidament.

-Per què, si t'hi puc portar jo? –pregunta estranyat el Pere.

-Perquè... hi ha molt de trànsit en aquelles hores i vens de l'altra banda de la ciutat. No pateixis, aniré bé amb el taxi.

El Pere i la Laura es miren sorpresos del comportament del Gerard, darrerament força trist i sense ganes de moure's. Però pensen que més val així. *A veure si es mou d'una vegada* –pensa la Marga que sent la conversa. Arriba el dia i l'hora del sopar i el Gerard mira el rellotge. Ja hauria d'ésser pel camí. Té el mòbil obert. Creu que el trucaran quan vegin que no arriba a temps, ja ho té tot estudiat: Els dirà que no troba taxi, que entrin ja dins el restaurant i demanin. No patiu -els dirà- ja vinc. Després els enviarà un missatge: Encara sense taxi. La Laura sap que pot passar. Desisteixo, sopeu. Potser no sospitaran res perquè els agradarà estar sols. Després canvia de parer, els dirà que no s'ha trobat gaire bé, que no s'ha animat, és

més creïble. Però és arriscat també, perquè potser correran cap a casa a veure què li passa. Ja improvisarà en el moment, segons com ho vegi.

Efectivament, el Pere no triga a trucar i el Gerard s'inventa un altre motiu més versemblant: li ha agafat de sobte unes cagarines que l'impedeixen de sortir. El Pere s'ho creu, perquè ha sentit dir que hi ha una passa de virus intestinal. És del tot versemblant, que el pobre Gerard l'hagi arreplegat. - Però estàs bé? –li pregunta el Pere-

-Sí, només és això, ja saps què és, no estaria pas còmode. Vosaltres sopeu tranquils. T'haig de deixar –i penja el telèfon.

En acabat de parlar amb el seu germà, el Gerard es posa el concert per a clarinet, arpa, piano i corda d'Aaron Copland. Ell l'ha tocat un munt de vegades, s'extasia sobretot escoltant el primer moviment líric, després la cadència el transporta al sabor jazzístic del segon moviment. És una audició amb què sempre ha fruit però ara també li resulta punyent. Sap que amb els problemes respiratoris que té i tindrà no podrà tornar-lo a tocar, perquè el diafragma, encarregat de controlar la pressió i la quantitat de l'aire que entra als pulmons, no respon ni respondrà com cal. Se n'ha de fer la idea, ha d'acceptar el seu destí, prou que ho sap, prou que ho intenta; però qui ho fa sense dolor, sense resistència?

-Que desgraciat que sóc, ni tan sols puc sucar la meva enyorança en una tassa de xocolata! -pensa al final de l'audició amb llàgrimes als ulls.

Després rep una trucada de la Laura, qui s'interessa pel seu estat de salut i li expressa la seva tristesa per no haver compartit aquells moments del sopar amb ell. I ho fa dolçament, amb sinceritat, fins el punt que el Gerard es penedeix de no haver estat allí on se l'esperava. -M'ho hauria passat bé, potser millor que escoltant amb nostàlgia aquest concert –pensa. –Que ruc que sóc! En aquests moments no m'hauria d'estalviar cap instant de joia, cap ocasió de felicitat momentània. Però ja és massa tard, l'he pifiada-conclou.

De sobte sent el soroll d'unes claus que obren la porta del pis. S'estranya, perquè la Marga va dir-li que arribaria cap a la una o quarts de dues. Sent unes passes que no són les d'ella.

-Què hi fas tu ací? –pregunta sorprès el marit de la Marga que es presenta sense avisar. On és la Marga? I els nens? Pregunta tot seguit sense esperar resposta mentre els busca per la casa.

-No t'ha dit res la Marga sobre mi? Avui arribarà tard i els nens són a casa de la teva mare. Sort té d'ella en aquests moments. No li has dit que tornaves, oi? Després de tant de temps... –intenta donar resposta a totes les preguntes perquè sap que el seu cunyat, amb el qual no s'hi fa gaire, és impacient i ho vol saber tot de seguida. No vol que es posi nerviós. No el suportaria.

-Sí, em va dir que estaves ben fumut... ja ho veig, creia que exagerava. Necessites la bombona sempre? –pregunta després de descarregar les maletes i seure visiblement cansat. Esbufega com un brau enrabiad.

-Sí -respon ell amb un profund sospir- m'estic morint, així de clar.

-Què dius ara? –exclama sorprès el cunyat.

-El que sents. Però així mateix no t'ho haurà dit pas la Marga. Ella confia en què tot anirà bé i me'n sortiré. Almenys ho diu. No sé si en el fons ho creu.

-Sí ho diu, ho creu de debò. N'estic segur. Doncs em sap greu, nosaltres no congeniem, però no et desitjo cap mal, ni a la Marga, que t'estima molt. Més que a mi.

-Sóc de la seva mateixa sang.

-Sí... és clar, així no tens solució? Què hi diuen els metges? –continua preguntant amb cert to morbós el seu cunyat.

-Si no em poden trasplantar... és qüestió de temps... Així estan les coses. Tots tenim el nostre destí, cal acceptar-lo, no ho creus?

-No m'ho sembla, el destí se'l fa un mateix. Però reconec que el teu cas és excepcional perquè no t'ho has buscat pas –respon fredament, ja reposat, propi del seu tarannà esquerp.

El Gerard sempre s'ha preguntat com la Marga s'ha pogut casar amb aquest home tan rude i eixelebrat.

-T'ho ben asseguro que m'ha vingut sola aquesta desgràcia –respon ell una mica fastiguejat-.

-Bé, estic cansat, me'n vaig al llit. Cap a mitja nit vindrà la Marga, està treballant. Et suggereixo que li enviïs un missatge per dir-li que estàs ací, no s'ho espera..

-No cal, m'estimo més donar-li una bona sorpresa. Bona nit.

-Tu mateix. Pensa que qui avisa, no és traïdor. Per cert, véns a quedar-t'hi, a casa, o tornes a marxar aviat? –li pregunta encuriós.

El Gerard tem fer-li nosa i provocar una discussió amb la Marga.

-Ja ho veurem –respon sec el seu cunyat, amic de poques paraules.

Ell vol evitar qualsevol discussió, perquè potser es veuria obligat a marxar i en aquests moments necessita ajut. Sap que a la Marga, no li agradarà gens que hagi tornat sense trucar-la abans, les relacions no són gaire bones, ella s'estima més no veure'l i si no es separa és pels nens.

El Gerard és al llit, però encara no dorm quan arriba la Marga i es troba el marit assegut al sofà. La Marga s'esglaia quan el veu.

-Quan has arribat? –pregunta la Marga. La seva veu manifesta cansament i delata la seva incomoditat.

-Aquest vespre. No te n'alegres?

-No m'has dit res... –respon esquivant la resposta a la segona pregunta.

-No, et volia sorprendre. M'he trobat ací el teu germà, l'he vist molt fotut.

-Vaig a veure si necessita alguna cosa –respon la Marga, amb ganes de fugir.

-No el molestis, dorm. Mentre dorm, no pateix.

- Alguna cosa sensible és capaç de dir, deu estar commogut –pensa ella- Però no li fa cas i se'n va a l'habitació del germà, el qual sent les petjades de la Marga però fa veure que dorm.

En tornar la Marga a la sala, li diu al marit que està cansada i se'n va a dormir. Ni tan sols li pregunta quan de temps es quedarà.

Es fa el silenci. El Gerard torna a somiar que puja escales amunt i més amunt, però en aquesta ocasió, de forma excepcional, a pulmons plens, toca el concert de clarinet de Copland i coneix uns moments de joia.

El marit de la Marga marxa l'endemà al matí un altre cop sense dir res. Ha copsat que no és benvingut. Ella sospira profundament. El Gerard també.

RICARD 5

Des de fa dies el Ricard no dorm gaire bé, té dolors musculars i mareigs. A més la història que la Teresa li ha explicat amb els ulls plens de llàgrimes l'ha deixat capficat. En les nits d'insomni rumia com es pot resoldre el problema. A l'endemà està fet pols i sovint es queda a casa llegint i poca cosa més.

Quan va a l'hospital a fer-se la revisió, després de mig any del trasplantament, el Ricard no ha evolucionat tan bé com era d'esperar segons els metges que l'atenen. Li recomanen que camini més, que faci alguna mena d'exercici. Cosa que no feia ni abans de posar-se malalt. Però s'hi ha d'esforçar i s'autoconvenç. Així que s'inscriu en un gimnàs i demana que li facin una pauta per tal que faci els exercicis convenients sota el control d'un professional. Tot és començar.

-Serà una mica dur al començament –li diu el monitor- però ja veurà com de mica en mica, si ve regularment, és clar, anirà fent avenços i es trobarà millor.

Mentrestant, la Teresa continua suportant dia a dia el seu conflicte laboral. Durant el temps que va estar d'excedència per tenir cura del Ricard, s'oblidà del tema i no va voler explicar-li res perquè en aquells moments angoixants que vivien era una qüestió secundària. Però en voler tornar a la feina, malgrat que en tenia ganes, perquè significava sobretot tornar a la normalitat, el problema no solament no es resol, sinó que encara s'embolica més i agafa un caire molt lleig. La Teresa havia estat proposada pel cap de departament de la seva secció com a la nova secretària del cap de màrqueting justament dues setmanes abans que es veiés amb la necessitat de demanar l'excedència. El seu cap volia substituir-la per una noia que venia recomanada per algú altre. La Teresa coneixia perfectament la noia. No se'n refiava d'ella. No en tenia bones referències. Però el canvi ja li convenia, així que hauria acceptat. La Teresa desitjava des de feia temps el

nou càrrec més remunerat. En acceptar-lo es troba amb una sorpresa. El seu nou cap la rebutja. S'estima més la noia recomanada. La Teresa demana explicacions, però ningú no li dona. Està clar, diu ella, que aquesta noia, l'Amàlia, per molt eficient i encantadora que sigui, no pot ocupar els dos llocs. Decidiu cadascú, parleu-vos-ho i comuniquem-ho –els respon ella-. Però la Teresa no entén massa per quin motiu els dos la volen. Amb els seus ulls blaus i el seu somriure d'esquirol en tenen prou? Si no els farà pas la feina que els faig jo! Ni tan sols té estudis adients, només té la figura! –pensa la Teresa.

Quan és el moment d'agafar l'excedència a contracor i forçada per les circumstàncies, l'adverteixen els dos caps que encara no s'han decidit, que potser quan torni ja no podrà accedir a cap dels dos llocs de treball. La Teresa s'indigna, però no vol discutir en aquells moments, no se'n veu capaç, i dolguda i amoïnada ho deixa córrer i se n'oblida fins que hi torna dos anys més tard. Durant aquest temps s'assabenta per una companya, la Caty, que l'esmentada Amàlia ha ocupat finalment el seu lloc i ella ha ocupat l'altra plaça vacant de màrqueting.

En voler tornar a la feina, la Teresa comprova que ja no hi ha cap lloc per a ella i li ofereixen una feina d'un altre departament on no hi pinta res i és poc més que una auxiliar d'administrativa comercial. M'han tret els galons injustament –diu la Teresa. Saben el motiu de l'excedència, saben que he treballat molt i els dono un bon servei. Com em poden fer això? La Teresa discuteix la legalitat d'aquesta manera de procedir per part de l'empresa, la qual li recorda que segons l'article 46.5 de l'Estatut dels Treballadors, el treballador només té dret preferent al reingrés en les vacants d'igual o similar categoria sempre que n'hi hagi, i no és el cas. Per tant, no existeix dret al lloc de treball efectiu. Això sí, pot ocupar un lloc de categoria inferior. Accepta, però se sent menyspreada com mai no se sentit després de vint-i-dos anys a l'empresa i això fa que vagi a treballar profundament

dolguda i apàtica. La feina no li agrada i a més la pot realitzar qualsevol noia recent sortida de la formació professional –li explica al Ricard-.

-Bé, aquesta és la situació, Teresa, ho agafa o ho deixa, afegeix el cínic. Però el Ricard no gosa dir-li que té raó el seu cap.

-I d'ençà, tinc la sensació que faig nosa –conclou- tinc la impressió que em volen fastiguejar perquè marxi. He sentit dir que fins i tot tenen la intenció d'agafar una altra noia jove, sense gaire estudis –a la qual faran un contracte de dos anys i mal pagaran per ajudar-me a mi. Però jo no necessito ningú, em fa tot l'efecte que forma part de l'estratègia per rebaixar-me encara més.

-No t'ho prenguis així, potser t'ho sembla... el que és cert és que l'empresa privada no té cap obligació d'acceptar-te de nou.

-Tu, també? –s'enfila la Teresa.

-La llei és la que és... i per a l'empresa no ets imprescindible. Cap de nosaltres ho és enlloc. Darrere teu hi ha mil més que aspiren a la mateixa feina.

El Ricard creu que la Teresa s'ha pres l'assumpte massa a pit, però no la vol fer enfadar demostrant-li que no hi ha per tant i que potser veu fantasmes i tot on no hi són. Al capdavall, l'empresari sempre ha fet el que ha volgut amb els seus treballadors, malgrat els seus drets, els sindicats i la democràcia, perquè té el poder i els diners i això és el que val, desgraciadament –pensa amb indignació i pessimisme.

Però la Teresa no té clar què passarà si ha de deixar la feina, perquè el Ricard no pot treballar i tenen dos nens. Ella creu que el seu marit no és prou conscient de la situació i que no se'n fa càrrec, però ho ha passat molt malament –i ella també, perquè ha tingut molta por de perdre'l- i necessita temps per fer-se un altre cop a la nova vida de trasplantat, ha de superar tot aquest tràngol –pensa amb tendresa, recordant alguns moments durs que

han viscut junts en els darrers anys. Temps d'incertesa, d'impotència, d'angoixant supervivència.

El Ricard li ha dit que no pateixi, que ell tornarà a treballar.

-Ja veurem, li respon la Teresa, per no ferir-lo.

Amb tot, per a ella anar a la feina ja és un sacrifici. Ha de prendre una decisió que no és fàcil. Marxar o rebaixar-se, fins quan? Qui li donarà feina en temps de crisi a la seva edat i amb dues criatures en edat escolar? El Ricard es recupera bé, però la seva feina és estressant i no li fa gràcia que hi torni. Els metges no li recomanen pas. Tem que si ho fa, es posi malalt un altre cop. Tot plegat l'angoixa.

Mentrestant el Ricard continua ociós. No té pressa a tornar a la feina, de debò, -després de tot el que ha passat necessito temps per refer-me psicològicament i físicament- es diu ell mateix per autojustificar-se. S'està molt bé sense treballar -pensa amb una certa mala consciència quan pensa en la Teresa-. Ja arribarà el moment... si no hi ha entrebancs de cap mena, és clar. Un rebuig, una infecció... sempre són a l'aguait -li havia dit un altre trasplantat. I ell li havia contestat: -és clar, però no cridi al mal temps, home! -per no dir que no estava preparat per afrontar cap problema més i que volia descansar, viure sense ensurts. Però aquelles paraules li vénen al cap de tant en tant i s'adona que no pot oblidar-se ni una dècima de segon que està trasplantat, s'adona que no pot baixar la guàrdia i que ha d'aprendre a viure amb el risc, amb la consciència d'existència efímera, per bé que ja ho era abans, però no n'era tan conscient com ara.

El seu company Abel el truca per informar-lo novament sobre el cas del doctor Rubio Hoz. Pel que sembla ha estat localitzat i interrogat per la policia, però se n'ha sortit sense càrrecs, perquè l'empresa ha retirat la denúncia. No entenc per què. Si els ha robat una fórmula! Sospito que el Rubio els ha fet xantatge. Algun assumpte prou lleig per amagar podria esquitxar de ple l'empresa, cosa que no els convé, evidentment -conclou.

El Ricard es queda un cop més intrigat pel cas i truca al seu amic Vicenç. A veure què en sap ell. Però el seu amic no respon a les trucades. Ja és estrany. Potser fa vacances, però el mes de febrer no és gaire usual fer-ne – es diu el Ricard. Insisteix sense èxit.

La Teresa arriba a casa cansada, sense gaire ganes de parlar. El Ricard no li comenta res sobre la seva investigació i intenta distreure-la amb mostres d'afecte i amb acudits per fer-la riure. Els nens també hi participen. A casa es relaxa. El Ricard creu que els convé uns dies de vacances a la muntanya.

-Teresa, què et sembla si per la setmana santa anem a casa dels meus pares, a passar-hi uns dies? Fa temps que no hi anem, d'ençà que vaig emmalaltir... i des del trasplantament no els he vist.

-No sé... em fa mandra. Potser encara hi farà fred –respon la Teresa sense esma.

-Però dona, t'anirà bé, allí et relaxaràs... Ens podem estar a la casa del meu germà, ara que no hi és. Els nens s'ho passen bé. Poden anar amb bicicleta i córrer per l'esplanada, juguen amb l'avi, ja ho saps.

-Potser sí que ens aniria bé. D'acord –assenteix tot i que la Teresa no és amant de la muntanya perquè té al·lèrgia a la gespa, perquè els fems fan pudor i hi ha moltes mosques i formigues.

Abans de marxar, truca un altre cop el Vicenç. Fa setmanes que no el troba a cap dels seus telèfons. El Vicenç no respon. El Ricard li deixa un altre missatge al contestador .

El Diumenge de Resurrecció tornen a casa. En passar amb el cotxe a prop de la casa del Vicenç, als afores de la ciutat, el Ricard vol atansar-s'hi per provar de localitzar-lo. Una vegada hi va anar, sap perfectament que viu en aquesta finca des de fa molts anys. El Vicenç fou dels primers que fugí de la capital, de l'especulació immobiliària i l'abús dels preus dels habitatges.

El seu germà, arquitecte, li construí una casa enmig del camp. Comprà el terreny a bon preu i s'hi edificà una casa prou grossa per encabir-hi la seva

família nombrosa. Però la casa és buida, ningú no dona senyals de vida. El Ricard comenta llavors la seva estranyesa a la Teresa, li fa cinc cèntims de les converses que han mantingut amb ell sobre l'individu que ha robat la fórmula i la resta. Li comenta la investigació que porta a terme amb els seus amics, el Vicenç i l'Abel. La Teresa creu que s'ha ficat allí on no el demanen. Estàs de baixa, oi? A veure si has ficat en un embolic el teu amic amb totes les teves preguntes. El Ricard s'adona que potser ha perjudicat l'amic, però ell també ho ha volgut fer –es justifica- tenia tanta curiositat com jo. Però què creus que pot haver passat, Teresa?

-Que ha hagut de tocar el dos, vés! –respon la Teresa amb un sisè sentit.

El Ricard arriba capficat a casa, però el primer que fa és trucar l'Abel i explicar-li la desaparició del seu amic. A veure si esbrines què ha passat.

-Això no m'agrada gens, Ricard... m'he assabentat que... –interromp l'explicació l'Abel.

-De què, digues? –pregunta inquiet el Ricard-.

-Doncs que el nostre home, el Rubio Hoz, té precedents penals. De jove, es veié embolicat en uns assumptes lletjos... té mala llet.

-No el prejutgem injustament ara, Abel.

-No és clar... Bé, ja miraré de treure'n l'entrellat. Potser l'han amenaçat...

-Ja em diràs quelcom –s'acomia el Ricard amb cert nerviosisme. Vés amb compte –afegeix.

Passen dues setmanes i l'Abel el truca.

-He esbrinat... em sap greu dir-t'ho, però el teu amic, Ricard, és mort. Un accident de cotxe. Ho sento, noi.

-Hòstia!, però què dius ara, el Vicenç mort? N'estàs completament segur que es tracta d'ell?

-Sí. Però no en sé detalls. Cada dia em passen el llistat d'accidentats... tinc un amic a... bé, ja t'ho imagines, oi?

-Anava sol? –pregunta força afectat.

-Sí pel que jo sé, m'han insinuat que anava fent tombs per la carretera. Li fan l'autòpsia. No et puc dir res més per ara. Jo no hauria de saber res d'això i encara menys dir-t'ho.

-No és clar, però no m'ho puc creure –respon desconcertat el Ricard. Escolta, ara et deixo, haig de pair-ho, era un vell amic.

El Ricard està sol a casa, troba a faltar la Teresa en aquests moments per compartir el seu dolor. Decideix sortir al carrer per distreure's una mica fins que arribi ella. De vegades la casa li cau a sobre.

CARME 6

A la Carme, el negoci del restaurant li funciona força bé, però físicament se sent cansada. El seu marit és a casa, de vacances, però tem que aviat rebrà la liquidació si no està disposat a anar-se'n a Polònia i haurà d'avançar la jubilació. És per això que decideix proposar-li de fer un viatge, per distreure's, per reprendre la vida amb més empenta després d'uns dies d'evasió i descans. El marit se la mira, no gaire convençut que sigui el millor, però també necessita fugir almenys uns dies de la realitat que l'envolta, de la rutina.

–Està bé, marxem uns dies. On et fa gràcia? –li pregunta a la dona.

-Que et sembla a Venècia? Un passeig amb gòndola ens pot anar bé? – proposa la Carme.

-Això deu ser molt car... –respon escèptic ell.

-Ens ho podem permetre, home! Almenys per ara.

-D'acord –contesta després de rumiar-s'ho una estona.

En fer la maleta, la Carme posa atenció a tota la medicació que s'ha de prendre aquests dies. S'emporta també el termòmetre i l'espírometre. És qüestió de seguir els horaris que té establerts sense massa variacions, no sembla difícil si realitzen la visita de Venècia pel seu compte. I així ho fan. L'hotel està ubicat al barri venecià de Cannaregio, des d'on poden anar caminant cap al centre i visitar la Basilica di Sant Marco, el Palazzo Ducale, els Ponti di Rialto i dei Sospiri o l'església de Santa Maria della Salute al barri de Dorsoduro. I des de la visió que els proporciona el passeig amb gòndola pel Gran Canal gaudeixen de més esglésies, de més palaus, i queden meravellats. L'experiència és inoblidable per a la Carme. Pensa que es podria haver perdut aquest viatge i s'adona un cop més que cal viure per sobre totes les coses. Malgrat el dolor a les articulacions, els mareigs o alguna infecció que tingui o pugui tenir. Veu el seu marit capficat per la feina i creu que en realitat no n'hi ha per tant. Però no li pot

demanar que vegi la vida com ella, perquè malgrat haver patit no era ell qui la perdia. Així que li fa costat i procura que s'ho passi bé. Té por que la situació l'estressi, l'angoixa –pensa la Carme- no convé a ningú, la salut se'n pot ressentir. Ara que ella es troba bé, té por que ell emmalalteixi. A la vida, es diu, no podem mai estar tranquils! Sempre ens toca patir per una cosa o una altra! Per això cal passar-s'ho bé, ara que encara podem –es diu convençuda.

En tornar del viatge, la Carme torna al restaurant i s'alegra que tot vagi bé. Ella ja no es mou tant per la cuina, més aviat coordina les feines. Treballa amb gent amb qui confia i tot marxa com ella vol. La clientela és fidel, els ingressos no han disminuït gaire amb la crisi, està satisfeta i tranquil·la. Ho manifesta al seu marit per tal de tranquil·litzar-lo també a ell. No entén per quin motiu ell s'obsessiona tant per la feina. Déu del cel! No pateixis tant – li diu- et posaràs malalt. No passa res, home, li repeteix un cop i un altre. Però ell no escolta.

Finalment, succeeix allò que temien. L'Ignasi es queda sense feina. Li costa d'acceptar-ho, està enrabiada més que resignat. La indemnització li sembla insuficient, maleeix tothom, començant pels sindicats per no haver defensat els interessos dels treballadors com cal, seguint pels polítics que permeten la deslocalització i acabant pel poble mateix que no es rebel·la davant les injustícies socials d'aquest món.

-Tens raó, li diu la Carme, però què hi vols fer, ni pots fer tu sol la revolució ni tens edat de fer-la ni et convé per a la salut, creu-me, calma't i confia en mi, les coses es capgiraran, però mentrestant, amb el restaurant ens podem guanyar prou la vida. I els nois ja tenen edat de treballar... no pateixis.

-Però què faré jo tot el dia a casa? –li pregunta l'Ignasi. Fa trenta anys que treballo i només he deixat d'anar a la feina per vacances, ni un dia de baixa!

-Si t'has de jubilar, Ignasi fes-te'n la idea, no ets un home inútil, senzillament que ja et toca descansar. I si no saps què fer, ja et donaré feina jo, sempre n'hi ha; t'ho ben asseguro, o em veus a mi aturada en el sofà en algun moment?

-Doncs no, i potser hauries de fer-ho... li respon Ignasi, o t'has oblidat que estàs trasplantada i t'has de cuidar?

-No me n'he oblidat en cap moment, ho tinc present les vint-i-quatre hores del dia, per això no paro. En fi, assossega't i a viure, Ignasi, que d'això es tracta, hi ha vida més enllà de la feina!

-I tu m'ho dius, que no vols deixar el restaurant? No et sembla que et contradius. O només m'ho sembla a mi?

-Quan els nois s'espavilin sols, em jubilaré. I no en parlem més –respon la Carme per donar acabada la discussió.

-Els nois, dius? aquests es queden aquí si no troben una xicoteta que els faci el llit.

-Bé, ja veurem –conclou ella.

La Carme va a fer-se un control a l'hospital i allí es troba amb la Laura, fa temps que no en sap res. Com que hi va cada quatre mesos i a l'hora que hi ha menys gent per anar més de pressa, no es troba amb ningú conegut gairebé mai. La Laura li explica que està molt amoïnada pel Gerard, el qual -assegura- té un comportament estrany amb ella i cada cop està pitjor. No sé si se'n sortirà, Carme. Ella no gosa explicar-li la seva situació familiar, perquè al costat del problema del Gerard, li sembla que és frívol donar-li importància.

-Pobre xicot!- assenteix la Carme. No s'hi pot fer res?

-Si no li baixa el sucre... a més té un grup sanguini poc habitual.

-Sí, és clar, i ell com està anímicament?

-Cada cop pitjor i ho entenc. Què puc fer per ell, amb prou feines em rep a casa. Sa germana em diu que està molt deprimida. No vol veure ningú. Es tanca a l'habitació, es posa música i demana que el deixin tranquil.

-Vaja, sí que ho sento... I tu, Laura, com estàs? –li pregunta afectuosament la Carme.

-Joestic lluitant contra el citomegalovirus. Però vaja, em trobo bé.

-Doncs cuida't, noia, això ja passarà. I pel que fa al teu amic, no sé què dir-te. Em sap greu. Què et sembla, ens rebria a les dues si ens presentem de sobte a casa seva amb un bon sopar? Per educació no ens faria fora, suposo... per què no ho provem? L'altra vegada va anar bé. Hem d'animar-lo com sigui, és crucial que no es deixi vèncer.

-No sé... i si s'emprenya de debò amb mi? No cal respectar la seva decisió de no veure ningú?

-Noia, el no ja el tens. Per cert, no fa fisioteràpia per millorar la seva capacitat respiratòria? N'he sentit a parlar i tothom diu que va molt bé. Ajuda a respirar millor i al mateix temps a relaxar-se, cosa que li convé...

-No ho sé, Carme, com ja t'he dit fa dies que no puc parlar amb ell, però em sembla que no fa cap mena d'exercici –respon pensativa la Laura.

-Vinga, quedem un dia d'aquests i provem què passa! –proposa agosarada la Carme. I a més se m'acut que portaré el meu marit, perquè també està una mica depre per la feina i vull que vegi que el seu problema no és tan important.

-Què us passa amb la feina? El restaurant va bé? –s'interessa la Laura.

-Sí, sí, afortunadament el restaurant marxa bé, malgrat la crisi, per ara. Però l'Ignasi s'ha quedat sense feina perquè l'empresa ha tancat les portes per marxar a Polònia, aprofitant la crisi, saps? I ell s'ho ha pres molt malament.

-Però l'han indemnitzat?

-Sí, a més ja s'acosta a la jubilació. Tindrà l'atur i després potser ja es podrà jubilar... No és tan greu, penso, però està dramatitzant massa i s'angoixa. És que diu que no sap què fer a casa sense treballar.

-I tu creus que la visita al Gerard pot anar-li bé? No el deprimirà més encara? –li pregunta dubtosa la Laura.

-Provem-ho. Potser em costarà de convèncer-lo, però quedem per... –es queda pensatiu a la Carme- Per cert, on viu ell?

-Viu a Horta. Demà m'aniria bé, i a vosaltres? –pregunta inquieta la Laura, la qual té moltes ganes de veure i parlar amb el Gerard.

-Una mica lluny, certament... però demà a les sis de la tarda quedem a la porta de casa seva. Si no puc, et truco al mòbil.

La Laura li dóna l'adreça exacta i queden d'acord per a l'endemà.

La Carme està refredada i ha fet una espirometria fluixa, però el TAC indica que el seu pulmó, tot i tenir una mica d'aigua, està en condicions òptimes.

En arribar a casa pensa la manera de demanar-li a l'Ignasi que s'apunti a la visita del xicot de la Laura, per fer-li costat. L'Ignasi pot comprendre perfectament com se sent la companya –ella li diu que ho és per implicar-lo més- i sobretot el noi malalt.

Potser no voldrà anar-hi per no deprimir-se més, cosa que entendria, però podria fer molt de bé, perquè l'Ignasi quan vol s'escolta la gent, la reconforta i l'anima.

Així ho havia fet amb ella mateixa, malgrat que la processó anés per dintre, i amb la resta de la família. Ara també es podia ajudar a sí mateix, relativitzant el seu malestar, i perquè quan el dolor es comparteix –ell mateix ho ha dit més d'un cop- sembla que minvi o s'atenuï. En fi, la visita ha de ser catàrtica per a ell i reconfortant pel Gerard i la seva família i amics. Tan convençuda n'està, la Carme, que quan arriba l'Ignasi, li planteja tal com ho pensa, sense més preàmbuls, sense embuts.

L'Ignasi se l'escolta atentament i no es fa pregar. Entén perquè ho fa ella i sap què espera d'ell, no li pot fallar. La Carme no sap que l'Ignasi es féu la promesa –quan era a l'hospital esperant que la seva dona sortís del quiròfan amb un pulmó nou, amb un nou alè de vida- que si en sortia bé de tot plegat la faria tant feliç o més que abans si era possible i procuraria no decebre-la mai, car volia que n'estés orgullosa, del seu marit, i ella n'estava. Per això no li pot negar ara l'acompliment del seu bon desig.

En respondre-li que ell també hi va, la Carme li fa un petó i se sent molt afortunada.

-Tant de bo que un dia la Laura es pugui sentir així al costat del Gerard. Però el destí no és a les nostres mans... -pensa la Carme amb tristor.

A l'endemà, però, al matí, la Laura, plorosa, li fa saber les males notícies: el Gerard ha estat ingressat a l'hospital aquesta nit, està molt malament. El germà del Gerard l'havia trucada desesperat. La Carme ho lamenta i li demana que la mantingui informada.

-Déu meu, que cruel que ets de vegades!, no ens demanis als fidels que t'entenguem en aquests moments, ni que et seguim... –recorda aquestes paraules de la seva mare quan es morí amb trenta-cinc anys el seu pare deixant-la viuda amb dues criatures petites. Ella era la gran i als deu anys copsà aquelles paraules punyents de la mare que mai no oblidaria. Veïé el pare molt pàl·lid, molt prim, gairebé desfigurat i la mare encongida, malgrat la seva joventut, amb el rostre també desfigurat pel dolor. Quan era a l'hospital oscil·lant entre la vida i la mort, tenia molt presents aquestes paraules i aquestes imatges. Li donà força la idea d'evitar el dolor que havia vist en sa mare davant el cadàver de son pare al seu estimat Ignasi. I ho havia aconseguit ella? O era el seu destí, simplement?

LAURA 7

Sóc jove encara, em trobo força bé, m'estic quedant sense diners, conclusió: haig de tornar a treballar –es diu la Laura un bon dia, després que el Pere l'acompanyés a casa. Ell li ho havia dit, per què no tornes a treballar si ja estàs be? Després que jo li comentés que sense nòmina no podria continuar durant gaire temps vivint dels estalvis.

-Però no tinc prou energia per tornar a començar en el món de l'espectacle. Mentre tens èxit, li diu, tot va bé, fins i tot has d'escollir, però quan deixes de treballar durant un temps, després costa molt d'obtenir contractes. Aquesta és la realitat.

El Pere s'havia ofert a portar-la a casa després de la visita al Gerard.

-No cal, de debò –li havia demanat, però el Pere havia insistit tant que ella cedí, en part encuriosida. Volia conèixer-lo. Ell es deixava, perquè parlà d'ell mateix una bona estona, com si fos una mena de presentació. Després començaren les preguntes, per bé que dissimuladament: a què et dediques, com has conegut el meu germà, què t'agrada? I la volia convidar i tot a sopar.

-No, no, gràcies, haig d'anar a casa, no porto les pastilles.

-Tant i fa!

-No, no en puc prescindir...

-Cap problema, primer passem per casa teva i després anem a sopar. Estic una mica deprimet, no m'agradaria anar sol –va afegir.

-No gràcies, un altre dia potser, quan el Gerard estigui recuperat, podem anar tots tres.

El Pere féu una ganyota de contrariat.

-Està bé, ja hem arribat. Bona nit –tallà la Laura una mica a contracor-.

-Ens veurem?

-A casa del Gerard, possiblement.

Està a punt de dir-li: -Pere, vull que sàpigues que estimo el teu germà. Desitjo el millor per a ell-. Però no arriba a pronunciar ni tan sols la primera paraula. Desitja que el Pere ja es doni per entès amb el que ha dit.

El Pere somriu i s'acomiada amb la mà en arrencar el cotxe.

La Laura es quedà amb el recel d'haver estat una mica esquerpa, però intueix des del principi que ha de posar fre als impulsos no solament del Pere, sinó els seus mateixos. No vol pas tenir cap remordiment de consciència. No obstant la seva desitjada fermesa, no està segura d'aconseguir-ho.

El Gerard em necessita, no el puc trair –es diu- Maleïda sort! Per què ha de tenir un germà tan atractiu com ell? Per què m'haig de sentir atreta per ell si estimo el seu germà? O m'ho sembla? Déu meu senyor, per què aquest xicot m'ha de fer dubtar?

La Laura creu que ja és hora de trobar alguna feina, potser així no tindrà temps d'absurdes cabòries sobre el seu amor.

Transcorregudes tres setmanes, es troba davant d'un restaurant esperant el Pere i el Gerard, el qual els ha convidat. Però només es presenta el Pere. El Gerard no dona senyals de vida. La Laura s'incomoda, s'inquieta.

-Ja és molt tard, es estrany que no sigui aquí. Truca'l, no? Jo m'he deixat el mòbil a la butxaca de la jaqueta, a casa. Sempre faig igual! Sempre me'l deixo per tot arreu. Per què no el truques? A veure si li ha passat alguna cosa, potser s'ha trobat malament...

-No el coneixes bé, sempre arriba tard, és molt lent. I ara, pobre, encara més. Deu haver sortit tard de casa –respon el Pere, demostrant poc interès per trucar el seu germà.

-Home, això em sorprèn... truca'l si us plau, em quedaré més tranquil·la.

-Totes les dones sou patidores...

-Pere, és el teu germà! –li retreu la Laura.

-Sí, és clar, tens raó, arriba massa tard.

-El cas és que el Gerard no ve, m'ha dit que té problemes intestinals, però que anem fent –diu el Pere després de parlar amb ell. Així que nosaltres podem sopar igualment, oi? –va dir de seguida el Pere.

-Ja que som aquí... Però em sap greu, semblava fer-li il·lusió. No ens entretinguem gaire, potser no es troba bé i et necessita.

-Saps, el meu germà és molt bon xicot, però és gèminis i canvia tot sovint de parer, es contradia molt i per això, quan sembla que tira endavant, després dóna dos passos enrere. No m'estranyaria que s'ho inventés això...

-Vols dir que no ha volgut venir i ens ha dit una cosa per una altra? –li pregunta estranyada la Laura. No m'ho puc creure... si no ha vingut és perquè no s'ha trobat prou bé i em fa una mica d'angúnia i tristor que no sigui aquí. En canvi sembla que tu te n'alegris, o me'n fa l'efecte.

-Ets molt directa, Laura. No m'interpretis malament. M'agradaria que fos ací, és clar. Però jo et seré franc també, ja que tu n'ets, penso que em fa més il·lusió a mi sopar amb tu que no pas a ell.

La Laura no sap que dir. S'enrojola. Se'l mira i no pot evitar que un calfred la travessi com un llamp de dalt a baix. Lamenta haver provocat aquesta resposta..

-Pere, m'estimo el teu germà –li respon mentre intenta refer-se- amb el cap baix. No trobo bé que em.. en fi, ja m'entens. És el teu germà i s'està morint!

-Bé, ja m'ho has dit. No cal que et faci vergonya. Però, crec que hi ha quelcom més. Penso que tens un problema, Laura. Pensa-hi.

La Laura desitja aixecar-se de la cadira, però el cambrer els porta els plats i ja no gosa. Mengen sense dir-se res, però el Pere l'observa atentament als ulls, intensa copsar en ella un foc reprimat, l'intueix. La Laura esquiva, però no pot evitar de mirar-se'l quan creu que ell no la veu. Ell la mira de reüll. Ella s'adona i torna a abaixar el cap. Les mans li tremolen.

-Tens fred, Laura?

-No, per què ho preguntes? –diu amb sequedat.

-Tremoles...

-Les pastilles, m'ho fan les pastilles.

-És clar, però fins ara no tremolaves...

La Laura no respon. Té ganes d'acabar.

-Postres? –pregunta el cambrer.

-No gràcies –respon immediatament ella, desitjosa de marxar.

-Sí, si us plau, porti'm trufes amb nata –demana ell, provocant encara més el seu enuig.

El Pere ofereix una trufa a la Laura, la hi posa ben a prop, convidant-la. La Laura es mira la trufa, petita, gelada, apetitosa, i es deixa emportar durant uns segons pels seus instints i l'agafa amb els llavis de la forquilla del Pere, qui se la mira amb fruïció i satisfet.

-Oi que està bona? –diu ell, provocador.

-Sí, està molt bona, diu la Laura, mentre es passa la llengua pels llavis untats de xocolata amarga davant els ulls del Pere. I llavors s'adona que ha estat dèbil un cop més, que s'ha rendit als desitjos i a la seducció del Pere. S'emprenya amb ella mateixa.

En acabades les trufes, la Laura proposa de marxar. Vol arribar a casa i trucar el Gerard. No es vol exposar més a una temptació que conscientment reprimeix, però que la venç si el Pere s'ho proposa. Tenia raó el Gerard, el seu germà és un dom Joan. Ho és d'una forma tan natural, tan encantadora... entenc que poques dones s'hi resisteixin. I agosarada, curiosa, li pregunta abans d'acomiar-se per quin motiu no s'ha casat.

Ell respon amb una riallada i sense que ella l'aturi li fa un petó sobtat. Ella s'enrojola i ell se'n va deixant-la sense altra resposta a la porta de casa seva.

La Laura ha pres la determinació d'evitar el contacte amb el Pere, si és possible, abans que sigui massa tard. Costi el que costi.

A l'oficina de treball, coneixedors de les circumstàncies que envolten la Laura, li ofereixen de fer un curs de monitor d'activitats lúdiques en els centres culturals. Li asseguren que després tindrà facilitats per trobar feina en un centre cultural perquè hi ha moltes places lliures. La Laura s'ho pensa i finalment accedeix. Passats els tres mesos del curset, accepta una de la places vacants en el centre cultural del seu barri.

-Qüestió de bona sort –li comenta al Gerard- quan va a veure'l a l'hospital de nou. El veu amb el ventilador, molt prim i pàl·lid. I per uns segons pensa que ha de refer la seva vida sense ell, perquè ja ha patit prou, perquè es vol evitar el dolor de perdre'l. Però sap que ell la necessita més que mai –o potser no? -i intenta ajudar-lo com sap, acaronent-lo amb el mateix afecte amb que acaronia un nen malalt, explicant-li coses intrascendents per distreure'l. El Gerard, però, no està per gaires amanyaments.

Després del sopar amb el Pere, la Laura creu que el Gerard es mostra una mica esquerp en algunes ocasions, quan se'l veu més cansat, més desanimat, però en altres moments, es mostra afectuós com temps enrere. *Potser el Pere té raó en dir que el Gerard es contradiu molt. Potser no sap el que vol o potser sí, sap massa bé el que vol i s'està resistint als seus propis sentiments com faig jo mateixa amb els meus davant del Pere.*

Però la Laura no té massa ocasions de comprovar els anhels del Gerard, perquè ella està més ocupada amb el curset i vol esquivar el Pere, el qual en diferents ocasions proposa a la Laura d'anar plegats a veure el Gerard. La Laura s'estima més visitar-lo sense la presència del seu germà.

Li vol transmetre el seu entusiasme per la nova feina al Gerard. Vol animar-lo, sobretot. Perquè en el fons, reconeix la Laura en alguns moments de soledat i a contracor seu, que en aquests moments no la mou cap passió per a ell. Un sentiment d'amor semblant al que sent per un bon amic, per un amic íntim, potser sí. Però tem que l'atracció inicial que per ell sentia, o així ho creia, ha anat minvant de mica en mica, potser –es diu

cavil·losa- perquè llavors el necessitava. El pitjor és que ara és ell qui em necessita. I d'això, tampoc no n'estic del tot segura.

Per telèfon parla amb la Carme, la qual s'interessa pel xicot. Amb tota la confiança, la Laura li expressa amb preocupació els seus dubtes i sentiments.

-Ah Carme, de vegades tinc la impressió que estic traint el Gerard... perquè me l'estimo, però no tant ni com voldria. No em sento atreta per ell com abans, en canvi, defujo el seu germà per aquesta raó i perquè ell em va darrera. Però Carme! El seu germà, el meu xicot, està molt malalt, no és just que li fem això.

-Però Laura, tu no li has fet res, li ets fidel... si no m'amagues res, però ja no estàs segura de sentir el mateix. Això no és estrany. D'altra banda, el pobre xicot no està gaire atractiu ni per a tu ni per a ningú, la veritat és aquesta. Per tant, no et pots retreure que ara que estàs bé, que has retornat a certa normalitat i desitges sobretot viure, et sembli que te l'estimes menys perquè et sents menys atreta pel seu físic. A més, el xicot està desmoralitzat, comprensiblement, i tu necessites el contrari. Necessites qui t'empenyi a tirar endavant. Però les circumstàncies són aquestes, noia, tingues paciència. Deixa que passi el temps, Laura, perquè el temps ho resol tot per bé o per malament. Llavors veuràs, ja tindràs temps d'analitzar a fons els teus sentiments per a ell o per al seu germà...

-Sí, és clar, altra cosa no puc fer. Me'n guardaré molt d'insinuar-li res al Gerard i d'encoratjar el seu germà.

-El seu germà és una bona peça, prenent la xicota del germà en la seva situació –si m'ho permets dir clarament- conclou la Carme.

-El Gerard em va avisar, va dir-me que era un dom Joan.

-En fi, m'imagino que deu ésser físicament atractiu, encantador, solter i... – diu la Carme amb to irònic, coneixedora d'aquesta tipologia.

-No segueixis, Carme. –interromp la Laura.

Transcorren els dies i la Laura continua pensadora i capficada pels seus propis sentiments. Quan és davant del Gerard, procura ser per a ell una amiga, una germana, per infondre-li ànim, però res més. El Gerard no demana més, perquè té prou feina per resistir. Quant al Pere, l'esquiva sempre que pot, cosa que sembla excitar-li més els seus instints. I ella ho troba gairebé obscè. Pateix per si el Gerard s'adona i mal pensa o mal interpreta les seves reaccions vers el germà. Recorda les paraules de la Carme: pren paciència, fins que la situació es resolgui d'una manera o d'altra. El Gerard es mor si no pot rebre el trasplantament, pensa amb dolor per l'afecte que li té –sigui de la mena que sigui-. No és una situació que pugui durar gaire temps. Si se'n surt –cosa que desitjo de tot cor- hauré de triar-ne un, l'altre o cap dels dos. Simplement. Una decisió que pot marcar el rumb de la meva vida.

CARME 7

-La mare triga molt. Quina hora és ja, fill? –pregunta l’Ignasi al seu fill gran preocupat.

-Dos quarts de deu. No pateixis tant, papa.

-Però ja saps que a les nou sempre és aquí per prendre’s les pastilles – respon ell neguitós.

-Bé, però potser ha sortit més tard i ja se les ha preses.

-Potser sí, però ja saps com és, truca sempre si ha d’arribar més tard.

-Què hi vols fer? Ja li has posat missatge, oi?

-Sí, i la he trucada al mòbil i no respon.

-Has trucat al restaurant?

-Sí, ja no hi ha ningú, està activat el contestador automàtic. Després havia d’anar a la residència a veure la tia Adela, com cada dijous.

-Hi has trucat també?

-Sí, m’han dit que cap a dos quarts de nou ha marxat. Com sol fer sempre. Ai, fill, estic nerviós. No és normal que vingui més tard i no en tinguem notícies.

-Potser s’ha espatllat el metro –diu el fill.

-Llavors no s’ha pres les pastilles...

-No, però si un dia se les pren més tard tampoc no passarà res. Papa, estigues quiet, deixar d’anar amunt i avall, aconseguiràs posar-me nerviós a mi i tot.

-Ja són tres quarts de deu... què hem de fer?

-Vols començar ja a trucar la policia i els hospitals? Només passen tres quarts d’hora! Tingues paciència, tot té una explicació... no cal que pensem sempre en el pitjor! –respon el fill.

-Està bé... però quan faci una hora...

La Carme ha sortit del restaurant a l'hora de sempre, després com cada dijous d'ençà que té la tieta a la residència va a veure-la, li porta allò que necessita i després d'una breu conversa amb algunes internes, car la tia no s'assabenta gairebé que rep la visita, se'n va com de costum a dos quarts de nou del vespre a casa. Sol agafar l'autobús, però quan fa més fred s'estima més el metro. Així que opta per aquest transport avui perquè les temperatures han baixat de valent i té ganes d'arribar abans a casa. Té sort que el metro ve de seguida. *Pel que sembla –pensa la Carme- molta gent ha pensat el mateix, perquè va més ple del que és habitual.* Es fixa en la gent, de totes les edats, gent que ve de treballar, amb cara de cansats i potser de fastiguejats, joves que duen la carpeta sota el braç i estan jugant amb el mòbil, algunes dones amb bosses de compra, alguna criatura agafada de la mà de la mare... es fixa en l'heterogeneïtat de la gent i pensa per uns instants que sent curiositat per les seves vides, creu que tothom té la seva història novel·lable. Es distreu amb aquests pensaments quan succeeix quelcom sobtat.

La Carme no sol portar el mòbil obert, no s'hi ha acostumat mai, malgrat que l'Ignasi li ha dit molts cops que el tingui obert per si de cas li passés alguna cosa. La resposta d'ella és sempre la mateixa: sí, home, però si em passa alguna cosa no podré dir-t'ho o no t'ho voldré dir perquè no t'espantis. Sap que l'Ignasi és molt patidor, massa. Ara bé, en aquesta ocasió el mòbil no serveix per a res, perquè la Carme és dins un vagó del metro avariat enmig d'un túnel, sense llum i sense cobertura. El metro ha frenat de cop i s'han apagat els llums. Per sort la Carme ha pogut seure. Després d'algun xiscle femení i més d'un renec masculí, la gent que ella ha estat observant intenta trucar sense èxit pel mòbil, és inútil. Se senten desarmats. A les fosques, i sense que els funcioni l'estri se senten impotents. Perden la paciència. Es posen nerviosos. Ara tothom fa tard a la cita, sopar a casa a l'hora és sagrat, asseure's al sofà mentre es fa el sopar

també és sagrat. Comentaris dels viatgers indignats -com pot succeir això, cada cop van pitjor els transports, cada cop més cars, però el servei és tercermundista... – destorben d'aquells que van més exhausts i volen aprofitar per dormir, pocs però n'hi ha, destorben també els més tranquils que preguen calma i els exaltats s'exciten encara més, algunes paraules malsonants es deixen anar...

Porten més de mitja hora tancats dins el túnel i l'únic consol que tenen és que s'està fent tot el possible per restablir el servei. I la Carme s'adona que són passades les nou, que se li fa tard per les pastilles, pateix per l'Ignasi més que per ella mateixa. No hi pot fer res. Només prendre paciència.

Gairebé una hora i continua allí amb aquella gent que xerra i xerra, crida i es lamenta.

Mentrestant, a casa seva s'impacienten cada cop més, fins que arriba el fill petit i en veure el pare i el germà neguitosos pregunta què els passa.

-La teva mare... –fa una pausa i s'empassa saliva el pare abans de continuar.

-Què li passa a la mama? –pregunta esverat el noi.

-Que encara no ha arribat a casa.

-Ah, quin ensurt m'has donat! Em creia que li havia passat alguna cosa pitjor.

-Però fill, fa una hora que hauria hagut d'arribar i no en sabem res.

-No pateixis, he sentit dir a l'autobús que un vagó de metro estava avariats i el servei estava interromput. Deu ser per això que triga i potser no ens ha pogut avisar.

-Ah, doncs deu ser això... –diu l'altre fill per tranquil·litzar el pare. Aviat vindrà i ens ho explicarà.

-Sí, deu ser això, però no s'haurà pres les pastilles... –segueix capficant-se l'Ignasi.

-Home, per un dia que se les prengui més tard, papa, no passa res.

-Si tu ho dius... –respon sense convenciment.

Poc després rep una trucada al telèfon fix. Es sobresalta.

-Ignasi, sóc jo, estigues tranquil que ja vinc. El metro ha deixat de funcionar però ja s'ha restablert el servei.

-Gràcies a déu que has trucat, Carme, ja patíem... les pastilles...

-No pateixis, ja vinc.

L'Ignasi es queda més tranquil en haver escoltat la veu de la Carme.

La Carme no li ha dit que finalment els han vingut a rescatar i que han hagut de sortir a peu pel túnel. Han hagut de caminar un tros fins arribar a la següent parada i els han ajudat a pujar a l'andana. No comprèn perquè no han remolcat el vagó, però a falta d'explicacions convincents s'imagina que el problema no era del vagó sinó de la instal·lació elèctrica. En fi, ella no hi entén. El metro no s'ha restablert, sinó que ha agafat un taxi des de la parada on l'han deixat.

En arribar a casa, l'Ignasi l'abraça com si hagués estat en perill de mort. La Carme se sent afortunada per tenir la família que té i desitja viure prou anys per gaudir-la. Se sent feliç per això i perquè se sent realitzada professionalment, ara que porta el restaurant com si en fos la mestressa sense arriscar la seva salut.

Quan a la feina, l'Ignasi espera que després de l'atur, es podrà jubilar. Ja s'està fent a la idea. Quan mira al seu voltant i veu la Carme feliç al seu costat i els seus fills estudiant a la universitat, s'adona que no necessita res més, s'adona que ara també ell vol fruir de aquesta felicitat. I que duri!

GERARD 6

-Hola Laura, gràcies per venir. El meu germà és a dins, no sé què li fan exactament, però està molt malament, li costa molt de respirar. Aquesta nit tenia molta set –m’ha dit la Marga- i se’l veia molt intranquil. Aquest matí ha començat a tossir i a ofegar-se com no ho havia vist mai. Hi he anat d’hora a casa seva, abans que ma germana se n’anés a treballar i en veure’l he decidit portar-lo ací. Ma germana ha hagut de marxar per portar els nens als avis, però vindrà de seguida. Ah, Laura, temo per la seva vida. De debò. Fins ara tenia una escletxa d’esperança, però avui en veure’l tan pàl·lid i amb tanta dificultat per respirar...

La Laura l’abraça i no pot contenir una llàgrima que s’escapoleix malgrat voler fer el cor fort. Recorda quan ella es trobava en circumstàncies similars, malgrat no haver arribat a aquest extrem, i es fa càrrec del dolor i la impotència que senten el Pere i la Marga en aquests moments, es fa càrrec sobretot de la desesperació i desconsol que el propi Gerard deu sentir en veure’s a les portes de la mort.

-Pere, em costa dir-t’ho perquè t’entenc perfectament, però fins que no passi el pitjor i Déu o el seu destí, no ho vulgui, no hem de perdre l’esperança, perquè els avenços en la enginyeria cel·lular estan salvant moltes vides i vull pensar que la del Gerard serà una d’elles. En tinc el pressentiment, després d’haver llegit al diari avui mateix mentre venia cap aquí que ja es poden regenerar el teixits dels òrgans danyats amb cèl·lules mare –respon la Laura esforçant-se per no sucumbir també al pessimisme, sense estar-ne massa convençuda.

-Sí, Laura, ja ho sé, però encara ho veig lluny, ho han provat amb ratolins... no pas amb persones –es queda amb silenci- no hi arribarem a temps.

El metge surt de l’habitació i demana parlar en privat amb la família.

El Pere es presenta com a germà i entra a dins del despatx mèdic. La Laura es queda asseguda a fora, esperant la Marga.

-Miri, li sóc sincer –comença dient el metge- el seu germà no se'n sortirà si no fem quelcom urgentment i tot i així no podem donar-li encara cap garantia que se'n surti.

-Però tota aquesta estona que li han fet? –interromp inquiet el Pere. Què s'hi pot fer?

-De moment li hem injectat insulina perquè presentava hiperglucèmia i li hem posat la màquina de respiració assistida. Per ara no podem fer-hi res més. Cal esperar com reacciona. Però... –fa una pausa el metge i deixa anar després un comentari que impressiona el Pere- estem considerant la possibilitat de... –fa una altra pausa com si no gosés d'acabar la frase.

-Digui, quina? -pregunta impacient el Pere, que percep les reserves del metge.

-Doncs... creiem que es pot intentar l'autotrasplantament.

-Què vol dir això? –pregunta el Pere més impacient encara.

-Bé, és una pràctica que encara no s'ha aplicat en humans... per la qual cosa hauria de donar-nos la seva autorització, bé la del pacient... quan estigui millor, del tot conscient– Fa una altra pausa. Sospira. Es mulla els llavis i continua. -Li trauríem cèl·lules mare del cabell per obtenir pneumòcits tipus II, després les hi tornariem mitjançant un tub als pulmons, és a dir una fibrobroncoscòpia, per tal de regenerar-li les cèl·lules danyades. És l'única cosa que hi podem fer per ara. Si surt bé... seria un èxit.

El Pere té ganes d'abraçar el metge. Però es controla i li pregunta sobre el procediment:

-Quin risc té? I n'hi ha prou amb un sol cop?

-No podem avançar els resultats per manca de precedents en humans, en tot cas entre un termini de tres i sis mesos aniríem injectant-li cada quinze dies aquestes cèl·lules. El sedarem per evitar tensions innecessàries que ens destorbin. Alguna pregunta més?

-No, doctor. Be, sí... De quin percentatge d'èxit parlem? O estem fent volar coloms?

-Bé... com li he dit, és una teràpia en proves, per això no li puc dir altra cosa que amb els animals els resultats han estat espectaculars. Confiem en què amb els éssers humans funcioni bé, res ens fa pensar el contrari. És un programa experimental que encara no s'ha aplicat als humans per manca de finançament. De fet, ja fa mesos que estem realitzant les gestions pertinents per resoldre el problema. La resposta a la nostra petició de finançament per a tres casos -ens han assegurat- és imminent, però en temps de crisi -ja se sap- tot es suspèn o es retarda. El cas és que en aquests moments ja no podem aplicar el programa als pacients escollits prèviament perquè han desenvolupat durant aquest temps d'espera la malaltia de tal manera que han estat ja trasplantats o no hi hem arribat a temps en un cas -fa una pausa i segueix per concloure-. El seu germà no hauria estat escollit abans per presentar un quadre avançat de la fibrosi, però donades les circumstàncies, d'una banda la seva gravetat, i d'altra, que no tenim temps de trobar tres pacients idonis en cas que ens deixin tirar endavant, per motius purament burocràtics que ara no puc explicar-li. Per tot plegat, considerem, jo com a cap responsable i el meu equip, que val la pena provar l'experiment amb el seu germà si en dona l'aprovació.

-Entenc, i si funciona amb ell, a més de salvar una vida, podran demanar més finançament per al programa amb uns noms de pacients concrets.

-Ho ha entès molt bé, aquesta és la situació. Farem tot el que estigui al nostre abast per assolir els nostres objectius.

Arriba la Marga i s'abraça amb la Laura que espera impacient el Pere.

En acabada la conversa entre el metge i el Pere, surt del despatx i explica la situació a les dues, que se l'escolten atentament.

-Quan li començaran a fer tot això? -pregunta la Marga.

-No ho sé, però tan aviat com la burocràcia ens ho permeti. Després han de parlar amb ell, perquè ha de donar-los l'autorització. Però tranquil·les, no és un mètode invasiu. No patirà, almenys. Bé, ara però ens deixen passar i veure'l. Anem-hi.

El Gerard dorm, està cansat, tranquil, i amb la màquina de respiració assistida s'ha aconseguit normalitzar-lo.

-Cal que descansi ara, no s'hi estiguin gaire estona. Demà el podran veure més –adverteix el metge de guàrdia.

El Pere li fa un petó a la galta de la Laura, la qual es queda sorpresa.

-Ja ho deies tu que amb els nous avenços mèdics el Gerard se'n podria sortir.

La Laura somriu i li agafa la mà:

-Ànim, aviat veurem el Gerard caminant per aquest passadís com si no res.

-Déu t'escolti, Laura –exclama la Marga.

A l'endemà, el Gerard fa més bona cara i respira acompassadament gràcies a l'oxigen. Rep amb un somriure els seus germans i la Laura, qui li agafa la mà calenta i l'estreny com per voler traspasar-li la seva energia.

-Em trec el morrió.

-Pots? –li pregunta la Laura, sorpresa-

-Sí, si em poso les ulleres nasals, però una estoneta només.

-Què t'han dit els metges? –li pregunta ella.

-Que sóc el primer de la llista per fer un experiment. Com un cobai.

-I què et sembla? –pregunta la Laura per copsar el seu estat anímic.

-Bé. Per què no? Si no surt bé, el resultat serà el mateix que el de no fer-ho. Oi? Perquè els medicaments que he pres fins ara, ja ho veus... de res m'han servit. M'han dit que si això no m'ho poden fer, perquè el pressupost no arriba, provarien amb pirfenidona, mentre no arribés un pulmó per a mi– li explica amb una mirada trista i alhora tendra. Però –afegeix- no saben si en el meu cas tindrà eficàcia.

-Faran tot el que puguin per tu, Gerard, però no hi pensis massa, segur que sortirà tot bé.

-És clar. Deixem el tema. Em canso. Parla'm tu, digues com estàs, què fas... m'estimo més escoltar-te. Em poso el morrió un altre cop.

I la Laura s'està parlant una bona estona, sobre mil coses, per distreure'l mentre l'acaronava com un nen malaltó. I ell es deixa fer, amb placidesa.

-T'agrada aquest brusa? És nova.

El Gerard mou el cap per afirmar.

-Saps, d'ençà que em trasplantaren, estreno de seguida tot allò que em compro. Abans em guardava la roba, un pijama per exemple, per tenir-lo sempre nou fins que no fos imprescindible d'estrenar-lo. La meva mare m'hi havia acostumat... però ara m'adono que si em guardo la roba potser mai no l'estrenaré. Si m'agrada allò que em compro, per quina raó no haig de posar-m'ho?

El Gerard somriu i es treu la mascareta.

-Tonta! I se la torna a posar.

-Està bé, també em podia passar abans... però hi penses més, en aquestes coses, vés per on, em sento més efímera. Per cert, demà al matí no sé a quina hora podré venir, tinc control... a veure si ja tinc controlat el citomegalovirus.

-Què és això? –li pregunta amb els ulls el Gerard.

-És un virus que ens pot atacar als trasplantats que no tenim anticossos que ens protegeixin, causant-nos una infecció. Durant un temps prenem pastilles perquè no succeeixi, però després encara pot atacar-nos almenys durant uns mesos. En el meu cas ja havia deixat les pastilles però en vaig haver de prendre més i ara ja veurem si puc passar sense. Pel que sembla, això és normal en la majoria dels casos.

El Gerard somriu lleugerament mentre escolta la Laura. Se sent més esperançat. Continuen parlant fins que venen a visitar-lo els germans.

Lavors la Laura vol marxar. Esquiva el Pere. Esquiva l'atracció que senten l'un per l'altre. S'hi esforça. I el Gerard ho copsa. Li agraeix profundament que s'hi resisteixi, però al mateix temps, continua pensant que si ell no se'n surt, cosa probable, el Pere i la Laura podrien resoldre la seva soledat conjuntament. Un cop ho va pensar i encara hi creu.

El Pere està canviant o només m'ho sembla?. La Laura es mereix una segona oportunitat. Potser me'n sortiré... de vegades voldria saber el meu destí per endavant, per tal d'obrar en conseqüència, per tal d'evitar errors en el futur... –cavil·la el Gerard mentre contempla l'escena del comiat de la Laura i els intents de retenir-la del Pere.

RICARD 6

La mort del seu amic deixa el Ricard força deprimat. La Teresa comprèn que ho estigui, però sospita que no és l'única cosa que l'entristeix.

Mentre que la Teresa es planteja de canviar de feina, i per això ha donat veus; el Ricard s'interessa per la família del Vicenç, la dona i les quatre nenes que han tornat a casa, després d'haver passat unes setmanes amb la mare d'ella. Ho ha sabut pel seu company, qui continua investigant el cas del doctor Rubio Hoz, tot i que el Ricard ja li ha expressat el seu desig de deixar-ho córrer.

Les circumstàncies, però, una mica estranyes, en què succeeix l'accident mortal del Vicenç, fa mal pensar el periodista, tot i que no li diu res al Ricard per tal que no se'n senti responsable. El cas és que l'Abel esbrina que el dia que el Vicenç tingué l'accident, havia estat al laboratori –segons l'informà el seu amic policia- fins molt tard, cosa inusual, reunit amb algú, de qui encara se'n desconeix la identitat.

El Ricard vol parlar amb la dona del Vicenç i decideix trucar-la quan és a casa sol. Recorda les paraules de la Teresa i li treuen el son. Creu que ell té part de responsabilitat en aquest tràgic final del seu amic.

La dona del Vicenç respon a l'expressió de condol del Ricard amb l'amabilitat esperada, cosa que el tranquil·litza una mica. Però ell no pot evitar de preguntar per l'accident amb tota la delicadesa de què n'és capaç. La dona del seu amic és explícita:

-No entenc per quin motiu el Vicenç corria tant, cosa molt estranya en ell, sempre tan prudent; no sé què va passar aquell vespre al laboratori. No sé amb qui va parlar i sobre què. Només sé que no me'l tornaran i que les nenes no creixeran amb el seu pare. En fi, és el destí...

-És clar –contesta afligit el Ricard, sense saber què dir més.

Les paraules de la dona del Vicenç el deixen encara més commogut. Truca l'Abel i li ho explica. El seu company ja no s'està d'informar-lo, ja n'estava assabentat –li respon- però no vaig creure adient dir-t'ho. Després ja gosa de dir-li que segons les hipòtesis policials, el Vicenç parlà aquell vespre amb el doctor Rubio Hoz. Però el Ricard ja s'imaginava que hi tenia a veure i no es sorprèn, així que fa explicar-li tot el que sap al company:

-Explica-m'ho to, malgrat em dolgui.

-Bé, m'han dit que el vigilant del pàrquing va veure'l sortir de l'edifici a mitja nit. La policia l'ha anat a buscar a casa seva i l'han interrogat a la comissaria. Pel que jo sé, ha declarat finalment que va discutir amb el Vicenç.

-I es va atabalar... -comenta amb veu baixa el Ricard-.

-Segons sembla, segons les hipòtesis policials a què he tingut accés,- continua explicant l'Abel- el doctor Rubio ha confessat que, assabentat de les sospites del Vicenç vers a ell pel robatori de la darrera fórmula de la secció d'immunologia, l'havia convocat per telèfon al laboratori a les nou del vespre per parlar d'un assumpte. Volia oferir-li diners a canvi del seu silenci si calia. El Vicenç, estranyat i espantat, no hi hauria tornat aquell vespre, però la fatalitat volgué que es deixés allí uns documents personals que s'havia d'emportar a casa. Hi va tornar abans de les nou. Tot i afanyant-se, el doctor el sorprengué encara al laboratori en presentar-se abans d'hora. El doctor li féu preguntes, intimidant-lo. El Vicenç es féu el desentès: -No sé de què em parles-. -Escolta, ho podem arreglar... tots tenim un preu...-va intimidar-lo.

El Ricard escoltava en silenci, dolgut, sentint-se culpable de la mort del seu amic.

-El Vicenç intentà esquivar el doctor i aconseguí fugir amb el cotxe. Atabalat, trepitjà a fons l'accelerador i es produí l'accident. Coses del destí, Ricard –lamenta l'Abel.

-Gràcies per explicar-m'ho. La dona del Vicenç no en sap res encara. On és el doctor? –li pregunta amb veu molt baixa, forçat a parlar.

-És a comissaria encara. L'han detingut, a ell i a l'Esteve Fajardo. Segueixen les investigacions. Tinc entès que l'Esteve Fajardo podria haver fet d'intermediari entre dos laboratoris farmacèutics, és a dir, hauria venut la fórmula del seu principi actiu descobert recentment a esquenes de la seva empresa –on hi té més mitjans i llibertat- per venjança o per diners. Potser a canvi d'un càrrec directiu... el cas és que la fórmula és una troballa científica important, perquè podria curar l'EPOC! Hi ha molta competència entre el laboratoris, pel que he llegit, per trobar el remei definitiu a aquesta malaltia tan estesa.

-Gràcies per tot Abel. Crec que això ja és ciència ficció, per ara. Fins aviat-respongué el Ricard, qui ja no vol parlar més de l'assumpte amb ningú, ni tan sols amb la Teresa.

Unes setmanes després es troba amb la Carme a l'hospital. No li dóna gaire conversa i ella s'estranya. El troba molt seriós, una mica esquerp.

-Com et trobes? –li pregunta ella, imaginant-se que el Ricard té algun problema de salut. Però ho descarta en respondre-li sense rumiar que està força bé, que amb el pas del temps va guanyant capacitat. Prou ho sap ella que quan les coses no marxen del tot bé, o esquives la resposta directa i dissimules o bé t'esplaies en l'explicació del problema. Segons qui ho explica i a qui, segons la confiança que li mereix. Però no, la resposta ha estat massa immediata per no ser veritat. En fi, no sóc ningú per posar-m'hi... –pensa la Carme- tot i així gosa a dir-li:

-Avui, noi, et veig... no sé... tristot, tot va bé?

El Ricard la veu a venir, prou que se la coneix la Carme! Sap que és molt xerraire i tafanera ella, encara que no nega que és benintencionada. Sempre et fa buidar el pap... avui no ho aconseguirà, no vull pas que m'estiri de la llengua –decideix el Ricard davant les intencions de la Carme.

-No no em passa res, és el dia rúfol que fa...

-Sí, aquest temps dóna mal de cap i entristeix una mica ja tens raó, ja. Bé, doncs ja em toca entrar a la visita, ja ens veurem un altre dia.

La Carme no ha tingut prou temps per assabentar-se'n. Quin greu li sap! El Ricard es queda tranquil a la sala d'espera. Es troba bé, però no n'està massa convençut. Els números de l'espirometria no són del tot satisfactoris. Ho atribueix a les baixes pressions atmosfèriques d'aquests dies, al refredat que no se'n va, per bé que no és allò que més el deprimeix. És un remordiment de consciència que no el deixa dormir.

La Teresa endevina de què es tracta quan la dona del Vicenç truca a casa seva unes setmanes després i parla amb ella una estona. En aquells moments el Ricard ha sortit. La Teresa s'assabenta que el Vicenç havia mort perquè mentre conduïa havia tingut una aturada cardíaca. Li explicà que ja havia tingut alguns avisos, però ell no n'havia fet cas.

-Fins aquesta setmana no m'han donat els resultats de l'autòpsia. El cas del doctor Rubio Hoz, amb qui parlà aquell vespre, ja està resolt i per això, no m'ho havien dit fins ara. No entenc perquè no m'ho podien dir abans, sóc la seva dona! En fi... el Vicenç arrossegava un estrès des de feia mesos que no li era bo, jo volia que agafés unes vacances, que no es cansés, però no va haver manera, deia que estava treballant en quelcom molt important que no m'arribà a explicar mai. En qüestió de feina era tan reservat el Vicenç! Digues-ho si us plau al Ricard, jo voldria no tocar més el tema. Em resulta dolorós...

-És clar, no pateixis, ja li ho comentaré això... gràcies per trucar. Em sap molt greu això del teu marit, però la vida és així... no coneixem el nostre destí. Ara cal mirar endavant perquè tens unes filles que et necessiten més que mai. Si et puc donar un cop de mà en alguna cosa, encara que sigui només per parlar, compte amb mi.

-Gràcies, Teresa, ets molt amable. Records al teu marit.

La Teresa explica al Ricard una versió interessada. Li diu que segons els resultats de l'autòpsia, el seu amic havia mort d'una aturada cardíaca i que ja li rondava des de feia temps. Aquest detall és important. Vol calmar la consciència del marit i li sembla que aquesta explicació el tranquil·litza una mica. Però el Ricard pensa que no l'hauria tinguda, l'aturada cardíaca, si no hagués parlat aquell vespre amb el doctor Rubio Hoz.

La Teresa li suggereix que torni a treballar, a la ràdio, a la premsa, en alguna cosa que el distregui d'aquestes preocupacions. O al psicòleg o al psiquiatra, -perquè així no pots continuar -li diu mirant-lo fixament als ulls, donant-li a entendre que sap què li passa pel cap.

-No ho entens...

-I tant que ho entenc, t'ho diré clarament, Ricard: el destí és l'únic responsable de la mort del teu amic, creu-me, és ell, el destí, el mateix que t'ha salvat a tu quan ha calgut. Has de superar aquest mal tràngol amb la consciència neta, perquè no podies fer res per evitar-ho. El destí volgué que parléssiu d'aquest assumpte, volgué que descobrís el que fos i que aquell vespre el cor li fallés. Qui és el destí? Qui ho sap què o qui disposa de les nostres vides? Ningú no et donarà la resposta. No et turmentis, Ricard, tens una vida de regal per davant, aprofita-la, gaudeix-la. Tu també tens dona i fills.

-Teresa, no puc oblidar així com així...

-Quan et vas posar malalt Ricard, em vaig sentir molt impotent davant el nostre destí. Vaig maleir-lo! Em preguntava: no puc desafiar-lo, no puc vèncer-lo? Ens va anar bé. Però la sort i la dissort es reparteix arbitràriament, no li busquis cap altra explicació.

-Ah, Teresa, tu sempre tan pragmàtica, tan empírica! Simplifiques molt les coses. Crec que la mort d'un amic en les circumstàncies que coneixem ha de tenir un sentit. Deu voler dir alguna cosa...

-Potser sí, però ningú no et dirà quin sentit té la seva mort o la de cap altre, ni per què tu estàs viu i ell no. Pots cercar-lo tu mateix, pots crear-lo, però no serà altra cosa que una fantasia. Perquè el destí continua fent la seva al marge de les teves fantasies. Jo accepto que és un misteri el meu destí i el dels altres, tant si m'agrada com si no. Així de simple.

Saps què et passa, Ricard? –afegeix la Teresa -tens massa temps per pensar, busca't alguna feina, una de més lleugera, més tranquil·la, però cal que ocupis el temps amb alguna cosa que et faci sentir bé, útil... Segur que no et costa trobar-la, coneixes gent que et pot ajudar.

-Potser tens raó, Teresa, però et sóc sincer, em fa mandra tornar a començar... –confessa el Ricard. Fa temps que hi penso, sé que hauria de trucar alguns amics, però em falta energia per tornar a la vida laboral.

-Està bé, poc a poc, però ja saps què en penso.

El Ricard es queda pensarós després d'abraçar la dona i agafa l'agenda.

A l'endemà, però, té molta febre i dolor al pit en respirar.

-Tinc tot el cos adolorit –li diu a la Teresa-. Ella, espantada, agafa el telèfon amb decisió i truca a l'hospital.

.GERARD 7

-Gerard, estàs despert? –li pregunta l'Elena, la infermera, sacsejant-lo suaument.

-Sí... Què passa?- respon mig adormit ell.

-Ho sento, però t'avisó que la infermera del laboratori vindrà a fer-te una analítica ara mateix, abans d'esmorzar.

-Està bé, gràcies –respon resignat el Gerard que volia dormir una estona més.

-Em sembla que aquesta setmana et faran la broncoscòpia –afegeix ella il·lusionada.

-Com ho saps?

-He sentit alguns comentaris... no estàs content? –li pregunta l'Elena més esperançada que ell.

-Sí, ja ho veurem, no m'han dit res encara. A més, potser l'invent sigui un fracàs... tractant-se de mi... no fóra res estrany –respon pessimista el Gerard, cansat de tot plegat, de la seva llarga estada a l'hospital i del patiment provocat per la malaltia.

-Au, Gerard, tingues confiança en els metges i en la teva sort. Pot canviar, saps? Jo he vist molts casos difícils que se n'han sortit bé.

La infermera del laboratori entra a l'habitació i l'Elena se'n va. S'acomiada del Gerard en acabar la guàrdia i li desitja sort.

El Gerard s'adona que l'Elena el vol animar. No sap si ell l'ha reconegut o s'ho calla, però li agraeix les atencions donades les circumstàncies. L'Elena intenta donar-li suport i s'esmera per evitar-li qualsevol dolor, per fer-li més agradable i còmoda dintre del possible la seva estada obligada a l'hospital.

L'Elena tenia raó, car després d'esmorzar els metges li fan saber que el divendres serà sotmès a la prova.

-Ja hem salvat les qüestions burocràtiques que ens han fet ajornar el projecte, així que ja podem posar-nos en marxa –li diu el cap de l'equip mèdic. Confiem que tot vagi bé amb l'ajut d'un equip d'especialistes en la matèria que ens ocupa -afegeix.

- I si no funciona? -pregunta el Gerard escèptic.

-Tornarem a estar al començament, o sigui pendent del trasplantament quan sigui possible. Ja ho vam parlar en el seu moment. Podríem provar amb pirfenidona, però encara no confiem prou en la seva efectivitat. De moment, hem aconseguit rebaixar molt els números de la glucosa. Potser fora possible abans que no ens pensem... De moment intentem això, perquè si resulta, no ho dubti, serà millor per vostè. I per tothom que es trobi en les seves circumstàncies.

-Entenc. Bé, doncs endavant amb l'invent. Gràcies, doctor, per les seves explicacions. No és habitual que en donin tantes. Això només sol passar a les pel·lícules. O a les novel·les!

El Gerard ho explica a la família quan el visiten i a la Laura, la qual sembla molt il·lusionada. Li diu que l'Elena també ho està i afegeix que el tracta molt bé. Sembla que el Gerard s'entendreixi una mica amb ella. A la Laura, li sorprèn que li ho comenti. Se'n recorda del seu rebuig inicial.

Però no és difícil d'entendre, perquè l'Elena és molt afectuosa i sap fer molt bé la seva feina. Endemés, hi ha un frec freqüent...

La Laura per uns instants acarona la idea que el Gerard s'enamori de l'Elena, llavors ella tindria via lliure... s'avergonyeix dels seus pensaments.

Arriba el dia de la prova. L'Elena demana intervenir-hi per tranquil·litzar el pacient, sense consultar-li, és clar. Però el Gerard li agraeix la seva presència, confia en ella i ell mateix se'n sorprèn.

Es procedeix a l'anestèsia. L'Elena l'agafa de la mà abans i li desitja sort. El Gerard li somriu i li prem la mà. Està una mica nerviós, però sent com l'Elena li transmet energia i se sent encoratjat de sobte. Després tanca els ulls i s'abandona a la sort amb serenor.

Després de la intervenció, en obrir els ulls el primer que veu és l'Elena. Ella volia ser allí el moment just per dir-li que tot havia anat bé.

El Gerard encara està mig adormit i no té esma per respondre. Després l'Elena el deixa sol.

-S'ha d'esperar, a veure què passa... –li comenta el metge als germans que van a visitar-lo un cop despert.

Després d'un silenci llarg trencat per un sospir de la Marga, continua parlant el metge intentant animar la família:

–Hem d'esperar a què el cos reaccioni davant les cèl·lules autotrasplantades. De moment no podem fer-li res més. El tindrem uns dies més en observació. De tota manera, ara ja està millor, li ha baixat la glucosa i amb l'oxígen pot tirar endavant alguns mesos.

-Però quan ho sabrem si ha funcionat l'autotrasplantament? –pregunta inquieta la Marga.

-Suposem que la setmana vinent ja donarà algun símptoma de millora – respon sense massa convenciment el metge.

Durant la visita de la Laura, en un moment en què estan sols, el Gerard li explica que l'Elena va estar present abans i després de la prova i que mai ningú no li havia transmès amb una encaixada de mà tanta força i coratge com ella ho havia fet. Li ho explica amb els ulls vidriosos, amb entusiasme poc reprimit. La Laura se'l mira i li somriu. S'adona que el Gerard parla amb ella com si es tractés d'una amiga amb molta confiança, però el cor li defuig cap a una persona.

L'Elena l'està conquerint -pensa la Laura-. Ho està aconseguint poc a poc. Només cal que el Gerard s'estigui ací una mica més. Cal que li doni temps... o no? Potser quan surti de l'hospital la oblidarà.

El germà del Gerard la truca sovint per explicar-li què fa ell, però és una excusa, ella ho sap. Sempre li pregunta, quan penses anar-hi? Podem anar-hi plegats... malgrat que és conscient que ella l'esquiva. No perd l'esperança. I ella tampoc. Desitja que arribi el dia que no l'hagi d'esquivar. I ara se'n fa il·lusions.

El Gerard també li explica que ha conegut un home a l'hospital, trasplantat com ella, que pateix una grip o una infecció tipus pneumònia.

-No ho sé ben bé, no vaig entendre'l gaire perquè portava mascareta. Per no contagiar, suposo. Es diu Ricard. No el coneixes pas? –li pregunta a la Laura.

-Pel nom, no. On és?

-A l'habitació 12 de l'altra banda. Vaig conèixer-lo el dia de la prova. Li van fer abans que a mi. Les dues lliteres van estar una estona al passadís un al costat de l'altra. Ell sortia i esperava que vingués el celador per portar-lo a l'habitació. Estava despert ell, no el van adormir.

-Normalment no dormen. Tu eres un cas especial... –li aclareix ella.

-Em va semblar que estava deprimat i vaig donar-li una mica de conversa. Imagina't, amb l'oxígen, intentant animar un trasplantat fumut. Ens vam caure bé des del primer moment, és curiós, oi?

-L'has tornat a veure? –li pregunta la Laura.

-No, però me n'ha parlat l'Elena. Li vaig preguntar com es diu i com estava. Va dir-me que havia millorat una mica.

-Me n'alegro... una pneumònia o una simple grip no ens la podem permetre, els trasplantats.

Un altre cop l'Elena, el seu nom és als seus llavis molt sovint... -s'adona la Laura.

El Gerard ha de passar–hi uns dies més, a l’hospital, ja no té tanta ànsia per marxar. No sap per quina raó. Creu que és una mena de síndrome d’Estocolm. Se sent ben atès i s’ha acostumat al menjar. Es troba millor i més animat. Potser les cèl·lules comencen a fer efecte –pensa ell.

Transcorren els dies i els metges no troben encara indicis de millora ni en les radiografies que li fan regularment ni en les anàlisis. En canvi, copsen un millor estat general del pacient. No ho entenen. Ells necessiten dades objectives per comprendre el cos del pacient.

Mentrestant, el Gerard somriu més, de vegades fins i tot quan està sol. La Laura el troba amb la mirada perduda i un somrís als llavis quan el visita. S’imagina què li succeeix. Però no gosa de fer-li veure, per si ho espatlla en fer-li conscient allò que inconscientment el fa feliç.

L’estat del Gerard millora fins al punt que el deixen tornar a casa. La notícia el deprimeix. Els metges es sorprenden. L’Elena, en canvi, sap per quin motiu no vol marxar.

-Segur que puc? No empitjoraré? Segur que m’han de fer més proves i millor que em tinguin aquí... per no fer-me anar amunt i avall –arriba a suggerir el Gerard, davant l’estupefacció del metge que li dona la notícia.

-Però no cal –respon el metge- torni a casa, dintre de quinze dies vingui a fer-se un TAC i una analítica, a veure si trobem l’explicació de la seva millora sobtada. Els seus germans tampoc no ho entenen, que no vulgui marxar.

Tot això li explica a la Laura quan el visita per últim cop a l’hospital, abans que torni a casa de la Marga a contracor.

La Laura decideix obrir els ulls al Gerard, que sembla una criatura del tot inconscient.

-Gerard, no ho trobes estrany tot plegat? La teva millora, la teva negativa a marxar d’ací...

-Les cèl·lules mare funcionen, malgrat que els metges no ho sàpiguen veure. Això és tot. I m'hi estic bé ací...

-Però, Gerard, no ho veus tu mateix que no és normal que et vulguis quedar ací?

-Bé, tinc les meves raons...-respon més seriós el Gerard-

-Ah, això ja està millor... a veure si les endevino...

-A veure... ets prou intel·ligent per saber que... -deixa de parlar per mullar-se els llavis.

-T'has enamorat i no precisament de mi –li diu mentre se'l mira fixament als ulls.

-Ho lamentes? –li pregunta ell, gairebé segur de la seva resposta, car ell endevina també que el seu cor batega pel germà i que s'ha reprimat tot aquest temps.

- No... Suposo que és millor així –respon com aquell que vol i dol.

-Seguirem essent amics, oi? –vol saber el Gerard.

-És clar, ni ho dubtis. Has parlat amb l'Elena?

-No... no encara. M'adono que mai no es pot dir d'aquesta aigua no en beuré. Quan hi ha set...

-Jo no et treia la set? –li pregunta amb certa enveja la Laura.

-Al començament, sí. Després, em vaig refredar perquè vaig percebre que jo no era qui buscaves.

-Em creia que la malaltia t'havia condicionat...

-Sí, en bona part... no veia futur a la nostra relació ni a cap altre, però després us vaig veure a tots dos, us he observat força, saps? Vaig comprendre que... En fi, les vostres mirades són fogoses. Us provoquen un incendi al cor cada cop que us trobeu.

-Molt poètic estàs... Per què ho mantens en silenci, això de l'Elena? els teus germans se n'alegraran. Especialment el teu germà... –respon amb cert to sorneguer.

-Si tu també fas saber quins són els teus sentiments... –li respon amb el mateix to ell.

-No sé...

-Ja et vaig avisar, conec el meu germà. Però me n'alegro, ambdós teniu bon gust... –respon amb una rialla.

-No cal córrer... ja saps, els fruits prohibits són més saborosos.

El Gerard se la mira fixament i fa mitja rialla.

El Gerard torna a casa. Transcorren les setmanes i el seu bon ànim no decau. L'Elena també va a casa a veure'l. Els deixen sols. I de mica en mica la relació agafa el caire esperat per la Laura i els germans del Gerard. El veuen feliç, tot i que els resultats dels controls regulars no denoten una millora real ni objectiva. Els metges no s'ho expliquen. No obstant això, el Gerard ha recuperat l'alè de la vida. L'Elena és l'única que troba una explicació, per bé que és molt poc científica.

RICARD 7

La Teresa s'emporta un bon ensurt quan veu el Ricard al llit pàl·lid, adolorit i anguniós per la febre. Truca a l'hospital i posteriorment és ingressat amb el diagnòstic de grip i pneumònia incipient. El Ricard rep el tractament més adient en les seves circumstàncies i malgrat la dificultat per regularitzar la seva funció pulmonar. Transcorregudes dues setmanes, els metges ja parlen d'una millora substancial i la Teresa es tranquil·litza finalment en veure'l fora de perill.

-La infecció l'ha castigat força, potser perdrà capacitat pulmonar, perquè la grip deixa cicatrius al pulmó –li diu el pneumòleg que el porta.

No obstant això, el Ricard se'n surt prou bé i torna a casa. Desitja tant veure els seus fills! Haurà de donar explicacions al seu fill Hèctor, el qual un altre cop ha patit l'absència obligada del pare i un altre cop aquest fet l'ha afectat.

-És un nen molt sensible, està una mica traumatitzat... té por de perdre el seu pare. Crec que li té devoció –li explica la seva tutora.

El Ricard es dedica uns dies amb especial atenció al seu fill, perquè s'assossegui.

-Voldria que fos un nen feliç, però jo tinc la salut delicada... què hi farem? Coses del destí... Prou pena tinc que hagi anat tot així, que no haguem pogut jugar a futbol plegats, que no puguem anar amb bici plegats... ni tan sols hagi pogut agafar-lo entre els braços, però és massa petit per tenir aquestes cabòries, no li sembla? –li respon a la tutora del nen.

Mentrestant la Teresa es planteja cada cop més seriosament deixar la feina. En aquests moments el Ricard no té prou ànims ni suficient energia per cercar activitats remunerades, però l'Abel sap que en té la intenció, perquè la Teresa parla amb ell quan el marit és a l'hospital. L'Abel resta capficat per com ha afectat l'assumpte del doctor Rubio al seu amic, així que el

truca uns dies més tard però és a l'hospital. Parla amb la Teresa una bona estona sobre el futur del Ricard i li promet que intentarà trobar-li alguna feina a la premsa. El cas és que l'Abel i d'altres companys donen veus i li aconsegueixen sense massa esforç una activitat periodística lleugera però remunerada. Escriure articles per a un diari regional, pot ser una bona idea... –pensa l'Abel abans de comunicar-li. Li agradaria parlar amb la Teresa abans de parlar amb el Ricard per assegurar-se'n. Així ho fa, la truca al mòbil i li exposa la seva proposta. La Teresa li dona el vist-i-plau i procedeixen a dir-li. Esperen una reacció positiva, però no les tenen totes després dels darrers successos.

El Ricard ha fet amistat amb el Gerard a l'hospital. Abans d'anar-se'n, després de dues setmanes feixugues d'hospitalització, es vol acomiadar del Gerard i va a veure'l a l'habitació. Xerren una bona estona sobre els seus problemes de salut, però també sobre moltes altres temes. Hi ha una bona entesa. Així que es donen les adreces electròniques i prometen escriure's per mantenir el contacte. Ambdós es desitgen sort mútuament, saben que la necessiten, que fins en aquell moment no l'han gaudit prou, saben que el destí els ha jugat males passades i no se'n refien.

-Del destí, ningú no se'n pot refiar... diu el Ricard. Tothom en parla ací, del destí, i ningú no sap qui és, perquè actua arbitràriament, perquè uns rebem més que els altres...

-Amic Ricard, no és res personal... el destí és així, me l'imagino com un cavaller fort, però cec, que en moments de mal humor va donant bastonades per ací i per allí, sense mirar mai on i a qui, a qui arreplega enmig rep, oi que m'entens? i quan està de bon humor ens fa regals.... – explica somrient el Gerard.

-Ja tens imaginació, ja... Però és una explicació tan vàlida com una altra. On no arriba la raó, pot arribar la fantasia... sí, senyor! Ara bé, la meva pregunta és...

-Pregunta, pregunta...

-Podem evitar la bastonada? Podem desviar-la? –pregunta seguint el joc el Ricard.

- Vols saber si podem esquivar una bastonada del destí, si la podem veure a venir?

-Sí, això mateix, suposo que és una bestiesa...

-No, una bestiesa fora no qüestionar-nos l'assumpte, evidentment no podem oblidar que existeix aquest destí, hem de conviure amb ell tant si ens agrada com si no, no podem ni esquivar-lo, perquè és més ràpid i eficaç que tots nosaltres junts. En fi, amic meu, deixem que l'estrany cavaller faci la seva i –sospirant fort afegeix- acceptem-lo tal com és, unes vegades dolç, unes altres terrible, per no dir malparit.

-Si no podem fer una altra cosa... ens resta només l'espera. Esperem que en el futur no ens doni més bastonades com les que hem rebut i ens deixi tranquils, amb o sense regals...

-Almenys durant una bona temporada... però no som ningú per exigir-li res. En acabat, una encaixada de mans segella una nova amistat.

En arribar a casa, el Ricard, més animat sens dubte, però també més reflexiu que mai, s'adona que ja és hora de dedicar-se a reprendre una certa normalitat i es veu amb més energies.

Ja és hora que faci alguna cosa constructiva, ja és hora, doncs, de desafiar un altre cop el destí -es diu ell mateix-.

S'estima la Teresa i els fills, vol gaudir de la seva companyia, vol veure créixer els seus nens, educar-los el millor que sàpiga, vol fer feliç, tota la felicitat que sigui capaç de donar, la seva dona i deixar enrere allò que forma part del passat. Decideix mirar només cap endavant.

Quan la Teresa li comenta la proposta de l'Abel, el Ricard no dubta que és la millor opció.

El Ricard emprèn la tasca periodística amb il·lusió i es troba millor que mai des que el trasplantaren.

-Ha recuperat l'equilibri emocional –li explica la Teresa a l'Abel, uns mesos després. Ara em toca a mi... haig de marxar de l'empresa, ser valenta i trobar una altra que em faci sentir millor. Per fi transcorren els dies sense ensurts.

La Teresa és tan feliç en veure el Ricard alegre, positiu, saludable... que el seu amor encara la sadolla completament després de vuit anys de casada. La feina... bé, ja en trobarà una altra.

L'Hèctor també ha recuperat el somriure, però potser és una calma temporal, perquè tot i la seva edat ja ha après amb una peculiar intuïció infantil que en aquesta vida aquelles coses més properes, aquelles que més t'estimes, les quals voldries que fossin perdurables, poden no ser-ho. Sap que els humans són fràgils i tenen data de caducitat. Ha entès que les malalties, els accidents, l'origen dels quals desconeix, condicionen la vida de les persones, de les famílies i que per això no són eterns. En definitiva, ha comprès que la vida és un canvi constant. Això és el que l'espanta, no poder decidir per un mateix els esdeveniments, sotmetre's als designis d'allò que els adults anomenen destí i que encara no sap què és, d'on ve i quins propòsits té. No ho arribarà a saber mai.

NATÀLIA

Des de fa alguns mesos no em trobo gaire bé, però vull atribuir-ho a l'edat. Ja tinc setanta anys i en fa trenta de trasplantada. D'ençà que no he tingut ensurts rellevants, el meu marit continua viu i les meves fillastres també segueixen lluitant per una vida millor amb els seus marits i fills. Tot bé, doncs. Em puc ocupar dels meus amics.

La Carme continua dirigint el restaurant, sobretot perquè a casa no s'hi pot estar gaire des que el seu marit, l'Ignasi s'ha jubilat. Ell és d'aquells homes que no se saben estar a casa perquè no hi troben distraccions. Així que la Carme conserva la seva feina, més aparent que real, perquè ja no cuina i només supervisa allò que funciona bé per inèrcia. Hi té gent de confiança i només ha de deixar que continui marxant bé el negoci com fins ara. Cap entrebanc, cap ensurt. Però no sap com tenir distret el marit. A més del restaurant, ajuda la companya del seu fill gran. Des de fa uns mesos és àvia. La noia va atabalada amb la feina i la criatura. El noi també treballa moltes hores.

Molts cops demana a l'Ignasi que surti a passejar amb el cotxet. Ho fa de vegades, però és massa petit encara i no el distreu. Aviat acaba el passeig. La Carme desitja que el nét es faci una mica gran perquè juguin plegats i es distregui més amb ell. En fi, ja arribarà.

Alguns viatgets han pogut fer, perquè la Carme es troba bé i l'Ignasi per ara només té algun problema d'hipertensió arterial, però res per capficar-se.

El fill petit és a casa, encara no treballa, fa postgraus i màsters, bé aquesta mena de títols que s'han inventat avui dia per fer caixa. Però el noi no s'està de res, si vol sortir de gresca, surt. I els diners, els demana. Com que

és el ninet dels ulls de la Carme, els aconsegueix. A canvi, però, té l'obligació de distreure son pare almenys una hora.

-Juga als escacs amb ell, almenys, fill –li diu la Carme.

El tracte és bo, -pensa el fill- una hora amb el pare no és un gran sacrifici, si puc sortir de festa els caps de setmana.

Pel que fa a la Laura, m'he assabentat que encara viu sola, perquè el Pere torna a viatjar molt per l'estranger. Un dia va deixar les seves coses a casa de la Laura, amb la intenció de quedar-s'hi, però després digué que havia d'anar-se'n i li demanà que li guardés les coses.

-Mantindrem el contacte, Laura. Ja tornaré per quedar-m'hi.

I va tornar, però només per quaranta-vuit hores, com sempre havia fet quan tenia els seus objectes personals a casa del Gerard, i se'n tornà un altre cop. Durant aquest temps volgué estimar la Laura, però ella estava farta d'esperar. I de tant esperar se li tragueren les ganes d'estimar-lo. Així que se'n va anar emmurriat i s'esmunyí una matinada sense fer soroll.

El seu germà, en canvi, l'encertà. L'experiment funcionà. Amb el temps les cèl·lules mare injectades anaren substituint les danyades i anà recuperant completament la funció pulmonar, fins el punt que s'ha vist amb cor de donar algun concert de clarinet i ha tornat a l'escola de música. És feliç amb l'Elena, ho reconeix.

La Laura manté el contacte amb ells, fins i tot de vegades surten junts; però no pot evitar cert sentiment d'enveja. A la feina, de monitora d'activitats lúdiques a dues residències d'avis, no té gaires oportunitats de conèixer gent de la seva edat; però s'ho passa bé, és una feina agraïda –pensa ella-. Amb la mare segueixen fluïdes les relacions, es veuen sovint, dinen juntes, fins i tot han viatjat juntes. Però la mare, evidentment, no li resol tampoc el seu problema. Troba a faltar qui li doni ànims quan flaqueja, qui li doni seguretat quan dubta, que tingui cura d'ella i la consenteixi, qui la faci sentir viva. De vegades creu que no va lluitar prou pel Gerard i que no

l'havia de deixar córrer, de vegades creu que la seva vida ha estat un cúmul d'errors, però es consola pensant que tothom ha de fer allò que li sembla millor en un moment donat, i un cop fet, no cal lamentar-se, perquè res no pot tornar enrere.

Efectivament, afegixo jo, la Natàlia, amb prou coneixement i experiència, ni podem tornar enrere per canviar les nostres decisions ni és desitjable, en realitat, perquè si estem disposats a fer-ho, hauríem d'assumir també que allò que no ens ha agradat i no hem decidit nosaltres –la malaltia, el trasplantament, per exemple en el nostre cas- es tornaria a repetir i hauríem d'estar disposats a patir-ho un altre cop com a condició. Qui n'estaria disposat sabent a priori allò que li espera?

Insisteixo en el cas del Gerard, perquè em recorda molt el meu. Tots dos hem sobreviscut a un experiment científic, tots dos hem estat de sort. Però el seu és tot un èxit, ho reconec, perquè el Gerard no s'ha de medicar pel rebuig ni pels danys col·laterals que poden produir els immunosupressors. El seu cas ha servit de model, s'han succeït els autotrasplantaments i ara gairebé els trasplantaments normals com el meu han passat a la història.

És una bona notícia, és clar. Però aquest fet em convida a fer algunes reflexions... d'una banda, estem desafiant Déu? El destí? Mireu, em sembla que els que tenim sort malgrat la desgràcia, és a dir, els que ens en sortim d'una malaltia mortal gràcies als avenços mèdics hem d'agrair al destí l'haver-nos donat una vida en un món desenvolupat on ens podem permetre guarir malalties greus i allargar la vida amb mitjans químics i tecnològics. En el nomenat tercer món no tindríem cap oportunitat els qui en el primer vivim de regal. Així de clar.

Algú em pot respondre que tot i així, no tots se'n surten, llavors qui és el responsable? El destí, potser? No li nego la participació en fer-nos físicament més o menys forts, dèbils, vulnerables o resistents. Però no és el tot. La genètica ve predeterminada pel destí? -ens preguntem. Des de quin

moment actua en les nostres vides? El portem dins des que ens formem? Un embrió ja està predestinat? Moltes preguntes sense resposta no resolen la qüestió. Els creients diuen que és Déu el responsable de les nostres vides, ell ens la dóna i ell ens la treu. I qui és ell, un X que rep molts noms i ningú sap qui és en realitat, malgrat les històries formulades per justificar-lo. Totes les cultures tenen el seu déu. Pel que sembla, la espècie humana el necessita encara que sigui per negar-lo. La manca d'unitat fa sospitar... és el mateix que el destí, com alguns diuen? Mireu, tot això és tan confós, tan immaterial... allò que millor podem entendre és la qüestió econòmica: si hi ha molts diners per una assistència mèdica i hospitalària adient, hi ha malalts que es poden guarir, dependrà llavors de la seva fortalesa.

Encara resta una altra qüestió, què fa que algunes persones hagin de posar més a prova la seva fortalesa i resistència? De qui o de què depèn? Hi ha algú que escull les víctimes o és simple atzar que els toqui a uns i no els altres patir més? I penso en malalties cròniques que esclavitzen, no solament en trasplantaments.

Escolteu, per això sí que no tinc cap altra resposta: és el destí, un altre cop, el senyor o la senyora, o qui sigui, que ens governa.

Abans d'abandonar aquestes reflexions que no ens portaran a cap lloc segur, voldria encara fer-ne una altra en relació amb el nostre món, aquest en què podem jugar a ser déus i podem salvar l'insalvable.

Suposem que el progrés científic-tecnològic, per nomenar-lo d'alguna manera, ens porta a la condició de vellesa extrema, a quasi la immortalitat, podrem seguir amb el mateix sistema de vida i el mateix sistema econòmic? Tindrem prou recursos per mantenir tothom? Imagineu-nos que la població augmenta en el primer món, com a conseqüència dels moviments migratoris i dels esmentats avenços que fan allargar la vida, imaginem-nos que els recursos de la terra s'esgoten o es fan mal bé per la superexplotació i les conseqüències del canvi climàtic.

El nostre món és molt contradictori si ho pensem bé. Per una banda salvem allò que per natura és insalvable, per altra matem la natura. Però els caps pensants o potser hauria de dir els qui manen en aquest món, s'adonen d'això? Suposo que mantenir un tercer món interessa al primer. Mentre la guerra o la fam i les epidèmies maten els qui no gaudeixen del "progrés", hi ha qui pot aprofitar-se dels seus recursos, necessaris per mantenir el primer món. Queda clar que cal la desgràcia per adonar-se de la sort de no patir-la. Però també hi ha molta inconsciència, poca previsió, molta deixadesa perquè vivim enmig d'un engegament provocat pel poder dels diners i que ens pot conduir a l'autodestrucció. Potser també és el destí el responsable d'aquesta manera d'obrar?

Bé, no segueixo, estic cansada... tantes reflexions, tantes preguntes sense resposta em deixen exhausta.

Només voldria afegir un comentari sobre el meu amic Ricard. L'últim cop que vaig trobar-lo a l'hospital es trobava perfectament, estava ocupat amb un projecte per a una ràdio local i seguia escrivint pel diari.

Vaig preguntar-li per la dona i els fills, és clar. Va dir-me que la Teresa treballava en una altra empresa i n'estava satisfeta. L'Hèctor és un nen tímid, introspectiu, però molt intel·ligent—va dir-me orgullós el seu pare—.

Veieu? En el primer món, les històries dels desgraciats amb sort són possibles. Podem parlar de desgràcia perquè coneixem la sort.

Ara sí que ho deixo... tinc son, darrerament en tinc molta. Algun dia potser tindrè la sort de no despertar.

EL DESTÍ

Després de tot el que he sentit dir de mi, haig de reconèixer que sóc molt popular per les meves accions inexplicables i difícils d'acceptar, per tant em sento força incomprès, però a la vegada satisfet de la fama que merescudament m'he guanyat.

La Natàlia reflexiona molt sobre la meva responsabilitat en la successió de fets de la vida humana. Admiro aquesta dona. És una lluitadora nata. No obstant això, ella tampoc arriba a la solució del problema que li plantejo.

Ja poden rumiar, ja, els humans, que la conclusió a què arriben tots plegats és la mateixa. Ja des de la infància són conscients els humans que existeixo i faig la punyeta, ja saben des de la tendra infància que puc acabar amb la felicitat amb un tres i un no res. Ja s'assabenten que faig allò que em plau sense cap mena de justificació i toca qui toca.

Amb els anys confirmen les seves sospites i ratifiquen la seva idea del destí que actua amb tota llibertat i al marge de qualsevol norma o llei, al marge de qualsevol lògica i amb una immunitat absoluta que indigna a més d'un. És clar, no pertanyo a aquest món, no em sento vinculat a cap grup social, però el domino i el controlo. Tots els humans són uns titelles a les meves mans.

Ara bé, si prescindeixo de les opinions dels humans i em miro a un mirall m'enorgulleixo molts cops de la meva feina. Sí, perquè no cometo grans errors. Alguns, sí, com els humans, encara que no sigui com ells. M'explico.

Jo segueixo una normativa interna, que els humans evidentment desconeixen, segons la qual aquell ésser humà que té coses pendents a fer a la vida però en la situació en què es troba –de vegades de col·lapse vital- es veu impossibilitat a fer-les, li faig el favor de canviar-li les circumstàncies

per poder assolir els seus objectius o fer realitat els seus somnis. Una malaltia greu pot ser el preu que ha de pagar el subjecte per accedir a la nova vida en què podrà fer allò que d'altra manera no podria.

Una altra norma, aquell individu que és necessari com a suport d'altres vides mereixen un tracte especial. Però alguna desgràcia temporal és el preu que ha de pagar per mantenir aquesta situació privilegiada. Per exemple un pare de família. Ara em podeu retreure la mort accidental del Vicenç. Sé que vaig ser cruel. De vegades ho haig de ser, per fer encaixar la resta de fets. Les vides humanes són per mi una mena de... com en dieu? De trencaclosques, sí, volia dir això.

El Ricard és massa feliç fins que emmalalteix. Segons una tercera norma que segueixo, els excessos justifiquen els canvis. Per exemple, el Gerard, gràcies a la seva desgràcia descobreix l'amor que abans havia negat de l'Elena i aprèn una lliçó important, que allò que es rebutja pot ser atractiu un dia. Amb l'Elena descobreix la felicitat que li aporta la nova experiència amorosa. Un altre canvi justificat. Per a l'Elena també és un canvi, en aquest cas positiu, la desgràcia ja li vindrà més endavant. Gairebé ningú es pot escapolar de la sort i la desgràcia, la sort mitjançant la desgràcia o una darrera l'altra.

Pel que fa a la Carme, seguint amb exemples, l'havia de salvar perquè és un pilar de suport pels altres, pel marit, per la Laura, pel Gerard, per molta gent a la que escolta i anima. La seva malaltia havia de compensar la importància de la seva funció social i familiar. Havia de patir necessàriament més tard o més d'hora. I patirà un altre cop, quan es quedi vídua, però això serà més endavant. La sort i la desgràcia en diferents graus es succeeixen en carn pròpia o en carn aliena però íntimament vinculada a la seva. Vull dir que no compten només els subjectes que pateixen directament la desgràcia, sinó la gent que l'envolta, la família, principalment. Formen tots ells una mena de xarxa sobre la que actuo

segons crec convenient seguint aquestes normes o moltes altres que no diré per no estendre'm massa.

Resta comentar el cas de la Laura. El canvi que té lloc en la seva vida és important: es normalitza la seva relació amb la mare, cosa que proporciona felicitat a ambdues; descobreix altres satisfaccions en la nova feina de monitora i més endavant, en una de les residències d'avis on treballarà, coneixerà un home que la farà feliç durant uns anys.

Com veieu, allò que als humans els sembla incomprendible i il·lògic, té la seva raó de ser. És clar que jo jugo amb avantatge, perquè tinc el privilegi de conèixer la vida de cadascú des que es forma al ventre de la mare fins que es mor. Si tenim en compte els milions d'humans que hi ha al món i els milions de relacions entre ells es comprèn que la meva tasca sigui molt complexa i que m'haig de fer uns projectes previs per no errar. Tot i així és inevitable. De vegades se me'n va de les mans... A l'hora d'elaborar la trajectòria de cadascú tinc en compte una normativa interna, de què ja he parlat una mica, i el resultat és el que és. Per mi, feina ben feta, en general. Pels humans, feina que no s'entén. I és llavors quan deixen anar expressions com "tots tenim un destí", la nostra vida ja està escrita"... bé, doncs l'encerten força.

Quan la Natàlia es permet la llicència com a escriptora de canviar alguns aspectes de la vida dels seus personatges que s'inspiren en persones reals, està assumint una tasca semblant a la meva. Ella pren decisions vers als seus personatges, els priva de llibertat perquè la seva condició d'escriptora li permet aquest dret. Doncs bé, jo com a destí també. Manego la vida dels altres perquè l'escriu jo prèviament. Però igual que la Natàlia, puc corregir o modificar sobre la marxa si ho crec convenient, si se'm rebel·len per exemple.

De fet, cada cop entenc millor els humans, com pensen i funcionen, i amb el decurs dels segles he procurat adaptar-me una mica més a ells, perquè al

capdavall si ells no parlen de mi, si no em tenen present, si no em temen i no m'agraeixen res, dubto de la meva utilitat.

Ja es fa hora d'acabar... tinc molta feina, cada dia faig i desfaig projectes vitals, treball sense descans.

Gràcies Natàlia, per donar-me l'oportunitat de presentar-me i parlar com si fos un de vosaltres sobre la feina que m'ocupa perquè m'entengueu una mica més. Ho he fet el millor que he sabut, a imitació vostra, amb contradiccions potser, amb incorreccions també, perquè em falta pràctica. Però espero haver transmès quelcom important: malgrat l'arbitrarietat aparent de les meves accions, us he mostrat que el capritx té un sentit, potser el que vosaltres anomeneu el *sentit de la vida*.

Però m'estimo més no parlar-ne gaire de moment, perquè no convé que em descobriu del tot. Us aniré donant pistes quan en tingui ocasió, per poder anar acostant les nostres posicions, de mica en mica, sense pressa. Jo us dic com treballa a canvi de respecte i subordinació. Però, tingueu en compte, que voler descobrir el meu secret, el que voleu saber tots, tu també, Natàlia, és una supèrbia. I té el seu preu. Un cop sabut, ja no es pot tirar enrere. Aviso.

Potser més endavant, transcorregut un temps i com a fruit del contacte mutu, del nostre fregament diari, tindré l'ocasió d'explicar-vos què és el sentit de la vida, però no us en feu il·lusions. Mentrestant viviu, gaudiu de la vostra vida, aprofiteu-vos-en, car us l'hauré de treure un dia i no em sabrà pas cap greu.